

DARBININKAS

Vol. LX, Nr. 18
Gegužė-May 2, 1975

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

Savaitės ivykiai

JAV kongresas, nusiplaudo-
mas rankas, P. Vietnamui jokios
karinės pagalbos nežada duoti.
Numato paskirti pinigų mažai
dalelei gyventojų evakuoti ir hu-
manitarinei pagalbai. P. Vietna-
mo vyriausybė atsistatydino.
Naujuoju prezidentu išrinktas
buvęs generolas ir samokslas
prieš prez. Diem organizatorius
"didysis" Minh.

Teroristai užpuolė Vokietijos
ambasadą Stockholme, nužudė
ambasadose attaché ir paėmė įkaitų.
Jie reikalavo paleisti iš ka-
lėjimo Vokietijoje laikomus Ba-
der grupės teroristus. Vyriausy-
bei nesutikus, teroristai pasta-
tą sušprogdino. 5 teroristai buvo
suimti.

JAV gynybos sekr. Schlesin-
ger patikino Izraelį, kad JAV,
persvarstydamos savo Art. Rytų
politiką, nenumato sumažinti
paramos Izraelio saugumui už-
tikrinti.

JAV pasitraukus iš Indokini-
jos, jos santykiai su Kinija kiek
atšals, nors Kinija ir siekia, kad
JAV liktų stiprios ir nesitrauktų
iš Europos.

Graikijos vyriausybė pa-
smerkė kairiųjų suorganizuotas
demonstracijas prieš JAV
Atėnuose.

Egipto ir Sirijos prezidentai
sudarė bendrą komitetą vienin-
gai strategijai prieš Izraelį pla-
nuoti. Jų pasitarime dalyvavo ir
Saudi Arabijos karalius Khalid.

Indijos užs. reik. min. Y.B.
Chavan džiaugėsi, kad Indokini-
jos įvykiai pademonstravo gy-
ventojų išsilaisvinimo ir noro
patiem savo reikalus tvarkyti
siekimus.

Portugalijoje įvykusios re-
voliucijos dalyvis ir informacijos
ministeris maj. Jose Sanches
Osorio pasitraukė į politinį eg-
zilą ir pareiškė, kad revoliucija
įteisino naują diktatūrą, nes
ten dabar yra 2000 politinių
kalinių, o min. pirm. Vasco dos
Santos Goncalves yra slapta komu-
nistų partijos narys.

Dar 800 JAV marinių buvo
nuskraidinti į prie P. Vietnamo
esančius karo laivus amerikiečių
ir pietų vietnamiečių evakuaci-
jai apsaugoti.

Prancūzijos pastangos, kad Š.
Vietnamas ir Vietkongas at-
naujintų derybas dėl 1973 Pary-
žiaus sutarties įgyvendinimo,
jokių vaisių nedavė.

Sov. S-ga ir Egiptas bendru
komunikatu pareikalavo sušauk-
ti Ženevos konferenciją Art.
Rytų klausimam spręsti.

Dėl įvykių Indokinijoje Kisin-
geris atidėjo savo numatytą ke-
lionę į Pietų Ameriką.

Paaiškėjus, kad United Brand
korporacija davė Honduro pre-
zidentui gen. Oswaldo Lopez
Arellano 1.25 mil. dol. kyšį
bananų eksportui palengvinti,
Hondure įvyko perversmas, ir
nauju prezidentu paskelbtas
pulk. Juan Alberto Melgar Cast-
ro.

Dar trys JAV lėktuvnešiai iš-
plaukė į vakarinį Pacifiką ame-
rikiečiams iš P. Vietnamo eva-
kuoti.

Kambodijos valdovu dabar
yra Khmer Rouge sukilėlių va-
das ir gynybos min. Khieu
Samphan. Komunistų partijos
sekr. yra Ieng Sary, globojamas
Š. Vietnamo, o Samphan — Ki-
nijos.

Prez. Fordas numato ambas-
doriūmi prie JT paskirti buv.
ambasadorių Indijai Daniel P.
Moynihan, kuris kiek anksčiau
įrodinėjo, kad JAV politika
Jungt. Tautose turi būti agresy-
vi.

(nukelta į 2 psl.)

VLIKO TARYBA PASISAKO

Ryšium su š.m. balandžio 12-
13 d.d. Chicagoje įvykusia, Vli-
ko sušauktąja, Lietuvos laisvini-
mo darbų nepaprasta veiksnių
konferencija, Vyriausio Lietu-
vos Išlaisvinimo Komiteto ta-
ryba balandžio 26 d. buvo susi-
rinkusi specialaus posėdžio.

Iškliausi konferencijoje da-
lyvavusių Vliko valdybos atsto-
vų — dr. Kęstučio Valiūno, Jur-
gio Valaičio ir Aleksandro Vak-
selio — pranešimus ir susipa-
žinusi su konferencijos komuni-
katu, valdyba rado reikalingą pla-
čiau pasisakyti: 1. dėl paties
Vliko, 2. dėl tarptautinės padė-
ties, galinčios pažeisti Lietuvos
valstybės nepriklausomybės tei-
sinius pagrindus, ir 3. dėl veik-
los būdų ir priemonių, kad to
neįvyktų.

1. Vyriausias Lietuvos Išlais-
vinimo Komitetas yra pavergtos
lietuvių tautos teisėta atstovy-
bė, įpareigota — iki bus pašalin-
tos dabartinės kliūtys tautai lais-
vai vykdyti savo suverenines
teises — užsienyje kalbėti ir
veikti tautos vardu. Būdamas
užsienyje, Vlikas yra vieninga
vyriausia Lietuvos laisvės ko-
vos vadovybė. Jo sušauktoji
veiksnių konferencija Chicagoje
buvo tikslinga ir gerai paruošta.

2. Susipažinusi su Didž. Bri-
tanijos užsienių reikalų minis-
terijos 1975 m. kovo 19 d. ra-
stu, rašytu Didž. Britanijos Baltų
Tarybai, ir su JAV Valstybės
Departamento 1975 m. balan-
džio 11 d. raštu, rašytu JAV
Atstovų Rūmų užsienio reikalų
komiteto pirmininkui kongresi-
ninkui Thomas Morgan, Taryba
rado, kad tuose raštuose tepasa-
kyta, jog minėtos valstybės Bal-
tijos valstybių prievartinės
aneksijos nepripažįsta ir, kad
Europos Saugumo ir Bendra-
darbiavimo Konferencija bend-
rai deklaruosianti esamųjų Eu-
ropos valstybių sienų nepiečia-
mumą, tautų laisvą apsisprendi-
mą ir žmogaus teisių respekta-
vimą.

3. Taryba mano, kad vyriausy-
bių oficialūs laisvo apsispre-
dimo (self determination) so-
viėtų okupacijoje esančioms
Baltijos valstybėms deklaruoti-
mas, toli gražu mūsų nepaten-
kina. Sovietai visą laiką aiški-
na ir toliau aiškina, kad Baltijos
tautos esančios apsisprendu-
sios ir savanoriškai įsijungu-
sios į Sovietų Sąjungą, nors tai
yra ir visiškai netiesa. Mums
reikia, kad Europos Saugumo
Konferencijoje greta laisvo apsi-

sprendimo, Vakarų valstybių
deklaracijose būtų įsakmiai pa-
brėžta, kad priverstinio ir ne-
teisėto Baltijos valstybių į So-
viėtų Sąjungą įjungimo jos ne-
pripažįsta ir nepripažins.

4. Taryba pveda Vliko valdy-
bai: (a) susitarus su latviais ir
estais, sudaryti delegacijas ir ap-
lankyti Šiaurės Amerikos ir Va-
karų Europos valstybių vyriausy-
bes ir joms įteikti atitinkamus
memorandumus; (b) ieškoti ke-
lių susitikti su Vakarų Europos
valstybių parlamentų atstovais
ir prašyti juos įtaigoti savo vy-
riausybes, kad Europos Saugu-
mo Konferencijoje nebūtų pa-
žeistas Baltijos valstybių teisinis
statusas; (c) paskatinti mūsų po-
litines partijas ir kitas organi-
zacijas, dalyvaujančias tarptau-
tiniuose institucijose, ieškoti pa-
ramos Baltijos valstybių bylai
ginti; (d) susitarus su latviais ir
estais, atskirai kreiptis į savo
tautiečius Šiaurės Amerikoje ir
Vakarų Europoje ir prašyti visus
plunksną valdančius rašyti savo
krašto spaudoje straipsnius arba
laiškus apie Baltijos valstybes ir
jų dabartines problemas.

5. Išvardintiems ir kitiems
numatytiems uždaviniais vyk-
(nukelta į 2 psl.)

Vliko taryba, balandžio 26 susirinkusi nepaprasto posėdžio Kultūros Židiny. Sėdi iš k.:
A. Vakselis, J. Audėnas, St. Lušys, dr. K. J. Valiūnas, Vliko pirm., K. Miklas, J.
Valaitis, St. Žadeikis. Stovi iš k.: V. Radzivanas, A. Vedeckas, A. Škėrys, dr. B. Radzi-
vanas, J. Giedraitis, K. Bučmys, J. Pažemėnas, J. Vilgalys, B. Bieliukas. Nuotr. L.
Tamošaičio

UŽ BALTIJOS KRAŠTUS KONGRESE

Pagal JAV LB Visuomeninių
reikalų tarybos vedamą statis-
tiką, JAV Atstovų Rūmų nariai
yra įnešę rezoliucijas Baltijos
valstybių inkorporacijos nepri-
pažinimo klausimu ar prisidėję
prie jau įneštų rezoliucijų:

Arizona — John J. Rhodes.
Arkansas — John P. Ham-
merschmidt.

California — Leo J. Ryan,
John Rousselot, Mark W. Hana-
ford, Clair W. Burgener.

Colorado — James P. Johnson.
Connecticut — William R.
Cotter, Stewart B. McKinney,
Ronald A. Sarasin.

Florida — Richard Kelly,
C.W. Bill Young, L.A. Bafalis,
Paul G. Rogers, J. Herbert
Burke.

Illinois — Morgan F. Murphy,
Martin A. Russo, Edward J.
Dervinski, Henry J. Hyde,
Frank Annunzio, Phillip M.
Crane, Robert McClory, John N.
Erlenborn, John B. Anderson,
George M. O'Brien.

Indiana — Ray J. Madden.
Iowa — Charles E. Grassley,
Tom Harkin.

Maine — David F. Emery.
Maryland — Clarence D.

Long, Marjorie S. Holt, Gilbert
Gude.

Massachusetts — Silvio O.
Conte, Joseph D. Early, Torbert
H. Macdonald, John J. Moakley,
James A. Burke.

Michigan — Marvin L. Esch,
Garry Brown, John D. Dingell,
William S. Broomfield.

Minnesota — Tom Hagedorn,
Bill Frenzel, Donald Fraser.

Nebraska — Charles Thone,
John Y. McCollister.

New Jersey — William J.
Hughes, James J. Florio, James
J. Howard, Millicent Fenwick,
Edwin B. Forsythe, Robert A.
Roe, Henry Helstoski, Peter W.
Rodino, Jr., Matthew J. Rinaldo,
Edward J. Patten, Frank
Thompson, Jr.

New York — Thomas J. Dow-
ney, Norman F. Lent, Joseph P.
Addabbo, James J. Delaney,
Mario Biaggi, Edward I. Koch,
Hamilton Fish, Jr., Samuel S.
Stratton, Frank Horton, Jack F.
Kemp.

North Carolina — L.H.
Fountain.

Ohio — Clarence J. Brown,
J. William Stanton, John M. Ash-
brook, Charles J. Carney.

Pennsylvania — Joshua Eil-
berg, Gus Yatron, Edward G.
Biester, Jr., Daniel J. Flood,
John P. Murtha, Lawrence
Coughlin, William F. Goodling,
Joseph M. Gaydos, Joseph P. Vi-
gorito, John Heinz, III.

Texas — Alan Steelman.

Washington — Joel Pritchard,
Floyd V. Hicks.

JAV Senate — Carl T. Cur-
tis (Nebraska), Roman L. Hrus-
ka (Nebraska), Jesse A. Helms
(North Carolina).

Šiuo metu JAV Senate tėra
įnešta tik viena rezoliucija —
senatoriaus Carl T. Curtis
Rezoliucija No. 29.

JAV LB krašto valdyba maloni-
niai prašo visus lietuvius ir to-
liau sėkmingai darbuotis ieškant
rezoliucijom remėjų JAV Senate
ir Atstovų Rūmuose.
Tenelieka nė vieno lietuviui at-
stovaujančio JAV Kongreso na-
rio, rezoliucijos būdu nepasisa-
kio už Baltijos valstybių lais-
vę. Laiškinė akcija ypač nu-
kreiptina į Senato narius, juos
prašant prisidėti prie Resolution
No. 29 (Senate Concurrent Re-
solution).

LB Inf.

Okupuotos Lietuvos kronika

Partija ir komsomolas. Ba-
landžio 11-14 Vilnių Maskvos
partiniai dignitoriai, dalyvaujant
okup. Lietuvos, Gudijos ir kelių
Rusijos sričių partijos sekreto-
riam, spaudos, televizijos ir
radio redaktoriui, švietė apie
"spaudos, televizijos ir radio
vaidmens didinimą, plečiant są-
junginį socialistinį lenktynia-
vimą". Tai vis ieškojimas pa-
veikesnio botago darbo žmo-
nėm, kad daugiau dirbtų penk-
mečio labui. O kad penkme-
čio planas klimsta, matyti ir iš
Kremliaus gegužės 1-sios šūkių,
kuriuose apstu tokių, kaip: "Ge-
rinkite socialistinio lenktynia-
vimo organizavimą", "Atkakliai
kovokite už tolesnį socialistinės
ekonomikos stiprinimą", "Sieki-
te didelio darbo našumo", "Sie-
kite geros darbo kokybės", "Šlo-
vė gamybos pirmūnams", "Ge-
riau naudokite gamybinius pajė-
gumus", "Atkakliai siekite įvyk-
dyti žemdirbystės ir gyvulinin-
kystės produkcijos gamybą".

Ir balandžio 4 Vilnių įvyku-
siame Lietuvos komsomolo
centro komiteto susirinkime,
dalyvaujant iš Maskvos koms-
omolo centro N. Zacharovui, bu-
vo kalbama, kaip didinti okup.
Lietuvos jaunimo atsidėjamą
darbui. Lietuvos komsomolo I-
sis sekretorius Baltrūnas kalbė-
jo apie jaunimo komunistinę pa-
žitą ir darbą sovietų sistemoje,
apie socialistinį lenktyniavimą
ir aukštus darbo rodiklius. Jis
priminė, kad socialistinis
lenktyniavimas Lietuvoje buvo į-
vestas jau 1940.VIII.4., t.y. ant
rytojaus po to, kai Lietuva buvo
neteisėtai įjungta į Sovietų Są-
jungą.

Okup. Lietuvos spauda cituo-
ja Brežnevą, kad socialistinis
lenktyniavimas "turi orientuoti
darbo žmonių mases į kovą ne-
tik už kiekybinius rodiklius, bet
ir už gerą produkcijos kokybę,
už darbo našumo didinimą, už
lėšų, materialinių ir darbo jė-
gos išteklių taupymą."

Okis. Maskviečio Zlobino
vadinamas brigadinės rangos
metodas uoliai propaguo-
jamas taikyti ir okup. Lietuvoje.
Įsakmaus paaiškinimo apie tą
sovietinio darbo naują metodą
sovietinė spauda nepateikia. Iš
prasitarimų betgi peršasi išvada,
kad tai dar vienas naujas bū-
das darbininkam išnaudoti. Ran-
gos brigada įsipareigoja valdžiai
už tam tikrą sumą padaryti tam
tikrą darbą, pvz. pastatyti pasta-
tą. Kad statybos darbininkai
daugiau uždirbtų, jie stengiasi
darbą atlikti kiek galint per
trumpesnę laiką. Tada valdžiai
sutaupo dalį samatos. Dalis tų
santautų skiriama darbininkų
premijom, atseit, smarkiau di-
bančiųjų patepimas, bet vis tiek
dar lieka ir darbdaviui-valdžiai.
Tad Zlobino metodas tėra dar
viena priemonė darbininkam
spausti, kad daugiau dirbtų. Ta-
tai matyti ir iš Kremliaus atsi-
šaukimo, kad "kiekviena briga-
da ir cechais, kiekviena įmonė
ir statyba, kiekvienas kolcho-
zas ir sovchozas turi dirbti tiks-
liai ir darniai, su didžiausia
energija ir atkakliai vykdyti ir
viršyti užduotis, pasitiktinius
planus, socialistinius įsipar-
eigojimus." Kaip į tokius mono-
polinio darbdavio raginimus
reaguotų kapitalistinio ūkio
darbininkų unijos?

Kai sovietinis darbdavys-vald-
žia nuolat ir neatlaidžiai spau-
džia daugiau, geriau, pigiau
dirbti, nenuostabu, kad vadina-
ma liaudies kontrolė, tikrinda-
ma vietoj įmonių ataskaitas, ran-
da pagal ataskaitą 90 pastatytų
namų, o faktiškai — 69, arba
pagal ataskaitą 107, o faktiškai —
81. Be to, randa, kad į atskai-
tė įrašomi nebaigti ir nepriimti
objektai arba priimti "su dide-
liais trūkumais".
Kaune-Vilijampolėje pradėtas
statyti septynių aukštų taksai ga-
zažas 700 automobilių.

Žemės ūkis. Pagal "Valstiečių
Laikraštį" šį pavasarį okup. Lie-
tuvos laukuose dirbsią apie
46,000 traktorių, 20,000 sunkve-

žimių, 18,000 daugiavagių plū-
gų, 22,000 kultivatorių, bet stigs
plačiabariam agregatam suka-
bintuvų (prie sėjamosios prika-
bint akėčiom, prie akėčių dar
prikabint volam). Bet tai būt ma-
ža bėda. Blogiau, kad partijos
CK "kelia nerimą ta aplinky-
bė, jog kai kur žemdirbiai del-
sia pradėti sėją, net nesukuba
ruošti dirvą". Todėl balandžio
10 partijos centro komitete į-
vykęs partijos dignitorių pasita-
rimas su žemdirbystės moksli-
ninkais aiškinosi, kas daryt. Po
to, Griškevičius, I-sis sekre-
torius, paskelbė smarkų atsišau-
kimą, kad sėja nebūtų delsiam.

Nuo balandžio 1 valdžia pa-
didino kolchozams ir sovchozams
mokėjimus už pieną ir mėsą.
Už valdžiai patiekto pieno toną
kolchozas ar sovchozas gaus
208,218,230 ar 241 rublį pagal
tai, ar ūkio žemė I, ar II, ar III
ar IV rūšies. Juo prastesnė ūkio
žemė, juo brangiau gaus už toną
pieno. Už valdžiai patiekto be-
kono toną, visokios žemės ūkiai
gausią tą pat kainą — 1755
rub., o už lašininės kiaulienos
toną — 1573 rub. Nepasakyta,
ar už toną gyvo svorio, ar už to-
ną skerdienos. Dėmesio vertas
dalykas, kad kolchozininkai ir
sovchozų darbininkai už val-
džiai parduodamą pieną nusta-
tyta kaina yra nuo 10 iki 20
procentų žemesnė. Reiškia, kol-
chozai ir sovchozai privile-
giuoti.

Socialinės sąlygos. Nesunku
įsivaizduoti, kaip reaguotų dar-
bininkai ir jų unijos, jei koks
kapitalistinis darbdavys vieną
kurį dieną imtų ir paskelbtų
kapitalistinės tautos dieną, kad
tą dieną darbininkai jam dirbtų
nemokamai. Tai būtų visuotinis
skandalas. O sovietuose komu-
nistinės tautos diena privalo-
ma. Pamėgintų darbininkas ne-
talkinti! Vien tik Kauno moteriš-
ko trikotažo fabriks pagal "Tie-
są" tą dieną pagaminsiąs nemo-
kamai prekių už 55,000 rub.

Kadanti gegužės 1-ją sovietai
švenčia dvi dienas, o gegužės 9
švęs pergalės 30-metį, tai po to
einančius sekmadienius, gegu-
žės 4 ir 11, paskelbė darbo die-
nomis, nors gegužės 3 ir 10
šeštadieniai palikti, kaip papras-
tai, nedarbo dienomis. Net tokia
proga Kremlius demonstruoja
savo nepakantą krikščionim.

Okup. Lietuvos spauda taip
pavaizdavo sovietinių profsajun-
gų delegacijos, vadovaujamos
Šelepino, vizitą Anglijoje: "Pa-
saulio proletariato žvilgsniai vis
dažniau krypta į Tarybų Sąjun-
gą... Ne išimtis čia buvo ir,
balandžio 2-ją pasibaigęs, Brita-
nijos tredjunonių kongreso kvie-
tinu VPSCOT (Visasajjunginės
profsajungų centro tarybos) de-
legacijos vizitas Anglijoje. Pasi-
rašytame Londone komunikate
pasisakoma už tolesnį abiejų
profsajungų bendradarbiavimą.
Vizito rezultatai tapo skaudžiu
smūgiu "šaltojo karo" apologet-
am, kurie, bijodami Tarybų Są-
jungos ir Anglijos profsajungų
suartėjimo, įvairiais būdais sten-
gėsi tam trukdyti." Kaip po tokio
"sėkmingo" vizito sovietinis pi-
lietis turi suprasti tuojpat sekusį
Šelepino pašalinimą iš politbiu-
ro, matyt, vizito apologetam ne-
rūpi.

Švietimas ir kultūra. Okup.
Lietuvos spauda siūlo koncent-
ruoti statybos technikumus. Esą
iš veikiančių dešimties statybos
technikumų, ruošiančių statybos
technikus, daugumas neturi nei
reikalingų laboratorijų, nei spe-
cialistų dėstytojų. Todėl esą
tikslinga būtų statybos technikų
rušimą sutelkti dviejuose ar
trijuose technikuose, "sukū-
rus juose moderniausių moky-
mo bazę".

"Nenorim mokyti" kartoja
esą gana dažnas suaugusiųjų
vakarinių mokyklų mokinių.
Esą kai kuriose vakarinėse mo-
kyklose kai kuriomis dienomis
pamokose nedalyvauja daugiau
kai pusė mokinių, o kartais kla-
sėj pasirodo tik trys-penki moki-

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

Filipinų sostinėj Maniloj prasideda konferencija su JAV dėl ten esančių Clark aviacijos ir Subic Bay laivyno bazių ateities. Filipinai reikalauja aukštesnės nuomos ir didesnės bazių kontrolės. Kinija ir kt. Azijos valstybės yra suinteresuotos, kad JAV bazės pasilaikytų.

Sov. S-ga savo raketa paleido į erdves Indijoj pagamintą satelitą. Indija dėl to džiūga ir tiki, kad šios srities bendradarbiavimas su Sov. S-ga dar padėsias.

Sovietų saugumas areštavo du Amnesty International narius: fiziką Andrei N. Tverdochlebov ir kompiuterių specialistą Valentin Turčin. Trečias jos narys Sergei Kovalev buvo areštuotas anksčiau ryšium su Lietuvos K.B. Kronika ir tebelaikomas Vilniaus kalėjime. Kitų narių, kaip Vladimir Albrecht ir Mikola Rudenko, butuose buvo padarytos kratos.

Pietryčių Azijos valstybių sąjunga (Tailandas, Malaysia, Indonezija, Singapūras ir Filipinai) bendrai pripažino naują Kambodijos vyriausybę.

Sov. S-gos karo laivyno apie 220 laivų atlieka manevrus Baltijos ir Juodojo jūrose, šiaur. Atlante ir Pacifike.

NATO valstybės sutiko, kad gegužės pabaigoj įvyksiančiame reguliariame pasitarime dalyvautų šių valstybių galvos.

JAV laikraščių redaktorių konferencijoj buvo smarkiai kritikuojami redaktoriai ir nurodoma, kad laikraščių vedamiesiems pritaria tik 10% amerikiečių.

Kandidatai į JAV prezidentus Henry M. Jackson, Lloyd Bentsen ir Morris Udall kritikavo Kissingerio politiką, kad ji nėra abipartinė, kaip sen. Vandenberg laikais, ir kad ji yra slepiama nuo kongreso.

Kissingeris mano, kad Portugalija galinti pasidaryti komunistinė arba būti stipriojo komunistų įtakoj ir dėl to negalėtų pasilikti NATO nariu, nes pasilikimas atidarytų Italijos komunistam duris į vyriausybę.

Kubos komunistų partijos pirmas kongresas įvyks gruodį. Rodezijos min. pirm. Ian D. Smith pakvietė juodųjų vadus tartis dėl Rodezijos ateities.

Pietų Afrikos min. pirm. John Vorster patikino, kad pasitarimai su juodosiomis valstybėmis bus tęsiami toliau.

Alijų eksportuojančių valstybių pagalba atsilikusiems kštam siekė 2.5 bil. dol., vakarų pramoninių valstybių — 11.3 bil. dol. ir komunistinių — 1.1 bil. dol.

Buv. prez. Nixono išdo sekr. John B. Connally teismo buvo pripažintas nekaltas, kad ėmęs kysius iš pieno bendrovių.

Indijos parlamente įneštas įstatymo projektas paskelbti Sikkim 22-ą Indijos valstybę.

Nors įstatymas galioja 40 metų, bet tik dabar Amerikos aliejaus bendrovės sutiko vykdyti reikalavimą, kad tas pats

LB ATSTOVAI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Baltijos valstybių skyriaus viršininkas valstybės departamente William Shepard balandžio 17 priėmė JAV Lietuvių Bendruomenės ryšininką Washington Alimantą Gurecką ir LB įgaliotinį etniniam reikalui arch. Arvydą Barzduką. LB atstovų lankytasi ryšium su žiniomis apie iškilusį pavojų, kad JAV-ės galinčios keisti savo nusistatymą Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą klausimu.

Ilgesnio pokalbio metu W. Shepard pareiškė, kad JAV-ės ir toliau nepripažįstančios Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Šis nusistatymas esąs pareikštas ir dešimtim senatorių bei kongresmanų, kurie valstybės departamentui paskutiniųjų kelių savaitių laikotarpy pateikė gausių užklausimų. Kiek jam yra žinoma, JAV vyriausybė neturinti intencijos ši nusistatymą keisti ar persvarstyti. Kiek tai liečia prezidento Fordo suteiktą audienciją JAV baltų atstovam,

valstybės departamentas buvęs painformuotas po įvykio. Dėl žinios apie audienciją neperdavimo per Amerikos Balsą jis neturįs informacijų ir negalįs kalbėti už kitų įstaigų veiksmus.

W. Shepard žiniomis, Europos saugumo konferencija nutarimuose pasisakys sienų nepažeidžiamumo klausimu. Bus pareikšta, kad jas galima keisti tik taikingu būdu. Taip pat pagrindiniuose nutarimų principuose bus žymima apsisprendimo teisė. Formulavimai dar nėra galutiniai patvirtinti. Sovietai greičiausiai sienų nepažeidžiamumą aiškins savaip, bet JAV-ės Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo laikysis ir toliau.

Baltijos valstybių skyriaus viršininkas pasirodė esąs didelis etninio atgimimo sąjūdžio JAV-ėse šalininkas. Mūsų rūpestį dėl tėvų žemės jis pilnai su-

pratęs. Taip pat domėjosi Amerikos lietuvių pažiūra į Indokinijos problemas bei nusistatymu dėl dabartinės JAV administracijos detente politikos. Atsakyta, jog, jei anksčiau lietuviai detente politikoj matė ir teigiamų aspektų, dabar ją laiko išvirtusį ir sovietų nugalstojimo (appeasement) politiką ir jos neremia.

Iš pasimatymo su W. Shepard susidarė įspūdis, kad kai kuriems klausimams jis atsakymo neturįs. Ypač į akis krinta negalėjimas paaiškinti, kodėl apie prez. Fordo suteiktą audienciją nebuvo leista pranešti per Amerikos Balsą. JAV LB krašto valdyba nelaiko, kad šiuo klausimu padėtis yra pakankamai išaiškėjusi, ir numato toliau ieškoti paaiškinimų iš kitų šaltinių. Taip pat prisibijoma, kad sienų nepažeidžiamumo sutartis, ypač jei neparemta aiškiais tautų apsisprendimo principais, nelegalizuotų sovietų smurtu įvykdytos Baltijos valstybių aneksijos.

LB Inf.

VLIKO TARYBA PASISAKO

(atkelta iš 1 psl.)

dyti reikia daug lėšų. Todėl taryba paveda Tautos Fondui visame laisvame pasaulyje organizuoti visuotinių aukų vąjį Ypatinajam Fondui.

Didžiai vertindama Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos toje veiksmų konferencijoje duotą pažadą, taryba kviečia šias dvi organizacijas aktyviai prisidėti prie lėšų kaupimo Ypatinajam Fondui, sudarytam prie Tautos Fondo.

Visi lietuviai prašomi suprasti grėsmingą Lietuvai padėtį ir gausiai aukoti, nelaukiant kitų paraginimų. Tautos Fondui duotosios aukos atskaitomos nuo mokesčių (tax exempt). Adresas: Lithuanian National Foundation, Inc., 64-14 56th Road, Masspeth, NY 11378, USA.

6. Didžiai vertindama Amerikos visuomenės balso reikšmę, taryba laiko, kad energinga Jungtinės Amerikos Valstybės veikla turi būti tęsiama. Vliko taryba kviečia Amerikos Lietuvių Tarybą ir JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybą prisidėti prie laiško rašymo, įjungiant visą savo organizacijos tinklą. Laiškai siunčiami senatoriui Carl T. Curtis, Rezoliucijos

No. 29 autoriui, senatoriui John J. Sparkman, Senato užsienių reikalų komisijos pirmininkui, ir savo valstijos senatoriams.

New Yorkas, 1975 m. balandžio 26 d. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Taryba

Laiškų pavyzdžiai JAV Senatui nariams: Carl T. Curtis, John J. Sparkman ir savo valstijos senatoriams:

"Dear Senator Curtis: Please accept my most sincere thanks for drafting and submitting to the Senate Concurrent Resolution No. 29. I wish to register my support of this most important Resolution".

"Dear Senator —: I wish to express my strongest support of the Senate Concurrent Resolution No. 29, submitted to the US Senate by Senator Carl T. Curtis. I hope that you will contribute to the adoption of this Resolution".

"Dear Senator Sparkman: I wish to express my strongest support of the Senate Concurrent Resolution No. 29 submitted to the Senate by Senator Carl T. Curtis. I hope that you will support this important Resolution".

(ELTA)

KRONIKA

(atkelta iš 1 psl.)

niai. Pvz. Jonavos raj. nebaigusį privalomą 8-metę mokyklą esą 2275 jaunuoliai, tarp jų per 400 nebaigę nė 7-metės. Tačiau vakarinę suaugusių mokyklą iš jų telanką 28.2 procentai.

Plungė rengiantis tarptautinėm ritinio (ripkos) varžybom ateinančią vasarą. Jose dalyvausią Čekoslovakijos, Dramblio Kaulo respublikos, Indijos, Lenkijos, Pakistano rinktinės, ir po Sovietų Sąjungos vėliava — okup. Lietuvos rinktinė. Ryšium su tom varžybom Plungėje skubiai statomas 13 aukštų viešbutis ir stadionas. Daug svečių būsią įkurdinti Palangoj.

Rusėjimas ir rusai. Balandžio 1 Vilniuj vyko maziųjų rinkimų pasitarimas apie muziejų renginius ryšium su sovietinės pergalės II-me pasaulio kare 30-mečiu ir apskritai "su tarybinės visuomenės istorijos atspindėjimu muziejų ekspozicijose". O Lietuvos istorijos 1940—58 tarpsnio "sovietiškam atspindėjimui" Vilniuj išleista Lietuvos istorijos IV tomas, kurio vyr. redaktorius J. Žiugžda.

Vilniaus S. Neries vidurinės mokyklos "kiekviename pionierių būry, komjaunuoliškoj klasėj sudaryti Pergalės renginių planai, vyksta sueigos, pokalbiai, išvykos".

Rusai pareigūnai okup. Lietuvoje: I. Aksionova, Klaipėdos A. Venclovos pedagog. mokyklos dėstytoja; N. Vojevodinas, Vilniaus kuro aparatūros gamyklos komсомоло sekretoriaus pavaduotojas; G. Tarasovas, ten pat komсомоло sekretorius; I. Pčalinas, Jurbarko raj. vykd. komiteto pir-

mininkas; N. Laškovas, Kauno kompartijos organizacinio skyriaus viršininkas; F. Čiugunovas, okup. Lietuvos vietinių sovietų vyr. instruktorius; V. Trofimas, saugaus plaukiojimo jūroje vyr. inspektoriaus; V. Sorokinas, Klaipėdos uosto darbininkų brigadininkas; A. Bojarovas, ten pat brigadininkas; K. Dubarevas, Vilniaus veterinarinės stoties viršininkas; V. Ismailovas, Kėdainių elektros aparatūros fabrike komсомоло sekretorius; A. Špitalovas, Vilniaus Komunaro fabrike komсомоло sekretorius; A. Kovalevskis, Vilniaus liaudies tarėjas; A. Pavlovas, Šiaulių namų statybos kombinato komсомоло grupogas; M. Udavenka, Vilniaus "Elfos" fabrike cecho viršininkas; V. Davydovas, ten pat cecho viršininko pavaduotojas; D. Roznovas, Klaipėdos kompartijos sekretorius; V. Koida, Klaipėdos VZTS (Vidutinio Žuvininkystės Tralerio Šaldytuvų) kapitonas; A. Bovinas, DZTS mechanikas; K. Koroliova, Lietuvos gamybinės žuvies pramonės valdybos skyriaus viršininkė; M. Lunenkova, Klaipėdos žuvies konservų fabriko vyr. technologė ir įmonės kompartijos sekretorė; I. Chramcovas, Lietuvos žuvies realizavimo kontoros valdytojas; E. Volčekis, geležinkelio Šiaulių apygardos viršininkas; F. Portnaja, kelių statybos valdybos kadro skyriaus vyr. inspektori; A. Samkovas, Vilniaus draugovinių štabo viršininko pavaduotojas, ir niekur nedirbantieji ir neiškių pragyvenimo šaltinių Vilniuje N. Žerobkinas, V. Bazinova ir J. Naftolinas.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Gilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apytinkės lietuvis. Naujų aparatų neparuodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax, užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, palams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įstikinsite!

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dviejų patarnauja apdraudamas gyvybės netekimo ar ligos atvejui. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiems. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Mikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siūntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS

55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas) Ridgewood, N.Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminkai sukuriami ir velni pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N.Y. Queens, N.Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LĖKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

Edvardas Šumanas, Baltų komiteto reikalų vedėjas, (k.) prašė kongresm. Carl Albert (dem. McAlester, Okla.), kad paremtų Baltijos kraštų išlaisvinimo rezoliuciją.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan FathersEditorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$10.00 • Straipsniai ir korespondencijos redakcija teisi savo nuostatais •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Daugiau darbo ir budrumo

Grįžtame vėl prie laiško rašymo Amerikos vyriausybei. Balandžio 20 New York Times buvo straipsnis Baltijos kraštų ir jų okupavimo nepripažinimo klausimu. Ir vėl pasidarė daug kas neaišku. Atrodo, kad kažkur ir kažkas nori mus užliūliuoti, nuvilkinti, kad mes, Baltijos kraštų atstovai, atsisakytume savo reikalavimų. Girdi, jau esą daug kas padaryta, pažadėta, kad nebūs pripažinta sovietinė inkorporacija.

Formulavimai pasidarė neaiškūs. Jaučiama, kad norima mūsų budrumą sumažinti.

Pavojus nėra praėjęs. Europos saugumo konferencijoje sovietai tikrai norės išreikalauti turimų sienų pripažinimą. Apie tai ir kalba dabar amerikiečių įtakingoji spauda, perduodama Valstybės departamento nusiteikimą — pripažinti sienų neliečiamumą. Tuo pačiu juk pripažįstama ir okupacijos įteisinimas. Kad mum pripažįsta kažkokią apsisprendimo teisę ir drauge sovietam pripažįsta turimas sienas bei jų saugumą, tai tie abu dalykai jokių būdu nesiderina. Sovietai moka klausimus rikiuoti, juos parengti konferencijai, moka juos apginti, privesti prie savo reikalavimų. Vakariečiai gi mieliam nori koegzistencijos su sovietais, nei su jais ginčytis.

Kad saugumo konferencijoje nebūtų prieita prie tokios išdavystės, prie okupacijos pripažinimo, dabar reikia daugiau darbo ir daugiau budrumo. Turime atidžiai sekti visa, kas aplinkui dedasi, kad nebūtume užliūliuoti ir nuvesti į alkigatvį. Nepasitikėjime kokiais saldžiais žodžiais, pažadais.

Ir toliau rašykime ir rašykime laiškus, reikalaujanti, kad nebūtų pripažinta Baltijos kraštų okupacija. Buvo balsų, kad jau esą laikas rašyti padėkos laiškus. Ne. Tai per anksti. Nieko mes dar negavome, nieko nelaimėjome. Reikia reikalauti. Padėkoti paspėjim ir po konferen-

cijos, jei mūsų tautos reikalai bus apginti.

Rašykime savo kongresmanam ir prašykime, tegu jie paremia į kongresą įneštas rezolucijas Baltijos valstybių klausimu. Tų rezolucijų yra kelios dešimtys. Visos jos geros, tik tegu kiti kongreso nariai palaiko.

Norime atkreipti ypatingą dėmesį į JAV senatą. Čia yra įnešta sen. Carl T. Curtis rezolucija (Senate Concurrent Resolution No. 29). Jis pats yra iš Nebraskos, yra užsienio komisijos narys. Tai labai svarbus žmogus, nes yra gerai informuotas apie užsienio reikalus. Visiems privalu prašyti savo senatorių, kad jie pasisakytų už nr. 29 rezoluciją, kurią įnešė minėtas sen. Curtis.

Esamoji padėty negalim pamiršti laiško rašymo akcijos. Dirbkim su dar didesniu uolumu, įtraukim ne tik lietuvius, bet ir amerikiečius.

Pasiekim lietuvių tolimiausias vietas. Gražų pavyzdį mum padarė Birutė ir Vytautas Radzivanai iš New Yorko. Jie aplankė Pensilvanijos lietuviškas parapijas, ir ten žmonės labai uoliai ir greitai pasirašinėjo laiškus. Buvo išvykę net du savaitgalius (antrą savaitgalį vyko B. Radzivanienė ir Raimundas Liobė). Jų iniciatyva pasirašyta 3500 laišku.

Perneskime mūsų klausimus ir į amerikiečių spaudą. Rašykime laiškus laikraščių redakcijoms. Čia galima prisiminti Rasą Bobelytę, Maironio lituanistinės aukštesniosios mokyklos mokinę. Ji parašė gražų laišką Newsday sekmadienio laidoj. Jai tik 15 metų. Laikraštis buvo pažymėtas ir jos amžius.

Taip galima įtraukti į tokius laiško rašymus ir mūsų mokyklinį jaunimą. Kalba jiems nesudaro sunkumų. Tegū jie parašo vietos laikraščiui, didiesiems laikraščiui. Jeigu ir neįdės, redakcijos, gaudamos daug laišku, pamatys mūsų budrumą ir visada parems.

Ketvirtasis šiais metais JAV LB krašto valdybos posėdis įvyko balandžio 2 Philadelphijoje. Šis posėdis buvo daugiau informacinio pobūdžio: tautinių šokių šventės, jaunimo kongreso, kultūros ir S. Kudirkos reikalais.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Galutinai nutarus V-ją tautinių šokių šventę ruošti ne New Yorke, bet Chicagoje, vis buvo galvota, kad rengimo komitetą bus galima palikti New Yorke, kur gyvena Tautinių Šokių Instituto pirmininkė J. Matulaitienė ir netolimoj Philadelphijoje yra krašto valdybos centras, gi Chicagoje sudaryti tik techninę komisiją. Sunegalavus dr. J. Stuko sveikatai ir jam, gydytojo patarimu, pasitraukus iš pareigų, teko kreiptis į Chicago. Rengimo komiteto pirmininku buvo pakviestas Bronius Juodelis.

Kovo 15 B. Juodelio namuose įvyko pirmasis rengimo komiteto posėdis. Jame dalyvavo: J. Cijūnėlienė, k.v. pirm. J. Gaila, šventės vadovė G. Gobiene, reng. komiteto pirm. B. Juodelis, V. Kamantas, T.Š.I. pirm. J. Matulaitienė, A. Raudchienė, G. Rimkienė, V. Stančienė. B. Juodelis pristatė organizacinio plano projektą ir organizacinę schemą, J. Matulaitienė trumpai apibūdino iki šiol atliktus Tautinių Šokių Instituto darbus. Išvados: būsimoji

SVARSTYTA LB KRAŠTO VALDYBOJ

šventė, vadinsis V-jį Lietuvių Tautinių Šokių Šventę. Ji įvyks 1976 rugsėjo 5, sekmadienį, International Amphitheatre patalpose, Chicagoje. Šventę globoja JAV LB krašto valdyba, programą paruošia Tautinių Šokių Institutas. Šventės programos direktorė — G. Gobiene, Detroito "Šilainės" vadovė. Šventės dalyvauja keturios grupės šokėjų: vaikų (nuo 10-12 metų), paauglių (13-17 metų), vyresniųjų (nuo 17 metų) ir veteranų šokėjų. Repertuare numatyta ir chorų dalyvavimas, dainomis pritarant šokiam.

Š. m. rugpjūčio 17-24 (tuoj po mokytojų savaitės) Dainavoj įvyks tautinių šokių kursai, finansuojami LB krašto valdybos. Visi tautinių šokių vienetai, idalyvauja tautinių šokių šventėje, registruojasi pas programos direktorę Galingą Gobiene, 6849 Vernon Ave., Dearborn Heights, Mich. 48127, iki š.m. birželio 1.

TREČIASIS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Kongresas prasidės 1975 gruodžio 20 Pietų Amerikoje. Nors kongresas ruošia PLB valdyba, tačiau finansinė našta guls ant JAV Lietuvių Bendruomenės.

Visus kongreso techniskus ir akademinius darbus atlieka pats jaunimas, ypač puikiai dirba Jaunimo Sąjungos ryšių centras, palaikydamas ryšius su įvairių vietovių jaunimu, informuodamas spaudą ir lietuviškąsias radijo valandėles. Krašto valdyba kartu su Jaunimo Sąjungos pirm. Daiva Vaitkevičiūte kreipėsi aplinkraščiu į visas LB apylinkes prašydama: iki balandžio 25 kiekvienoje apylinkėje suorganizuoti jaunimo kongreso komitetas ir nuo gegužės 1 pradėti lėšų telkimo vaju. Apygardų valdybos yra prašomos paskirstyti apylinkėms finansines kvotas, remiantis PLB valdybos informacija.

KULTŪRINIAI REIKALAI

Kultūros Tarybos pirm. A. Kairys yra paruošęs kultūrinės veiklos plano projektą, susidedantį iš trijų dalių. Pirmą dalį apima 1974-76 laikotarpį, antrą 1977-79 ir trečią 1980-1982. Šio plano vykdymui kasmet reikėtų apie 60,000 dol., iš kurių apie 35% būtų skirta įvairiems veikloms, kursams, stipendijoms, premijoms ir t.t. Šis planas, apie 45 mašinėlė rašyti puslapiu, nepaprastai kruopščiai ir detaliai

paruoštas, bus pristatytas Kultūros Tarybos planavimo skyriaus nariams svarstyti, gi vėliau, jau galutinai paruoštas, LB tarybos sesijai. Šiomet sesija yra numatyta šaukti birželio mėn., tad neatrodo, kad iki to laiko Kultūros Taryba sugebės tą planą priimti ir pilnai paruošti sesijai.

Kultūros Tarybos sandėlyje yra daug leidinių, kurie neišplatinti, o į juos yra investuotos stambios pinigų sumos. Pav., Lietuvių Literatūros Istorijos pirmojo tomo išparduota tik 400 egz., gi 600 egz. dar yra likę. Antrasis šios istorijos tomas pasirodys už poros mėnesių, trečiasis jau taisykamas, o ketvirtasis P. Naujo-kaičio jau baigiamas rašyti. Tai gi jau vien tik šių veikalų išleidimas pareikalaus didžiulių išlaidų.

Sunkiai vyksta platinimas ir krašto valdybos išleisto dainų rinkinio Dainos Choram. Šis rinkinys buvo išleistas užpildyti šios medžiagos trūkumą, gi šandien, metam praėjus nuo išleidimo, net ne visi chorai tą rinkinį yra užsisakę, kai tuo tarpu kompozitoriai net prašo honoraro už jų kūrinių panaudojimą.

Visuomeninių reikalų tarybos ruošia anglų kalba Amerikos lietuvių chronologiją, parašyta dr. A. Budreckio, turėjo būti atiduota spaudai kovo mėn., bet, nutarus ją praplėsti, pasirodys tik šios vasaros pabaigoje. Krašto valdyba dėkinga šios chronologijos autoriui dr. A. Budreckiui už įdėtą darbą ją rašant ir dr. J. Puzinui bei dr. K. Jurgėlai už talką patarimais ir pastabomis. Įvairiuose krašto valdybos darbuose stipriai pasigendama į Chicago iš Philadelphijos išsikėlusio dr. J. Puzino, kuris buvo nepakeičiamas žinių ir dokumentacijos šaltinis, ypač jaunesniems k.v. nariams.

SPAUDOS PLATINIMO VAJUS

1974 lapkričio mėn. krašto valdybos pradėtas laikraščių platinimo vaju buvo pratęstas iki š.m. vasario pabaigos. Vajaus pravedimu rūpinosi R. Česonis straipsniais ir žinutėmis spaudoj, aplinkraščiais ir telefoniniais kontaktais su apylinkėmis. Rezultatai nebuvo tokie, kokių tikėtasi, tačiau per krašto valdybą perėjo prenumeratų ir aukų virš 2000 dol. sumoje, neskaitant tų aukų, kurios buvo tiesiogiai

(nukelta į 7 psl.)

BRIEDŽIO ŠUOLIS

Aleksandrą Kutkų minint

STASYS SANTVARAS

5

Tai gal puldavo į azartą prie kortų skobnio? Ne, ir tos nuodėmės Kutkus neturėjo. Gal mėgo žuvin akis kapoti ir žvėris šaudyti? Ne, tikrai ne. Spėju, dar paklausit — merginėlę? Nežinau, niekad jokių paskalių apie tai negirdėjau. Tuo požiūriu arba jis buvo labai diskretus ir gudrus, arba iš viso tokių nuotykių neieškojo, arba tebuvo tik tas vienas vėlesnių laikų ir visiems žinomas jo romansas su Jadvyga Venecevičaitė, kuri netrukus ir jo žmona tapo.

Bendradarbių tarpe Al. Kutkus dažniausiai būdavo gerai nusiteikęs, mėgdavo samojų ir juoką, kai aptikdavo kurio nors jautresnę vietą, mokėdavo ir smailiom "špilkom" pasibadyti. Pvz., vienos orkestrinės repetitijos metu jis sustabdė orkestrą, žengė į avansceną ir dirgintą Tallat-Kelpšą, besigiriantį absoliučia klausa, labai mandagiai paklausė: "Maestro, o kur šandien antroji fleita dingo?" Dirigentui tai buvo kartus pipiras, o mum visiem, kurie tą elegantiską klausimą girdėjom, didis džiaugsmas...

Paskubom ir į naujų bičiulių glėbius Kutkus nepuolė, gyveno uždarą gyvenimą siaurame draugų ir pažįstamų būrely, negaišo pobūviuose ir pramogose, nes, tikriausia, asmeniškai linkmybėm ir laiko jam stigo. Jei būtų gyvenęs ir elgėsis atvirkščiai, vargu ilga metų eilė jis būtų pajėgęs nešti sunkų teatrinio darbo nešulį.

Tačiau... vienos aistros savo dorybėse ir Al. Kutkus nepajėgė įveikti — jis buvo savamokslis laikrodininkas. Ir savo draugams laikrodžius taisydavo daug geriau, negu kai kurie Kaune profesionalai laikrodininkai...

-o-

Teatre gana dažnai buvo kalbama apie Al. Kutkaus muzikalumą, ypačiai gi apie jo sugebėjimą tobulai solfedžuoti, t.y., natas iš lapo skaityti (teisybė, jis ir Vencevičaitė niekad nesinaudojo teatro akompaniatoriais naujom rolėm ruošti). Na, toji sritys mes visi buvom daugiau ar mažiau pasitrynę, bet kolega Aleksas buvo ir šio meno meistras. Tik kur jūs rasite tokį jaunesnį, kuris jaustųsi už vyres-

nį menkesnis, negabesnis ir kvalesnis? Ir teatre gyvavo tokia jaunesniųjų šūtvė, tokie tamošiai netikėliai, kurie pirmosios bolševikų okupacijos metu, susirinkę į Vlado Baltrušaičio butą Donelaičio gatvėje, švęsdami Vasario 16 d., su piano palda pilnom gerklėm užtraukė Lietuvos himną (nepaisydami, kad namo II aukšte buvo įsikūrusi nežiroma įstaiga, kaip vėliau paaiškėjo — slapta NKVD agentūra).

Taigi, dar prieš okupaciją, buvo tokia savo esme nesmagi valanda: to meto, berods, pats moderniausias mūsų kompozitorius Vyt. Bacevičius įteikė teatrui savo naujai sukurta operą Vaidilutę. Sakau, nesmagi valanda, nes tuo veikalu talentingasis muzikos kūrėjas beveik tobulai įrodė, kad jis nieko neįmano apie vokalinių meną, apie žmogaus balso prigimtį — jo operos grynai fiziškai nebuvo įmanoma padainuoti (deja, tą klaidą iki šiol daro ne vienas kompozitorius).

Aišku, dėl to Vyt. Bacevičiaus Vaidilutė buvo sensacija, gardus juokas ir pramoga. Tai vieną kartą mūsų šūtvės vyresnysis, dirgintas Vyt. Marijošius, atsinešė Bacevičiaus Vaidilutę į teatro bufetą, kur jau visi mes prieš repetitiją buvom susirinkę. Ką gi, puolėm naują veikalą vartyti ir komentuoti. Dabar nebeprišimenu katram iš mūsų šovė į

Al. Kutkus —
Wagnerio Lohengrinas

galvą "geniali" mintis — paeigzaminuoti Al. Kutkų, pažiūrėti, argi iš tikro jis yra toks didelis natų skaitymo meistras. Bičiulio sumanymą visi užgyrėm, o tuo metu mūsų pastogė atsirado ir Al. Kutkus. Tada Vyt. Marijo-

šius, kaip dera rimtam ir iškilmingam dirigentui, priėjo prie Kutkaus su Vaidilute, paaiškino, kad norėtume išgirsti, kaip skamba tenoro partija naujam veikalui, o tas, visiškai neįtardamas, kad čia yra pasikėsinimas į jo garbę, tuoj pasuko į žemutinį teatro foyer, kur stovėjo didelis koncertinis rojalis.

Kam čia ir sakyti, mes visi išgarnėjom paskui einančius prie fortepiono. Gerai prisimenu, kad "egzaminų" komisijoj dalyvavo Ant. Kučingis, St. Sodeika, Vl. Baltrušaitis, aš pats, o gal dar Ant. Sprindys ir St. Gailevičius. Vyt. Marijošius pradėjo skambinti akompanimento muziką, o Al. Kutkus ėmė šokinėti per niekad nematytus, negirdėtus, keistus ir neįprastus Bacevičiaus intervalus, vis traukdamas li-la-lo, nes operos teksto jis dar nebuvo matęs. Ir liliolavo jis tą naująją muziką, skaitė vos pasiekiamas jos natas viršuj ir apačioj, tartum kas rytą skaitomą maldaknygę. Kai taip jis, kartais iš nuostabos pečius pakeldamas, perrečitavo tris ar keturis puslapius, mes neištvėrėm, pradėjom ploti ir juoktis. Tada tik Kutkus suprato, į kokį žuvelės bučių jis buvo patekęs. Visi iš eilės mes gavom nuo jo po stiprų niukšą į kupras, bet buvom laimingi — Al. Kutkus nelengvus egzaminus išlaikė labai gerai...

-o-

Al. Kutkaus gražaus tembro lyrinis tenoras, jo balso jėga ir

spalvingumas, dainavimo mokykla, o tikrai gili muzikinė kultūra ir stambūs bei ryškūs vaidybiniai sugebėjimai, atskleidę mum tiek daug įvairių operinių personažų, turėtų būti atskiras darbas, kuriam jau yra reikalinga dokumentacija, operos žinovų, kritikų bei recenzentų pasisakymai. Deja, kaip žinom, toji medžiaga mum dabar nėra lengvai pasiekama. Dėl to šioj vietoj ir mano sparnai ima lūžti...

Kita vertus, atsigrįžimas į spaudą ir archyvus valandinę apybraižėlę gerokai pailgintų. Todėl aš tenkinuos tik vienu kitu badingesniu pavyzdžiu, bandydamas atmintį atkasti vieną kitą Al. Kutkaus ryškiai ir spalvingai sukurta vaidmenį. Štai Čaikovskio Pikų damos Germanas (lietuviškai reikėtų sakyti Hermanas). Įsidėmėta, jog tai yra komplikuoju vaiduos personažas, apsėstas minties kaip nors pralobti ir savo siekimuose nesivaržantis su priemonėmis. Al. Kutkus to vaidmens bičiulio, ilgesnių repetitijų metu nepajėgė charakterio asmens apčiuopti, bet, kai išėjo į sceną, tame vaidmenyje K. Petrauskas "dengė" Al. Kutkų savo galingesniu balsu, bet vaidybinio požiūriu jie buvo lygiai dideli Germanai, vienas į kitą tiek tepanašūs, kiek to panašumo teikė pats vaidmuo.

(Bus daugiau)

50 METŲ MUZIKOS GARSUOSE

Šiais metais muz. Vincas Mamaitis, Amerikos Lietuvių Muzikų Sąjungos buvęs ilgametis centro valdybos pirmininkas, dabar garbės narys, švenčia savo muzikinės veiklos aukso jubiliejų. Šia proga lietuviai parapičiai, kultūrininkai, choristai bei bendradarbiai ir ypač jo kolegos muzikai reiškia jam pagarbą ir dėkingumą už jo rūpestį, pastangas bei nuveiktus darbus lietuviškos dainos baruose.

Ars longa — vita brevis. Meno amžius ilgas, žmogaus gyvenimas trumpas. Ir tos trumpos dieneles bėga kaip vanduo. Štai jau prabėgo pusšimtis metų jam bebradant po muzikos vandenį. Jubilatas neleidžia veltui laiko. Savo gyvenimo gražiausią laikotarpį, stipriausią fizinę „baterijos“ energiją, panaudojo kilniam tikslui, produktyviai veiklai, dainos puoselėjimui. Daug yra pasidaravęs chorų organizavime, chorinės kultūros srityje Lietuvoje, Anglijoje ir Š. Amerikoje.

Kur tik Vincas Mamaitis apsigyvendavo, tuoj suburdavo balsingus lietuvių į dainos vienetą ir sutelkdavo visus menininkus, mėgėjus ir profesionalus, į vieną efektingą dainos meno organizaciją, iš kur išeidavo dažnai koncertai, dainų šventės, muzikiniai spektakliai, radijo programos ir panašūs dalykai. Jam ši misija sekėsi, nes organizaciniame darbe jis turi magijos bei patyrimo. Visur buvo garbingas muzikos meno šauklys, garbingai garsino lietuvių vardą savųjų ir svetimųjų tarpe.

Lietuvoje

Vincas Mamaitis gimė 1907 liepos 21 Žemuojo Panemunėje, Šakių apskr. Mokslo ėjo Aušros gimnazijoje, Kaune. 1932-34 lankė Kauno konservatoriją. 1929-34 vadovavo Kauno karo poli-

jos mokyklos vyrų chorui, turėjo vyr. puskarininkio laipsnį.

1934 Kario Nr. 45 apie jį taip rašo: „Atlikęs 2 pėst. pulke būtinąją karo tarnybą, kaip drausmingas puskarininkis, nuo 1929 m. buvo priimtas liktiniu į karo policijos mokyklą, kurioje ištarnavo penkeris metus. Be savo tiesioginės tarnybos, jis ėjo daug kitų atsakingų pareigų. Buvo uolus ugniagesys ir ėjo mokyklos ugniagesių k-dos viršininko padėjėjo pareigas. Pavyzdinčiai tvarkė gausiąją mokyklos biblioteką. Aktingai dalyvavo mokyklos kultūriniame darbe; ypatingai daug pasidaravo karėivių kultūrinių pramogų rengime iš muzikos ir dainų srities. Būdamas mokyklos dainų mokytoju, sumaniai vedė iš gabesniųjų dainininkų sudarytą chorą. Už darbštumą buvo įver-

tintas apdovanotas D.L.K. Gedimino ordino III laipsnio ir „Artimui pagalbon“ medaliais.“ (Yra išspausdinta ir jo nuotrauka.)

Kurį laiką jis buvo Kauno šaulių choro dirigento N. Martinio pavaduotoju. Jam buvo patikėta mokyti atskiras balsų partijas bei vesti repeticijas; taip pat jis buvo ir choro išdinininku. Šis stiprus ir gausus choras buvo reprezentacinis lietuviškos dainos vienetas, pagarsėjęs ne tik visoje Lietuvoje, bet ir užsieny.

V. Mamaitis turėjo sudaręs ir vyrų oktetą, su kuriuo gražiai užsirekomendavo koncertuodamas Kaune ir provincijoje. 1939-40 buvo Vilniaus filharmonijos liaudies ansamblio vadovo komp. Jono Švedo asistentu.

II-ojo pasaulinio karo nublokštas į Vokietiją, 1944-46 Meerbecko stovykloje, ten esant nemažam skaičiui choruose dai-

Muzikas Vincas Mamaitis

PAŽINKIME

M. K. Čiurlionis

16

SONATOS

Čiurlionio tapyboje atskirą grupę sudaro jo sonatos. Jos ir išgarsino plačiausiai, ir suteikė jam daugiausia originalumo. Pats būdamas muzikas, kūręs sonatas, preliudus ir fugas fortepijonui, savo įspūdžius ėmė vaizduoti ne garų forma, bet spalvomis. Pasinaudodamas muzikinių sonatos formų konstrukcija, jis paveikslė bandė atkurti panašų ritmą ir judesį. Taip atskiram paveikslui ir davė sonatos dalies pavadinimą.

Susipažindami su jo tapytomis sonatomis, pirma turime pažinti, kas yra sonata muzikoje. Sonata yra pagrindinė solistinės instrumentinės muzikos rūšis, kaip simfonija — orkestrinės muzikos. Daugiausia sonatos rašytos fortepijonui, bet taip pat yra ir kitiems instrumentams — smuikui, fleitai. Juos palydi fortepijonas.

Sonata paprastai turi tris arba keturias dalis. Sonatos forma nusistovėjus Vienos klasiko — Haydno, Mozarto, Beethoveno kūryboje. Klasikinę sonatą sudaro keturios dalys.

Pirmoji dalis — sonatinis allegro — yra greito tempo, dramatinio pobūdžio. Šioj pirmoj daly yra dar atskiros keturios dalys. Pradžioje yra ekspozicija, kur išdėstomos pagrindinės kūrinio temos. Dažniausiai būna viena dramatinė tema, kita lyrinė. Antroji daly abi temas suvedamos į konfliktą. Trečioji daly, reperižoj, pakartojama pirmoji dalis vieningame tonaliniame plane. Baigiamoji dalis vadinama coda.

Antroji sonatos dalis yra lėto tempo — andante, lyrinio dainingo pobūdžio, dažniausiai trijų dalių dainos arba variacijos formos.

Trečioji dalis yra gyva, linksmas, šokio pobūdžio, seniau menuetas, nuo Beethoveno

laikų dažniausiai scherzo.

Ketvirtoji dalis, arba finalas, yra gyva arba iškilinga, greito tempo (allegro, presto), dažniausiai rondo formos, kur pagrindinė dalis nuolat kartojasi.

Čiurlionis savo tapyboje yra sukūręs šias sonatas: Jūros, Pavasario, Saulės, Žvaigždžių, Žalčio, Piramidžių.

Visi šie padaryti sonatos dalių aptarimai mum padės suprasti ir jo tapybines sonatas ir jų dalis, nes pagal muzikinį ritmą jis grupuoja ir savo tapybinių ritmą.

PIRAMIDŽIŲ SONATOS SCHERZO

Pokalbį apie sonatas pradėkime jo Piramidžių sonatos Scherzo. Tos sonatos dalys yra patekusios užsienį. Jo vardo galerijoje yra tik scherzo.

Scherzo — greita dalis. Ir šis paveikslas mirguliuoja savo ritmais. Pirmame plane, žemiau, matome tamsius dramatinis motyvus — piramidžių siluetus. Tema nedetalizuojama. Už to tamsaus plano yra antroji dalis — lyg kokiame vandenyje skęsta trys piramidės, į kurias trenkia žaibai. Pereinama labai greitu judesiu į trečiąją dalį. Čia matome sugrupuotas piramides. Grupės labai panašios, bet ne tos pačios. Tai kartojimas su variacijomis. Trečioji dalis užsklendžiama stambia piramide. Čia judesys sustabdomas ir perinama į lėtą, lyrinį tempą — parodomas ramus laukas ir dangus. Šiais lyriniais akordais ir uždaro jis savo kompoziciją.

Iš pirmojo plano iki trečiojo eina lyg siauros kolonos. Ir jos taip pat pabrėžia vidinį ritmą ir iš vidaus sujungia tris dalis. Prie piramidės auganti palmė yra to paties ritmo tąsa į finalą. (P.J.)

navusių asmenų, suorganizavo mišrų chorą, kuris buvo dvasiu stipriybės šaltiniu sukrėtai lietuvių sielai.

Anglijoje

1947 persikėlęs į Angliją, W. Byfleeto pereinamojo stovykloje V. Mamaitis sudarė vyrų chorą ir per trumpą laiką, kasdieninių repeticijų dėka, suruošė 12 koncertų anglam. Be to, kartu su Anglijos lietuvių chorvedžiu V. Unteliu surengė dainų šventę Nottinghamame. Šis drąsus dainos žygis anglų spaudoje buvo labai šiltai priimtas ir įvertintas. Tai buvo tikrai puikus lietuvių užsirekomendavimas anglų valdžios bei visuomenės akyse.

1948 apsigyvenęs Londone, netrukus ėmė vargoninkauti vietos lietuvių parapijoje ir perėmė Londono lietuvių choro vadovybę. Tai buvo lyg kviečio grūdas, nukritęs derlingon žemėn ir davęs keleriopą derlių. 15 metų intensyviai darbuosiu ugdyti lietuviškam žodžiui, dainai ir giesmei. Jo vadovaujamas choras pasiekė aukštą meninį

Maralin Niska su savo vyru William Mullen Kultūros Židiny kalbasi su solistais Gina Čapkauskienė ir Kaziu Yakučiu po jų koncerto 1974 vasario 10, Kultūros Židinio dedikacijos šventėj. Nuotr. V. Mazelio

lygį. Buvo išplėstas dainų ir giesmių repertuaras. Choras visada uoliai talkino parapijai ir organizacijom savo daina, giesme, vaidinimais, muzikiniiais parengimais. Praturtino parengimų menines programas, taip pat ir sekmadienių bei švenčių pamaldas, į kurias atvykdavo nemažas skaičius anglų pasiklausyti darnaus, gražaus giedojimo. Prof. Vladas Jakubėnas Britanijos Lietuvoje rašė: „Tautos šventės minėjime Westminster Katedros salėje teko pasiklausyti p. V. Mamaičio vedamo Londono liet. choro. Bendras įspūdis pradžiuo — dirbama teisinga kryptimi, su aiškiu vokalės kultūros pojūčiu ir gražių atspalvių pradmenimis. Atrodo, kad tam tikru atžvilgiu likimas Londonui buvo palankus: p. V. Mamaičio asmenyje čia buvo atbloktas gabus ir sąžiningas chorvedys, kuris pasiekė su šiuo choru tikrai gražių rezultatų“.

1950 Londono lietuvių choras persitvarkė organizaciniiais pagrindais į Lietuvių Meno Sambūrį. Buvo priimtas statutas, išrinkta valdyba ir revizijos komisija. Darbo dirva buvo numatyta gana plati: tautos švenčių minėjimai, koncertai, dainų šventės, radijo programos, literatūros vakarai, įvairios kultūrinės pramogos. Parankumo sumetimais sambūris buvo suskirstytas grupėmis: choras, vaidyba, tautiniai šokiai, muzika ir kt. Kiekviena grupė turėjo savo atitinkamus vadovus. Galėjo čia pasireikšti visi Londone ir apylinkėse gyvenantieji lietuviai — anksčiau ir vėliau atvyksieji. Atsirado kvartetai, oktetai, vyrų choras. Prisidėjo solistai ir kiti menininkai. Prisijungė iš skautų suorganizuotas skudutinių būrelis. Susidarė daugiau kaip šimto žmonių stiprus meno ansamblis.

Šis V. Mamaičio kultūrinės veiklos šuolis turėjo geras pa-

(nukelta į 9 psl.)

M. K. Čiurlionis — Piramidžių sonata, scherzo

ARTĖJA DIDYSIS KONCERTAS

Kultūros Židinio dedikacijos išsklės dar netolimoj praeity. New Yorko lietuviams skirtas Kultūros Židinys 1974 Nepriklausomybės šventės artumui buvo dedikuotas su specialiomis pamaldom, geradarių ir statytojų pagerbimo akademija bei aukšto lygio koncertu, kurio programą atliko solistai Gina Čapkauskienė iš Montrealio ir Kazys R. Yakutis iš New Yorko.

Koncerto klausytojų tarpe buvo ir neeilinių svečių. Porą jų K. R. Yakutis pristatė net paties koncerto metu — tai Metropolitan ir New Yorko operų primadona Maralin Niska ir jos vyras smuikininkas bei kompozitorius William Mullen.

Primadonos M. Niska ir jos vyro susitikimas su lietuvių tautą dieną nebuvo pirmutinis. Tik gal pirmą kartą jie sulaukė tokio triukšmingo priėmimo sutartiniu lietuvių plovimu. Solistė M. Niska ir jos vyras W. Mullen, kurio senelė buvo lietuvi, draugystę su eile New Yorko lietuvių kultūrininkų, kaip, pvz., su solistu Kaziu R. Yakučiu, palaistė Aldona Kepalaite, poetė. Leonardu Andriekum, OFM, ir kitais. Tad gal bus ne nuostabu, kad Niska-Mullen būtų puošia net keturi lietuvių dailininko Adomo Galdiko paveiksai.

Po minėto Kultūros Židinio dedikacijos koncerto primadona M. Niska su vyru dar liko pabendrauti su New Yorko lietuvių. Sužavėta lietuvių draugiskumo ir rūpestio turėti savo Kultūros Židinį, ji pati spontaniškai, be jokių kvietimų ir raginimų, pasisiūlė nemokamai su savo vyru duoti pilną koncertą Kultūros Židinio naudai.

Per eilę Darbininko numerių skaitytojam buvo pristatyta primadona Maralin Niska įvairių autorių operose atliekanti pagrindinius vaidmenis. Ne vienam muzikos mylėtojų gal bus įdomu šį tą sužinoti apie pačią solistę ir jos vyrą.

-0-

Maralin Niska gimė San Pedro, Calif., Los Angeles priemiesty, prie pat Ramiojo vandenyno krantų. Jos tėvai buvo atsikėlę iš Iowa valstijos. Juodu pastebėjo Maralin dėmesį muzikai ir nuo pat mažų dienų, parūpino jai dainavimo, baleto, pianino ir smuiko pamokas.

Baigusi San Pedro pradžios ir aukštesniąją mokyklą, Maralin studijavo Los Angeles (UCLA) universitete ir gavo bakalauro laipsnį anglų literatūroje.

Nusprendus bandyti laimę operinėj karjeroje, įstojo į Pietinės Kalifornijos universiteto (USC) Operos departamentą. Kaip kiti šio meto garieji amerikiečiai — solistai, Beverly Sills ir Norman Treigle, taip ir Maralin Niska savo studijom pasitenkino JAV-bėse pri-

einamom galimybėm. Tuo pat laiku tobulinosi Los Angeles konservatorijoje, Los Angeles City kolegijoje ir UCLA universitete.

Jos pirmoji operinė rolė buvo Margarita „Fauste“, Los Angeles, Calif. Tuoj po universiteto studijų 1965 buvo pakviesta į Metropolitan National Opera Company, kurioj sėkmingai dainavo eilę pagrindinių rolių du sezonus. Nuo 1967 pakviesta į New York City Operą, pastoviai dainuoja pagrindines roles iki šių dienų. 1973-1974 sezone debiutavo ir Metropolitan Operoj.

Ką tik užsibaigusiam 1974-75 sezone Maralin Niska buvo ypač aktyvi. Su didžiu pasisekimu dainavo visose trijose pagrindinėse New Yorko Lincoln Centro salėse: Metropolitan Operoj opere Tosca (4 kartus), I Vespri Siciliani (4); New York City Operoj opere La Boheme (2); Manon Lescaut (6); Ariadne auf Naxos (2); Medea (1); Salome (5); Idomeneo (2); Madama Butterfly (1); 1974 spalio 12 dalyvavo kaip pagrindinė solistė Alban Berg Altenberg Lieder koncerte su New Yorko Filharmonijos orkestru Avery Fisher salėj.

Siame sezone dar gastroliavo Los Angeles, Calif.: Manon Lescaut (2); Medea (1); Tosca (1); Washington, D.C.: Salome (1); Manon Lescaut (2); Tulsa, Okla.: Madama Butterfly (1); Providence, R.I.: I. Pagliacci (1).

Primadona Maralin Niska dainuoja anglų, italų, vokiečių, prancūzų ir ispanų kalbomis. Jos operiniame repertuare yra 50 su viršum rolių, pagrindinių vaidmenų. Yra gastroliavusi įvairiuose JAV miestuose su ten veikiančiom operomis ir simfoniniais orkestrais. 1972 debiutavo Londone su BBC simfoniniu orkestru, o 1973 atliko Marie vaidmenį Alban Berg „Wozzeck“ operoj Nederlandų operoj Amsterdame.

-0-

Smuikininkas ir kompozitorius William Mullen, kuris irgi dalyvaus gegužės 31 koncerte su savo žmona Maralin Niska, gimė Jacksonville, Floridoje. Illinoise universitete yra gavęs bakalauro ir magistro laipsnius muzikoje. Jis yra profesorius Fresno valstybiniam universitete, ėjęs asist. koncertmeisterio pareigas San Diego simfoniniame orkestre ir taip pat buvęs Oklahoma City, Memphis, Santa Fe ir San Diego orkestrų narys.

William Mullen yra žinomas ir kaip kompozitorius. Jo „Spectra 1970“, kūrinys styginiams kvartetui, pirmą kartą buvo atliktas Texas Universitete, Austin, Tex., 1970 spalio mėn.

Kornelijus Bučmys

Philadelphia, Pa.

Velykų šventės

Šiemet ypatingai gražiai, turiningai ir iškilmingai buvo atšvęstos Kristaus Prisikėlimo šventės.

Jau kovo 14-16 Šv. Andriejaus parapija suruošė rekolekcijas, kurias vedė tėvas Rafaelis Šakals, OFM. Jo ramūs, turiningi ir meile alsuoją pamokslai buvo lyg dvasinis įvadas į laukiamas Velykų šventes. Šios rekolekcijos sutapo su 40 valandų atlydais.

Verbų sekmadieniu buvo pradėtos velykinio susitelkimo dienos, kurios tęsėsi iki Velykų ryto.

Nors Didžiosios Savaitės pamaldos vyko vakarais ir tai sudarė tam tikrų sunkumų dirbančiam ir toliau gyvenančiam, bet dalyvių gausa, ypač Didįjį Ketvirtadienį, liudijo, kad religinis rūpestis žmonėse yra gyvas.

Velykų ryto iškilmingoji Prisikėlimo procesija ir mišiose dalyvavo daug žmonių.

Suprantama, daug lietuvių atvyko iš toliau. Nors jie priklauso prie amerikiečių parapijų, bet lietuviška širdis juos traukė čia, kur visos pamaldos atliekamos lietuvių kalba, kur skambėjo lietuviška giesmė, kur buvo lietuviškas pamokslas.

Buvo įspūdinga, kai tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės atnešė altoriaus auką ir pintinėle gražių lietuviškų margučių.

Procesijos asistoj dalyvavo ir du klierikai. Abu jie pirmųjų ateivių trečiosios kartos vaikai. Džiugu ir miela, kai trečiosios kartos būsimieji kunigai grįžta į lietuvišką šeimą.

Taip sutiktos Velykos kiekvienam dalyviui kėlė džiaugsmą ir kartu norą, kad jos ateity dar labiau religiška gilytų ir tautiškai rysketų.

Kaziuko mugė

Kaziuko mugės giminė, rodos, yra Vilnius. Bet skautai ją greitai pasisavino, aptemptę ant skautiško korpalo, ir taip ji išplito, kad jau ruošiamą visur.

Ir pas mus ir virto lyg tradicija. Verbų sekmadienį, tuojau po lietuviškų pamaldų, visi rinkosi į parapijos salę, į Kaziuko mugę.

Mugei atidaryti buvo pakviestas LB apylinkės pirm. arch. J. Stelmokas, kuris tarė trumpą žodį, perkirpo žalią kaspiną, ir buvo ženklas, kad mugė prasidėjo.

Mugės vaizdas tikrai buvo patrauklus, įdomus ir savotiškai artimas.

Prie vieno stalo perkamos knygos, ant antro išdėstytos įvairiaspalvės juostos. Čia mediniai drožiniai, ten tautiniai audiniai ir rankdarbiai.

Užėjęs į kavinę, vargu rasi laisvą vietą. Mat, čia pilna skumynų, o prie jų retai kada trūksta klientūros.

Viso salę viešpatuoja mugės dvasia: perka, apžiūrinėja, tariasi, valgo, geria. Visur juda, veikia, ūžia.

Ši salė mugei gal kiek per maža, ir pilnai išsitiesti su savo turtu rengėjai negalėjo. Bet dėl to muge, atrodo, nenukentėjo. Ji veikė pilnu tempu. Daug parduota, beveik viskas suvalgyta, o visi atsilankiusieji rodė giedrius veidus ir gerą ūpą.

Tam gausiam lietuviško jaunimo sambūriui norisi palinkėti geriausios kloties ateity, Kaziuko mugės įvaininant, lietuvinant ir plečiant.

Clevelando okteto koncertas

Lietuvių Namų bendrovė jau turi patvirtintus naujus įstatus ir pajudėjo naujiem darbams. Pirmieji žingsniai tai atnaujinti ir pritaikyti patalpas kultūriniam parengimam. Visa tai pareikalauja daug laiko, darbo, lėšų ir pastangų. Tikimasi sulaukti visuomenės paramos ir visas kliūtis įveikti. Tad gegužės 3 Lietuvių Namų vadovybė ruošia šaunų koncertą, kurio programą atliks pagarsėjęs Clevelando vyrų orkestras su malonaus balso soliste Grigaliūnaite.

Oktetui vadovauja Rytas Bickas.

Kadangi šis aukšto meninio lygio oktetas beveik pirmą kartą čia koncertuos (pirmą kartą čia rodėsi prieš 13-15 metų), tai netenka abejoti, kad sutrauks gausų būrį dainos mylėtojų, juo labiau, kad šio koncerto pelnas skiriamas namų atnaujinimo reikalui.

Dainos ir šokio vakaras

Gegužės 10 lituanistinės mokyklos tėvų komitetas Lietuvių Namuose ruošia dainos ir tautinių šokių vakarą, kurio programą atliks vyrų choras Perkūnas iš New Yorko ir Baltimorės studentų tautinių šokių grupė.

Nors pas mus Perkūnas pasirodys pirmą kartą, bet iš spaudos atsiliepimų žinoma, kad tai meniškai pajėgus vienetas.

Baltimorės studentų tautinių šokių grupė jau yra mus žavėjusi savo ritmingu, dinamišku ir dariniu šokiu. Ji ir šį kartą maloniai yra laukiama.

Po programos — vaišės, šokiai ir stambių fantų loterija.

Šiam parengimui turėtume parodyti išskirtinį dėmesį, nes ji ruošia mūsų tautinių vilčių židinėlį — lituanistinę mokyklą.

Audronės ir Aldonos koncertas

Vietos ateitininkai turi tradiciją kasmet suruošti aukšto meninio lygio parengimą. Šiemet gegužės 17 Šv. Andriejaus parapijos salėje jie ruošia solistės Audronės Simonaitytės ir pianistės Aldonos Kepalaitės koncertą.

Jei Aldona Kepalaitė jau yra plačiai žinoma pianistė, puikiai valdanti instrumentą, tai Audronė Simonaitytė dar yra jauna, bet dideliais šuoliais kylanti menininkė, naujas deimantukas mūsų vokalisto šeimoje.

Manytina, kad retas nepasinaudos šia gražia ir retai pasikartojančia proga išgirsti šį koncertą.

Philadelphia's ateitininkų sendraugų skyrius 1975 metų kadencijai išrinko naują valdybą: pirmininkas A. Gailiūšis, vicepirmininkas V. Radikas, sekretorė K. Juzaitienė, izdininkė G. Maciūnienė ir valdybos narė B. Gailienė.

LB apylinkių susirinkimas

Balandžio 6, tuoj po lietuviškų pamaldų, Šv. Andriejaus parapijos salėje Philadelphia's ir Pietryčių N.J. apylinkės sušaukė susirinkimą apsvaistinti susidariusią politinę padėtį.

Susirinkimui vadovavo abiejų apylinkių pirmininkai arch. J. Stelmokas ir dr. Gudenas.

Platesnį šiuo reikalu pranešimą padarė L.B. krašto v-bos vicepirm. visuomeniniam reikalui Alg. Gečys.

Prelegentas plačiai išdėstė susidariusią politinę padėtį ir pabrėžė, kad šioj likiminėj kovoj mes nesame vieni. Yra įneštos į kongresą rezoliucijos, kurias remia nemažas skaičius atstovų, ir tikimasi, kad jų skaičius dar padidės. Šio krašto prezidentas gerai žino mūsų reikalus ir yra mum palankus.

Toliau išvardino priemones, kurias sėkmingai galėtume šioj kovoj panaudoti. Tai telegramos, laiškai, amerikiečių spauda, radijas, o centriniai organai kontaktuos įtakingus Amerikos valdžios atstovus.

Po pranešimo vyko gyvos diskusijos.

Po susirinkimo buvo pateikti telegramų ir laiškų tekstai prezidentui, senatoriam ir kongresmanam.

Telegramų per abi valdybas pasiųsta apie 150. Čia neįeina tos, kurios pasiųstos asmeniškai. Laiškų daug daugia. Ši veikla vyko ir kitą sekmadienį ir tebesitęsia dar ir dabar.

Dr. A. Butkaus paskaita

Balandžio 13 Šv. Andriejaus parapijos salėje A.L.T. sąjungos vietos skyrius suruošė dr. A. Butkaus paskaitą. Paskaita buvo aukšto mokslinio lygio. Visi teiginiai buvo pavaizduoti skaidriniais. Suprantama, kad tokioj mokslinių davinų gausoj klauzitoj buvo sunkoka padaryti bendrinančią išvadą, nors prelegentas stengėsi viską perduoti galimai populiariau.

Žmonių susirinko apie šimtą, kas retai pasitaiko.

Sėkmingas vakaras

L.B. vietos apylinkės išlaikoma radijo valandėlė "Bendruomenės Balsas" kasmet ruošia parengimą išlaikymo lešom sutelkti.

Šiemet toks parengimas įvyko balandžio 19 Lietuvių Namuose.

Programoje pasirodė lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, kurią sudarė: V. Bendžiūtė, G. Gečytė, D. Pluškonytė, Lid. Radikaitė, Lor. Radikaitė, D. Rukšytė, V. Štarkaitė, A. Surdenaitė, A. Dragūnas, P. Jurskis, E. Rukšys, A. Šalčiūnas ir V. Surdenas. Šį jaunąjį atžalyną sutelkė ir į sceną išvedė mokyti. Marija Radikienė.

Spaudos temomis diskutuoja Simas Kudirka ir JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas Rimas Cesonis. Nuotr. Juozo Gailos

Jie pašoko: Šustą, Šiaudelę, Žiogelį ir Kepurinę. Akordeonu drąsiai ir užtikrintai akomponavo Jonas Puodžiūnas. Tai irgi mokiny, bet jau šį instrumentą gana gerai apvaldęs.

Jaunieji šokėjai sudarė tikrai mielą ir malonų įspūdį. Jų darnūs šokis, puikiai išlaikytas taktas liudija, kad greit mes vėl turėsime puikią šokėjų grupę.

Šio sėkmingo šokėjų pasirodymo "kaltininkė" yra mok. M. Radikienė, kuri įdėjo daug pastangų ir darbo, kol išvedė į sceną darnų šokėjų vienetą.

Programoj dalyvavo ir aktorius Vitalis Zukauskas. Jis lietuviškai visuomenei yra gerai pažįstamas ir visur laukiamas. Jis davė keletą ilgesnių ir trumpesnių dalykelių, kurie lengvai pasiekė klausytojus ir buvo palydėti plojimais.

Programai pravedti buvo pakviestas dr. A. Juzaitis. Kad jis Programai pravedti buvo pakviestas dr. A. Juzaitis. Kad jis yra rimtas tikslųjų mokslų atstovas, visi žinoma, bet kad jis moka taiklius ir prasmingus pokštus paberti, turbūt, nedaug kas žinojo. Jis puikiai ir su šypsniu pravedė programą.

Po programos prasidėjo vaišės ir šokiai, puikiam orkestrui grojant.

Loteriją pravedė J. Lukas. Laimingiausias buvo Pov. Lieutinas, kuris laimėjo televizijos aparatą.

Žmonių buvo arti 150. Ir pagaltoji — argi tik tiek klausosi BB programos. Ne. Kelis sykus daugiau, bet norinčių jį paremti atsirado tik tiek. Labai gaila.

Šioks toks trūkumas buvo, kad programa prasidėjo labai pavėluotai (1 val. 15 min.). Jei rengėjai buvo pramatę vakarą

pradėti su vaišėmis ir tik vėliau programą įjungti, tai būtina buvo apie tai iš anksto painformuoti.

Mirė Juozas Tautkus

Balandžio 12, stipraus širdies smūgio ištiktas, mirė Juozas Tautkus.

Velionis buvo gimęs 1905 birželio 22 užnemunyje, Kriukuose.

1934 vedė Emą Valcerytę. Apsigyveno Šakiuose, susilaukė sūnuso Romo ir dukros Elenos.

Velionis vokiečių prievarta buvo paimtas į aerodromų tarnybą, kurioj teko išbūti iki karo galo. Tik didelėmis pastangomis pavyko ištrūkti iš sąjungininkų belaisvių stovyklos.

Susiradus tremtinių stovyklose savąjį šeimą, vėl švystelėjo giedresnės dienos.

1950 prel. I. Valančiūnui sudarius reikiamus dokumentus, emigravo į JAV ir pastoviai apsigyveno Philadelphiaj. Sunikiai dirbdamas metalo fabrike, įsigijo savo pastogę. Nors rūpesčių našta buvo nemaža ir sunki, bet jis ją kantriai nešė ir nesi-skundė. Buvo gana linksmo būdo ir visur lengvai pritapdavo.

Jų šeimenis atsilankė daug žmonių. Mišių užprašyta virš šimto, į kapus palydėjo 80 asmenų.

Giliam liūdesy liko žmona Ema, dukra Elena, sūnus Romas, marti Aušra, žentas Juozas, keturi anūakai, giminės ir artimieji.

Balandžio 17 po gedulingų pamaldų Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioj buvo palydėtas į Prisikėlimo kapines (Resurrection cem., Cornwells Heights, Pa.), kur rado amžinojo poilsio vietą.

Ad. G.

LOS ANGELES

Lietuvių Diena, rengiama Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, įvyks birželio 22. Meninėj programoj dalyvaus sol. Anita Pakalinskaitė iš Hamiltono, Kanados, vietiniai solistai ir parapijos choras, vadovaujamas komp. Broniaus Budriūno. Solistam ir chorui akomponuos Raimonda Apeikytė. Taip pat vyks ir meno paroda.

Vajus Lietuvai laisvinti Los Angeles kolonijoj eina visu smarkumu pirmyn. Balandžio 5, Los Angeles skautų stovyklavietės baltaus metu, Rimtautui Dabšui išskėlus šį reikalą, skautai ir jų rėmėjai tuoj surinko Tautos Fondui 1000 dol. su viršum. Algis Raulinaitis jau surinko 1500 dol., kiti rinkėjai po mažiau.

Motinos dienos minėjimas įvyks gegužės 11. Po lietuviškos sumos minėjimą salėj rengia šeštadieninė lituanistinė mokykla.

Skaucių gintarų paroda parapijos salėj vyks gegužės 25.

Jaunimo šventė, rengiama Los Angeles Lietuvių Bendruomenės jaunimo ansamblio jau devynioliktą kartą, šiemet įvyks birželio 1 Veteranų salėj, Culver City, Calif.

—L.Ž.K.

PLB garbės pirmininkas Kalifornijoje

PLB garbės pirmininkas Stasys Barzdukas, atvykęs į LFB studijų savaitgalį Los Angeles, Calif., ir čia viešėdamas apie tre-

jėtą savaitę, lydimas I. Medziuko, lituanistinių mokyklų inspektoriaus, aplankė Šv. Kazimiero parapijos mokyklos lituanistinę klasę, vedamą mokyto. O. Razutienės, ir šeštadieninę lituanistinę mokyklą, vadovaujamą dir. V. Pažiūros. Jis lankėsi klasėse ir vyresniųjų skyrių mokiniams kalbėjo apie lietuvių kalbos rašybos pagrindus. Dalyvavo ir mokytojų posėdy. JAV LB Vakarų apygardos suvažiavime skaitė paskaitą "Lietuvius savo tautoj, valstybėj ir bendruomenėj". Dalyvavo Vincės Jonuškaitės pagerbime ir tarė sveikinimo žodį. Pakviestas kalbėjo Los Angeles ateitininkų sendraugij susirinkime J. Jodelės namuose. Dalyvavo Vandos Mažeikienės (LB Tarybos nario Antano Mažeikos žmonos) laidotuvsė. Atsilankė į LB jaunimo ansamblio užgavėnių (blynų) balių. Kalbėjo į Los Angeles lietuvių per radijo valandėlę. Vizitavo Šv. Kazimiero parapijos kleboną prel. J. A. Kučingį, Lietuvos gen. konsulą dr. J.J. Bielskį, Lietuvių Dienų leidėją A. Skirį.

St. Barzdukas turėjo progos aplankyti žymesnes vietas, muziejus, Disneyland, susitikti su senais pažįstamais ir mokslo draugais, pasigėrėti švelniu Kalifornijos klimatu ir pailsėti. Pailsėjęs, su geriausiais įspūdiškais grįžo atgal į Cleveland, kur jis redaguoja Pasaulio Lietuvių.

I.M.

Atsiųsta paminėti

Zenta Tenisonaitė — ŠVIESOS ILIUZIJOS. Eilėraščiai. Londonas. 1975. Viršelis pieštas autorės. 60 psl. Kaina 2 dol.

Skaitytojui, pažįstančiam ankstesnes poetes moteris (kaip K. Grigaitytė ar V. Kumpikevičiūtė), ši autorė atrodys toli nuo jų atsilikusi. Negali ji prilygti nė vėlesniosiom (kaip V. Bogutaitė ar M. Saulaitytė).

Iš geresniųjų posmų pacituotinas šis:

*Valdonas lekia kaip gulbės.
Rasoja be saiko lietus.
Sielvartas stovi apstulbęs,
Lyg maldai suglaudęs pirštus.*

Juozas Kapačinskas — IŠEIVIO DALIA. 1950-1973 metų atsiminimai. 1974. Čikagos Lietuvių Literatūros Draugijos leidinys. Kietais viršeliais, 296 psl. Kaina 7 dol. Gaunama pas platintojus.

Autorius kreipiasi į skaitytoją: "Mielas, skaitytoja, škleisdamas šios knygos lapą po lapo, tikriausiai tikėsitės rasti ko nepaprasto, intriguojančių nuotykių, gilių pergyvenimų. Deja, panašių lūkesčių patenkinti negalėsiu."

Kazin, ar autorius bus atspėjęs eilinio skaitytojo mintis. Skaitytojas intriguojančių nuotykių šioj knygoj tikriausiai neieškos. Jis pasitenkins tuo, ką autorius nusako šiuo sakiniu: "Šios knygos turinys — tai išeivio, mano paties, kasdieninio gyvenimo faktai." Daugelį tų faktų skaitytojas ras ir savo paties gyvenime.

Knygoj rašoma apie įsikūrimą ir gyvenimą Amerikoj. Pirmasis šio autoriaus atsiminimų pluoštas buvo pavadintas "Šiaubingų dienų". Šis, antrasis, pradedamas skyreliu "Naujo gyvenimo angoj".

Tas naujasis gyvenimas, sunkus, bet viltingas (dažnai su neįsispildžiusiom viltim), yra savas daugeliui lietuvių. Tai patvirtina knygos skyrelių antraštės: Darbo paieška, Pirmoji darbovietė, Tarp švenčių ir savųjų reikalų, Pirmieji pilietybės dokumentai, Buto rūpestiai, Žingsnis į nuosavybę, Įvykiai, nesėkmės ir dar šis tas, JAV unijos, Jaunuolių siautėjimas autobuse, Prekybininkų suktybės, Automobilis, Demonstracijos, ir t.t. Tų skyrelių yra daug.

Autorius rašo sklandžiai ir įdomiai. Knygos suskirstymas trumpais skyreliais — didelis prarankumas skaitytojui.

Skaitytoją ypatingai gali dominti, kaip autorius, jau bėdamas nebejaunas, sunkiai vargdamas darbovietėj, baigė inžinerijos studijas technologijos institute, bet dar pagal savo specialybę negavo.

Knyga gausiai iliustruota, daugiausia nuotraukom.

Dr. Henrikas Lukaševičius — VIENAS MAŽAS GYVENIMAS. Linksmi ir liūdni autobiografiniai pasakojimai. Išleido Akademines Skautijos Leidykla. Čikaga, 1975 m. Tiražas 1000 egz. Viršelis dail. Lijolės Židonytės. 192 psl. Kaina 5 dol. Leidyklos adresas: 8913 So. Leavitt St., Chicago, Ill. 60629.

Autorius — teisės mokslų daktaras, universiteto dėstytojas, teisėjas, publicistas, keliautojas. Savo atsiminimus pradeda nepriklausomo gyvenimo kūrimosi metais. Užfiksuoja būdingus gyvenimo momentus, lietuvių kovas su lenkais Giedraičių apylinkėse (moksals kulkosvaidžiam tratant). Veda skaitytoją per įvairias mokyklas, universitetus, teismus. Pagaliau — okupacijų metai, tremtis bei emigracija Austrijoj, Prancūzijoj, Argentinoj ir JAV-bėse.

Atsiminimai parašyti įdomiai. Autorius sugeba pasakoti lengvai, humoristiškai. Lietuvos jaunimo tarpe jis buvo žinomas iš periodikos. Amerikoj, Brooklyne, jam yra tekę redaguoti savaitraštį — Ameriką.

Skautų surengtoje Kaziuko mugėje Kultūriniam Centre Detroit. Iš k. Elena Zubrickienė, Irena Šventickaitė, Liuda Rugienienė, Vanda Šepetienė ir Alytė Butkienė. Nuotr. J. Urbono

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOSRedaguoja Vytautas ir Birutė Radzivanai
84-16 110 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Centro valdybos posėdis New Yorke

Lietuvos vyčių centro valdyba posėdžiavo kovo 8 Hotel Taft patalpose, kur vyks Liet. vyčių seimas rugpjūčio 20-24. Posėdį atidarė pirmininkas Leon Paukšta iš Chicagos, malda sukalbėjo vyčių dvasios vadas kun. Kazimieras Pugevičius. Paskutinio posėdžio, kuris įvyko Kent State universitete, protokolas perskaitytas ir priimtas.

Buvo svarstomi įvairūs reikalai. Svarbiausias klausimas — pasiruošimas ateinančiam seimui. Kaip jau buvo ankstesniuose Darbininko puslapiuose minėta, ateinantis seimas bus New Yorke, ir rengėjai yra Vidurio Atlanto apskritis. Buvo dar paliesti junjorų reikalai ir galimybės padauginti junjorų kuopų skaičių.

Vyčių garbės narys ir buvęs centro valdybos pirmininkas Juozas Boley-Bulevičius iš New Yorko ragino visus vyčius daž-

niau naudoti lietuvių kalbą susirinkimuose ir asmeniškai. Nors jau yra padaryta nemaža pažanga toji srity, bet, jo nuomone, nereikia pamiršti, kad visos kuopos turėtų lietuvių kalbos komisijas, kurios skatintų lietuvių kalbos naudojimą tarp vyčių.

Kun. Pugevičius kalbėjo apie JAV 200 metų sukakties reikšmę ir pabrėžė svarbą vyčiam aktyviai dalyvauti 1976 minėjimuose ir plačiu mastu prisidėti, ypač 1976 vykstančiame Eucharistiniame kongrese Philadelphiajioje.

Be minėtų asmenų, posėdį dar dalyvavo še garbės nariai: Ann Mitchell, Elizabeth; Helen Shields, New York; Frank Vaškas, New Jersey; Antanas Mažeika Sr., New York; Lionginas Švelnis, Boston. Kiti dalyviai: iš Worcester, Mass. — Rita Pinkus, Anthony Miner, iš Boston, Mass. — Anthony Yang ir N.

DETROITO VYČIŲ ŠVENTĖ

Detroito vyčiai minėjo šv. Kazimiero dieną naujojo Dievo Apvaizdos bažnyčioje sekmadienį, kovo 2. Mišias aukėjo ir pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Žmonių buvo pilnutėlė bažnyčia — tai pirmas atsitikimas, kad tiek daug žmonių dalyvavo mišiose šioje bažnyčioje. Bažnyčia gražiai papuošta gėlėmis, net prie šv. Kazimiero vitražo padėtos ateitininkų ir vyčių gėlės.

Kiekvienais metais vyčių šventė minima kitų parapijų, todėl tą dieną atsilankė vyčiai ir iš gretimų parapijų — Šv. Antano parapijos 102-ji kuopa, Šv. Petro 139-ji kuopa. Dievo Apvaizdos 79-ji kuopa yra didžiausia vyčių kuopa Amerikoje. Dar prisidėjo su savo vėliavomis lietuviai skautai ir ateitininkai. Aukas nešė visų trijų kuopų pirmininkės: Magdalena Smailis (79 kp.), Katerina Kurpovich (139 kp.) ir Margarita Bunikis (102 kp.). Ateitininkės nešė gėles. Labai daug žmonių priėmė komunią. Mišiom pasibaigus, visi sugiedojo vyčių himną. Vargonais pritarė vyčė Elena Mykolaitienė.

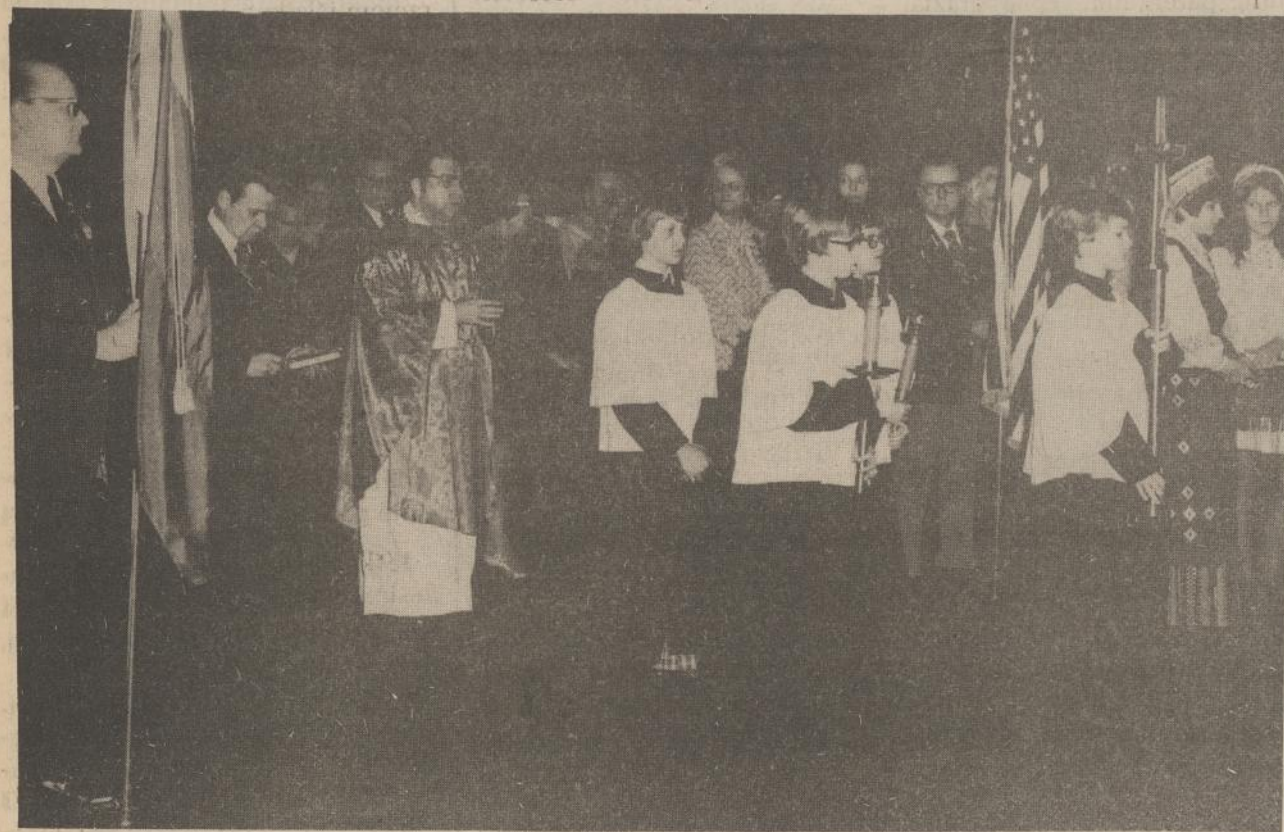
Iškilmingi pietūs vyko didžiojoje parapijos svetainėje Kultūriniam Centre, kur visiem buvo rezervuotos vietos. Susirinko 250 žmonių. Į salę atvyko bu-

vęs vyčių CV dvasios vadas kun. J. Walter, Stanevičius ir kun. Alfonsas Babonas, buvęs Dievo Apvaizdos parapijos administratorius ir kuopos dvasios vadas.

Scena salėje buvo papuošta įrašų "Welcome Knights of Lithuania", viršų ištista trispalvė, šalia visų organizacijų vėliavos. Stalai buvo papuošti gėlių puokštėmis, sudėtomis trispalvių gėlių eilėmis. Programą vedė Sophie Zager. Kalbėtojai buvo kun. J. Walter Stanevičius, Kazys Gogelis (lietuvių radijo pranešėjas), Magdalena Smailis (vyčių Dievo Apvaizdos pirmininkė) ir Pranas Zager. Dar prie garbės stalo sėdėjo kun. V. Kriščiūnevičius, Bertha Janus, Juozas ir Katerina Kurpovich, Margarita Bunikis ir Anna Mae Uznis.

Pabaigoje vyčių ritualo pirmininkė Bertha Janus įteikė III-jo laipsnio pažymėjimus Petronėlei Medonienei, Elenai Tucker, Edward Sackle ir Gerry Zager. Pietų pelnas paskirtas naujos parapijos skolom sumažinti. Iš viso surinkta 335 dol. Iškilnių komitetą sudarė Sophie Zager, Magdalena Smailis, Ruth Grasha, Frank Zager, Margaret ir Chester Nashlon, Ed Sackle, Jos. Jakštys, John Belickas ir Antanas Dainius.

Dainius

Detroito vyčiai šv. Kazimiero mišiose Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Ateina kleb. kun. Viktoras Kriščiūnevičius, vėliavos laiko 79 kuopos nariai Chester Nashlon, Joseph Chaps ir Edward Sakal. Nuotr. Astasaičio

Anglijos apskr. pirm. Albert Jartis, iš Amsterdam, N.Y. — Anthony Radzevich, iš Schenectady, N.Y. — Edward Baranauskas, iš Brooklyn, N.Y. — Helen Kulber, iš Richmond Hill, N.Y. — Philip ir Marian Skabeikis, iš Detroit, Mich. — Gražina Vaškelis.

Posėdis baigtas malda, kurią sukalbėjo garbės narė ir buvusi centro valdybos pirmininkė Helen Shields. Kitas posėdis įvyks birželio mėn. ten pat. CV nuosirdžiai dėkoja Vidurio Atlanto apskrities valdybai už šiltą priėmimą posėdžio metu.

VEIKLOS KRONIKA

— Nepamirškite siųsti savo sveikinimus į vyčių seimo programos leidinuką iki birželio 2 šiuo adresu: Mrs. L. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092.

— Gegužės 3 įvyks pietūs 29 kuopos pirmininkui Kazimierui Šipailai pagerbti. Pagerbimą rengia Newarko vyčių 29 kuopa už jo ilgalaikę veiklą dirbant su vyčiais ir Švč. Trejybės lietuvių parapijoje. Kuopos pirmininku yra jau 12 metų.

— Gegužės 10 Lietuvių Laisvės salėje, 269-273 Second St., Elizabeth, N.J., choras rengia prof. Juozo Stankūno pagerbimą.

IŠ VYČIŲ KUOPŲ VEIKLOS

Amsterdam, N.Y. — Amsterdamo vyčių 100-ji kuopa surengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą vasario 15. Šv. Kazimiero liet. parapijoje 5 val. p.p. buvo aukojamos mišios. Choras, kurį sudaro dauguma vyčių, giedojo lietuviškas giesmes ir Lietuvos himną. Kun. R.K. Balčys pasakė pamokslą anglų kalba, pažymėdamas sunkią lietuvių katalikų būklę kovoj su okupantu Lietuvoje.

Po mišinių 130 su viršum žmonių susirinko į parapijos salę, kur įvyko banketas.

Meninė programa pradėta Amerikos, Lietuvos ir vyčių himnais. Programos vedėjas buvo Petras Urba. Šventę dalyvavo Amsterdamo majoras John Gomulka. Jis sveikino susirinkusius ir linkėjo lietuviams sėkmės kovoj už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Genovaitė Gobiukė perskaitė N.Y. gubernatoriaus ir Amsterdamo burmistro Vasario 16 proga paskelbtas proklamacijas.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas iš New Yorko Vytautas Gadliauskas, prieš kelerius metus pabėgęs iš sovietų žvejų laivo. Jis papasakojo savo pergyvenimus, kol jam pasisekė pabėgti iš laivo ir pasiekti Graikijos krantus. Jo kalbą perdavė angliškai kun. Balčys. Toliau šventė buvo tęsiama draugiškos nuotaikos. Prasidėjo lietuviškos dainos, prie mūsų savo balsais prisijungė svečiai iš Syracuse, akomponavo klebonas Balčys. Šventės proga buvo surengta lietuviškos dailės ir meno parodėlė. Buvo išstatyta daug gintaro bei medžio drožinių ir

Vidurio Atlanto apskrities vyčių seimas įvyko balandžio 6. Jame įteikti III-jo laipsnio pažymėjimai nusipelnusiems vyčiam (pažymėjimus laiko rankose). Iš k. Brooklyno 41-mos kuopos pirm. A. Mažeika, Peter Wytenus, Marian Skabeikis, Helen Mathews, Ann Abromaitis, Albinas Žukauskas su žmona ir Vyties redaktorė Loreta Stukienė. Nuotr. John J. Sidis

— Balandžio 6 Elizabeth, N.J., įvyko Vidurio Atlanto apskrities seimas, kuriame dalyvavo dvasios vadas, 6 komiteto nariai, 42 atstovai, 1 jaunimo atstovas ir 8 svečiai, iš viso 58 asmenys.

audinių iš Edward ir Polly Žiausių turtingo rinkinio. Programos viršelį gražiai ir skoningai nupiešė Jonas Hartvigas. Apie tą lietuvių šventę Amsterdamo Evening Record vasario 17 pirmam puslapyje įdėjo ilgą aprašymą ir V. Gadliausko nuotrauką.

Vasario 16 būrys Amsterdamo vyčių išvyko į Syracuse, N.Y., rengiamą Vasario 16 minėjimą. Vietos lietuviai minėjimą surengė Tyrol klube. Žmonių atsilankė 70 su viršum.

Syracuse miesto lietuviai, kurių čia priskaitoma tik 15 šeimų, įsteigė naują vyčių kuopą — 140-ją. Amsterdamo 100-sios kuopos, arčiausios kuopos kaimynystėje, pirmininkas Antanas Radzevičius visų vyčių vardu įteikė naujos 140-sios kuopos pirm. Frank Petrauskui Vyčių Chartą. Kartu su amsterdamičiais buvo atvykęs V. Gadliauskas. Jis, visų prašomas, papasakojo apie savo laimingą pabėgimą iš sovietų žvejų laivo ir laisvę. Jo kalbą pakartojo angliškai E. Baranauskas. Po gardžių vaišių buvo šokiai.

Syracuse lietuvių kolonija yra maža, bet labai aktyviai veikia. Ne tik tarp lietuvių, bet ir pas amerikiečius dalyvauja tautinių grupių festivaliuose bei meno parodose.

A. Radzewich

Bridgeport, Conn. — Naujoji Bridgeporto vyčių 141-ji kuopa aktyviai dalyvauja liet. visuomeninėje veikloje.

Kuopos nariai prisidėjo prie LB apylinkės ruošto Vasario 16 minėjimo. Ateinančiais metais planuojama minėjimą organizuoti drauge. Kuopa yra pasiuntusi protesto telegramas Australijai ir Naujajai Zelandijai; aktyviai atstovauja lietuviams Bridgeporto Tarptautiniame Institute. Keleto kuopos narių iniciatyva Bridgeportan buvo pakviestas Vaclovas Sevrukas dalyvauti vietos žydų organizacijų ruošname Žmogaus Teisių minėjime.

Bridgeporto vyčiai drauge priėmė komunią ir dalyvavo bendruose pusryčiuose dviem atvejais: spalio 27, minint Kristų Karalių, ir kovo 2, šv. Kazimiero dienos proga.

1974 lapkričio 16 įvyko Subatėlė — pasilinksminimas su menine programa ir vakariene. Atsilankė 200 su viršum žmonių. Balandžio 19 įvyko pirmasis Gintaro balius, kuris tikimasi, taps tradiciniu.

Beveik visa valdyba ir dalis narių jau antrą semestrą lanko Ansonijos valdiškosje gimnazijoje vykstančius vakarinius lietuvių kalbos kursus, kuriuose entuziastingai mokosi lietuvių kalbos, tautos istorijos, papročių ir dainų.

G.I.

Pagerbiamas K. Šipaila

Newark, N.J., vyčių 29 kuopa visuomet turi šioj lietuviškoj katalikiškoj organizacijoj veiklių, gabių ir energingų mūsų tautos veikėjų, kuriems visada rūpi dirbti vyčių organizacinį darbą Lietuvos labui. Vienas iš šios vyčių kuopos ypatingai gerų organizatorių, veiklus, sumanus, mielas ir dosnus visam tam, kas riša su katalikų Bažnyčia ir veikla, — tai ilgametis pirmininkas K. Šipaila. Už jo ypatingą organizacinę veiklą gegužės 3 Švč. Trejybės parapijos salėje Newarko kuopos valdyba ir nariai rengia jam pagerbimą.

K. Šipaila yra gimęs Lietuvoje 1918 kovo 27 Matulių kaime, Šakių apskr., pasiturinčio ūkininko šeimoje. Sovietams okupavus Lietuvą, 1944 pasitraukė į Vokietiją. Iš ten, 1950 atvyko į JAV, apsisitojo Newark, N.J. Atvykęs į šį kraštą, K. Šipaila neuždėdamas savo kevalę, bet tuoj įsijungė į lietuvišką veiklą. Rei-

kėtų daug laiko sunaudoti, jei reikėtų surašyti visus jo atliktus darbus. Čia suminėsiu tik keletą, nes jis buvo visada atsida- vęs katalikiškai organizacijai ir mylėjo savo tėvynę Lietuvą.

Kazys Šipaila jau 1953 įstojo į vyčių 29 kuopą Newark, N.J. Kaip veiklus ir energingas narys, 1963 buvo išrinktas kuopos pirmininku ketveriems metams. Jam vadovaujant, 29-ji kuopa pradėjo augti narių skaičium, buvo rengiami kultūriniai renginiai, grynai lietuviškais pagrindais vykdant organizacinį darbą. Už jo ypatingus vyčių veiklos darbus 1964 vyčių seime Chicagoj jam buvo įteiktas 4-as vyčių laipsnis. K. Šipaila priklausė ir prie kitų organizacijų: Balfo, Liet. Bendruomenės, Švč. Trejybės lietuvių parapijos komiteto Newark. Šiose pareigose jis dirba iki šios dienos.

(nukelta į 8 psl.)

GINTARO BALIUS BRIDGEPORTE

Su dideliu pasisekimu praėjo balandžio 19 Bridgeporto 141-mos kuopos suruoštas pirmasis Gintaro balius. Vakaras buvo išskirtinai reikšmingas Bridgeporto vyčiam, nes jo oficialios dalies metu Antanas Miner įteikė kuopos pirmininkei Terešei Trainis kuopos charterį. Ta proga iš Massachusetts buvo atvykę Longinas Švelnis, Albertas Jartis ir Antanas Miner. Netoli dviejų šimtų žmonių, atvykusių net iš tolimesnių vietovių (Ansonijos, Waterburio ir New Yorko), pasižoko prie geros muzikos ir pasivažiavo skania vakariene jaukiame artimų draugų tarpe, Šv. Jurgio parapijos salėje.

Šio balius organizacinio ko-

miteto pirmininkė buvo Agnes Simons, kuri pati įdėjo nepaprastai daug darbo ir prieš balių, ir balius metu. Terešė Trainis rūpinosi bilietais ir rezervacijomis. Salė ir scena buvo papuoštos A. Trainio, B. ir A. Marcavagės pastangomis. Čia norisi paminėti, kad be Aldonos ir Bob Marcavagės meniškų rankų neapsieina nė vienas Bridgeporto lietuvių parengimas. Jie padeda ne tik vyčiam, bet skoningai kasmet papuošia ir Lietuvių Bendruomenės ruošiamą Vasario 16 minėjimų sceną ir garbės stalą.

Visi tikimės, kad šis Gintaro balius yra nuolatinės pavasarinės bridgeportiškų tradicijos pradžia.

G.I.

TRUPUTIS ISTORIJS ...

(Tęsinys)

Vienas iš pirmųjų jaunimo jungėjų į organizaciją buvo Mykolas A. Norkūnas. Gimė 1869 Lietuvoje. Jaunas mokėsi savosios kalbos, amato ir padėjo knygnešiam platinti lietuviškas knygas. Už tai buvo patekęs į rusų žandarų rankas ir baustas kalėjimu. Į Ameriką atvyko 1892. Dirbo ūkiuose ir fabrikuose. Vėliau pradėjo verstis knygų prekyba. Su kunigu Zdanavičium Bostone įsteigė bendrovę ir leido Bostono lietuvių laikraštį. Kun. Zdanavičiui išvykus iš Bostono, spaustuvę perdavė kun. J. Žebriui, kuris ją perkėlė į Waterburį, Conn.

1903 vedė ir sukūrė šeimą. Jo žmona buvo išmokusi uniformų ir vėliavų siuvimo meno. M.

Šio puslapio bendradarbiai: Antanas Dainius, Gintarė Ivaškienė, Anthony Radzevičius, Frank Vaškas ir Albinas Žukauskas. Vyčių "Darbų ir Dienų" redakcija įlem nuoširdžiai dėkoja.

Norkūnas, prasimokęs šio meno, įsteigė draugijom ženklelių ir vėliavų dirbtuvę Haverhill, vėliau Lawrence, Mass. Jo darbo vėliavomis puošėsi ne viena lietuvių bažnyčia, o daugumas lietuvių draugijų dėvėjo jo darbo uniformomis ir segėsi ženklelius. Besidomint draugijų gyvenimu, jam kilo mintis įsteigti jaunimo organizaciją, kuri apimtų visą Amerikos lietuvių katalikų jaunimą. Taip ir gimė Lietuvos vyčių sąjūdis.

Šiai idėjai įgyvendinti M. Norkūnas pašventė visas fizines ir dvasines jėgas. Vazinėjo su kalbomis, rašė spaudoje ir, kur tik buvo kviečiamas, padėjo steigti vyčių skyrius. Buvo nuosirdus, didelės širdies žmogus ir gražus pavyzdys, kaip reikia savo organizaciją mylėti, jai dirbti ir aukotis. 1914 už savo nuopelnus buvo pakeltas į vyčių garbės narius. Mykolas A. Norkūnas mirė 1951 balandžio 1 ir palaidotas Saldžiausios Širdies kapinėse Lawrence, Mass. (Bus daugiau)

PO CHICAGOS DANGUM

Respublikonų vakaras

Jaunimo Centre balandžio 5 įvyko Illinois lietuvių respublikonų vakaras, kurį pradėjo pirm. Kazimieras Oksas. Solistė Dana Stankaitytė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Programai vadovavo A. Miliūnas ir J. Talandis.

Solistė D. Stankaitytė padainavo lietuvių kompozitorių kūrinių ir ariją iš operos Carmen. Akomponavo muz. A. Vasaitis.

Sokių grupė "Sūkurys" iš Cicero pašoko kelis tautinius šokių, kuriems vadovavo Gražina Vindašitė, akordeonu palydėjo Rasa Soliūnaitė.

Pagerbtas lygos garbės pirm. ir Cicero miesto aukštas pareigūnas Jonas Kimbarkas. Sveikino Metropolitan sanit. distrikto patikėtinė Joana Anderson ir svečias iš Washingtono, respublikonų partijos tautinių grupių direktorius Julian Niemczyk.

Pagerbti lietuviai respublikonai veikėjai: Pranas Jurkus, Albertas Vengrys ir Antonete Kazanauskas.

Respublikonai ypatingai pagerbė dr. A. Razmą, Lietuvių Fondo kūrėją ir ugdytoją.

Dr. A. Razmai ir kitiems pagerbtiems įteiktos su įrašais paminklinės lentelės.

LB Marquette Parko susirinkime kalba PLB pirmininkas Br. Nainys. Pirmininkauja prof. dr. T. Remeikis. Nuotr. A. Gulbinskas

Savo žody dr. A. Razma dėkodamas pareiškė, kad jis vienas to uždavinio nebūtų pajėgęs atlikti be lietuviškos visuomenės paramos. Prez. Fordas telegramo sveikino Illinois respublikonus ir atskirai pažymėjo dr. A. Razmą, paskelbtą žymiausiu metų vyru.

Po programos ir vakarienes buvo šokiai. Grojo Neolituanų orkestras.

Draugo šventė

Jaunimo Centre balandžio 6 įvyko Draugo romano konkurso premijos įteikimo šventė. Redaktorius Bronius Kviklys pradėjo programą ir savo kalboje nušvietė Draugo kultūrinį įnašą į lietuviškos išeivijos gyvenimą. Draugas jau išleido 24 premijuotus romanus ir daug kitų knygų.

Programai vadovavo Zita Kėvalaitytė-Visockienė ir perskaitė vertinimo komisijos aktą. Šiomet romano konkursą ir 1000 dol. premiją laimėjo Jurgis Gliauda už romaną "Pagairė".

Sveikino LB Kultūros tarybos pirm. A. Kairys.

Pianistė Aldona Kepalaitė paskambino Mozarto sonatą, Čiurlionio šešis preliudus ir Debussy kelis kūrinius.

Zita Kėvalaitytė su artistišku įsijautimu paskaitė ištrauką iš premijuoto romano.

Po to A. Kepalaitė paskambino Chopino Sonatą ir bisui VI. Jakubėno "Pasaką".

Z. Kėvalaitytė perskaitė laureato J. Gliaudos ir LRD pirm. L. Andriekauso sveikinimus.

Pabaigoj žodį tarė Draugo administratorius kun. P. Činikas, jis pareiškė, kad Draugas ir toliau skelbs romano konkursus ir premijos bus padidintos. Kitų metų mecenatas yra Zigmąs Umbražiūnas.

Po programos Draugo patalpose susirinko programos atlikėjai ir svečiai. Vakarienes metu žodį tarė ir kun. Vikt. Rimšelis, tėvų marijonų vicegenerolas, atvykęs iš Romos.

Lietuvių Fondo suvažiavimas
Jaunimo Centre balandžio 12 įvyko Lietuvių Fondo suvažiavimas. Dalyvavo 250 narių su 3314 balsų. Suvažiavimui pir-

LMK Federacijos Chicago klubo surengtoje popietėje kovo 16 Tautiniuose Namuose. Iš k. p. Leonaitienė, M. Marcinkienė, konsul. J. Daužvardienė, S. Nasvytytė-Valiukienė, pagrindinė kalbėtoja, S. Semėnienė ir M. Kriaučiūnienė. Nuotr. Z. Degučio

mininkavo P. Turūta, dr. G. Balukas ir V. Kutkus, sekretoriavo A. Rugytė, S. Rauckinas ir P. Stončius.

Sudarius įvairias komisijas, fondo vadovybė pranešė apie praėjusių metų veiklą.

LF tarybos pirm. dr. J. Valaitis pasidžiaugė visuomenės pasitikėjimu. Fondas pradėjo kaupti jau antrą milijoną. Daugiausia narių suverbavo pulk. A. Rėklaitis. LF sumanytojas ir daugiausia pinigų fondui surinkęs dr. A. Razma buvo pagerbtas susirinkusių atstojimu. Baigdamas dr. J. Valaitis dėkojo LB valdybai, tarybai ir komisijoms už pastangas ir darbą.

Dr. A. Razma dėkodamas pareiškė, kad pagarba priklauso visiems lietuviams, savo įnašais prisidėjusiems prie fondo lėšų telkimo. Dabar fonde yra 1,043, 317.92 dol. Dirbo 4 pasišventę tarnautojai už mažą atlyginimą, o taryba ir valdyba darbo nemokamai. Nuo veiklos pradžios fondas davė 304,150 dol. pelno, kuris paskirtas švietimo ir lietuvių kultūros reikalams. Baigdamas dėkojo lietuvių visuomenei, kad atsiliepė į jo kvietimą užbaigti milijoną.

Apie finansų tvarkymą pranešė K. Barzdukas ir A. Rėklaitis. Apie investavimus pranešė P. Kilius ir T. Bosler.

Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis pranešė, kad šiemet komisija paskirstė 41,230 dol.

Žurnalistas Jurgis Janušaitis įnešė pasiūlymą, kad fondo pelną skirstant, nebūtų užmiršta ir lietuviška spauda. Tuo klausimu pasisakė ir kiti spaudos atstovai.

Dalyvius jaudinančiai nuteikė Dariaus Girėno liuanistinės mokyklos mokinių delegacijos atvykimas į suvažiavimą su 20 dol. auka.

Po pietų pertraukos kontrolės komisijos pranešimą atliko pirm. K. Grina.

Po diskusijų visi pranešimai buvo priimti.

Suvažiavimas išrinko trečdajį LF tarybos narių. Tai M. Remienė, dr. K. Ambrozaitis, P. Kilius, V. Naudžius, dr. J. Puzinas ir A. Rėklaitis. Kontrolės komisijon išrinkti A. Būga, K. Grina ir S. Rauckinas.

Suvažiavimas balsų dauguma slapto balsavimu pakeitė LF įstatų str. 3-6-7 ir str. 11.

Suvažiavimas vyko sklandžiai, vieningoj dvasioj. Baigtas Lietuvos himnu.

J. Kaunas

Alvudo sodyboj kovo 9 buvo muz. A. Jurgučio pranešimas apie dabartinę padėtį okupuotoj Lietuvoj ir dr. Jucias paskaita apie įvairius niežus ir spuožus odoj. Šių įdomių pasakaitų paklausyti prisirinko apie porą šimtų žmonių. Panašios paskaitos sodyboj dabar vyksta kas savaitgalį. Už jų rengimą žmonės yra dėkingi Alvudo valdybai, ypač dr. J. Adomavičiui.

Sophie Barcus radijo valandai stotis pakėlė kainą: mokama per savaitę 94 dol. daugiau, negu iki šiol. Aldona Daukus, programos leideja ir vedėja, kreipėsi į savo klausytojus, kad jai ateitų į pagelbą, nes kas savaitę surinkti 525 dol. yra sunku. Ji prašo organizacijos, norinčias paskelbti kokią pranešimą, įdėti ir 5 dol. auką. Pranešimas bus skelbiamas visą savaitę kas dieną. Tai pigu ir patogiu sukviesti žmones į parengimus ir susirinkimus. Iki šiol kai kurie skelbėsi nemokamai, o uždirbo tūkstančius.

Laiškai Lietuviams, įėjusių žurnalas, atšventė 25 metų sukaktį. Per tuos metus keitėsi redaktoriai. Pirmasis buvo Tėv.

J. Bružikas, antrasis — Tėv. J. Vaišnys, trečias — Tėv. K. Trimakas. Ilgiausiai redaktoriavo Tėv. J. Vaišnys, dabar pasitraukęs dėl sveikatos sutrikimų.

Lietuvių žurnalistų skyrius, išsirinkęs naują valdybą, tikimasi, pagyvins savo veiklą, nes iki šiol buvo lyg miręs. Iš skyriaus sudėtų su viršum 5 šimtų dol. leisti knygai nutarta dalį grąžinti aukotojam, o kitą dalį skirti skyriaus aprašymui Lietuvio Žurnalisto skiltyse ar kitokiam prisiminimui visos 20 metų veiklos. Knyga "Žurnalistika" D. Vakarės rūpesčiu siuntinėjama prenumeratoriam. Perskaitytus "Žurnalistiką", pasirodė, kad jos leidejai labai pamiršo radijo ir televizijos darbą.

Bal. Brazdžionis

WORCESTER, MASS.

LB veikloj

Maironio Parke balandžio 20 įvyko Worcesterio LB apylinkės metinis susirinkimas. Susirinkimą pravedė ir metinę veiklos apžvalgą padarė pirm. V. Židžiūnas.

Inž. A. Glodas pranešė apie finansinį išdov. Pajamų turėta 3001.91 dol., išlaidų 2423.37 dol. Išde yra 578.54 dol. Tai patvirtino ir revizijos komisijos pirm. K. Česna.

Balfo komitetas, kurio pirminku yra P. Babickas, surinko 525 dol.

Lietuvių Fondo įgaliotinis pranešė, kad kolonijai buvo skirta 12,000 dol. kvota. Surinkta 15,371.20 dol.

Iškilus abejonių dėl JAV vyriausybės laikysenos pavergtų Baltijos kraštų atžvilgiu, LB apylinkės valdybos iniciatyva buvo platinami išspausdinti laiškai JAV prezidentui, dr. Kissingeriui, senatoriam, kongresmanam. Panašius laiškus per Velykas dalijo abiejose parapijose ir Worcesterio Lietuvių Organizacijų Tarybos valdyba.

Jau gaunami atsakymai iš kai kurių pareigūnų. Ypač gražiai pasidarbavo šiame reikale senatorius D. Foley. Organizacijų Tarybos valdybos pirm. A. Miner iniciatyva buvo paruošta atitinkama rezoliucija, kurią senatorius D. Foley pristatė valstijos senate. Senatas ją vieningai priėmė. Senato sekretorius rezoliucijos kopijas išsiųs atitinkamiems valdžios pareigūnams.

LB valdybos iniciatyva tveriam tautinių šokių grupė.

Susirinkime dalyvavo Bostono LB apygardos pirm. A. Skudžinskis.

Susirinkusiem kalbėjo Vlako vicepirm. J. Audėnas apie dabartinę padėtį Lietuvoj ir Lietuvos valstybinį klausimą.

Motinių pagerbimas

LB apylinkės valdyba kartu su Lietuvos vyčių 26 kuopa, skautais, ateitininkais, Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa, Moterų S-gos 5 kuopa ir kitomis organizacijomis gegužės 11 rengia motinų pagerbimą.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioj 10 val. ryto mišios už gyvas ir mirusias motinas. Organizacijos 9:30 val. renkasi į salę, iš kur organizuotai bus einama į bažnyčią.

Po mišių visiems dalyviams bendri pusryčiai salėj motinų garbei. Po pusryčių motinų sveikinimai ir programa, kurią atliks Aušros Vartų liuanistinė mokykla.

J.M.

Antanas ir Aleksandra Kazlauskai vasario 2 savo vaikų, žentų, marčių ir anūkų tarpe atšventė vedybų aukso jubiliejų.

Jubiliatai šeimos židinį sukūrė prieš 50 metų Traupio miestelyje, Panevėžio apskr., kur ir praleido didesnę gyvenimo dalį augindami septynių vaikų šeimą (Eleną, Oną, Zosę, Stasę, Joną, Vytautą ir Gediminą). Vokiečių okupacijos metu Kazlauskų šeima persikėlė į Raguva, kur sėkmingai vertėsi prekyba, o komunistai artėjant, palikę savo gimtąjį kraštą, pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Augsburgio tremtinių stovykloj. 1949 Kazlauskų šeima įsikūrė Worcester, Mass., kur jubilatai ir išgyveno iki pensijos amžiaus. Prieš porą metų su dviem jauniausiais sūnumis persikėlė į Simsbury, Conn. Gyvendami gražioj gamtoj, apsupti pušų, būdami geros sveikatos, darbuojasi apie namus, o vasaras draugiausia praleidžia augindami įvairiausias daržoves.

Mieliem jubiliantam jų artimieji, giminės, draugai ir pažįstami linki ko geriausios sveikatos ir gražiausių metų ateity.

S.R.

Antanas ir Aleksandra Kazlauskai

IŠ VISUR

— Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba paskelbė atsisaukimą į Australijos lietuvių, kuriame nurodoma ir JAV valstybės sekretoriaus dr. H. Kissingerio ir kitų politikų kėslus pripažinti Baltijos valstybių okupaciją. Australijos lietuviai raginami parodyti savo solidarumą, siųsti protesto laiškus JAV prezidentui Fordui, prašant ir toliau laikyti neteisėtu brutali Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobigą. Ta pačia proga reikia reikalauti, kad Sovietų Rusija pasitrauktų iš užgrobtų kraštų.

— Omahos choras "Rambynas", atžymėdamas savo veiklos 25 metų sukaktį, gegužės 4 rengia jubiliejinį koncertą ir banketą. Koncerto programą atliks choras Rambynas su vietiniais solistais, smuikininkais Danutė Pomerancaitė ir Yuri Mazurkevičiai iš Kanados ir vietinė tautinių šokių grupė "Aušra".

— Lietuvių Operos premjeroj, Donizetti "Meilės eliksyrą" pastatyme, Chicagoj dalyvavo CBS Chicago vadovybė, kelių amerikiečių laikraščių atstovai ir didžiųjų radijo stočių programų vedėjai.

— Spaudos balius, ruošiamas Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos, 1976 metais įvyks sausio 24 Martinių restorano pokylių salėj. Centro valdyba jau pradėjo rūpintis balius programą.

— Į Pasaulio lietuvių jaunimo trečiąjį kongresą, įvyksiantį 1975 gruodžio 20-1976 sausio 6, kviečiami vykti visi lietuviai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba organizuoja trijų savaičių ekskursiją. Kaina prieinama. Išvykos į Pietų Ameriką reikalais kreiptis adresu: III PLJK Išvyka, 4428 So. Rockwell, Chicago, Ill. 60632.

— Prof. dr. Antaną Maceiną Lietuvių Fondas pakvietė parašyti veikalą "Filosofijos kilmė ir prasmė". Prof. Maceina šį veikalą parašys per dvejus metus. Lietuvių Fondas skiria 2000 dol. paramą.

— Jonas Vaidelys, žurnalistas ir "Sandaros" redaktorius, staiga mirė balandžio 20 Willow Springs, Ill. Jį rado mirusį grižęs iš darbo Jonas Balčiūnas, su kuriuo velionis kartu gyveno. Velionis buvo 70 metų amžiaus.

— Solistės Audronės Simonaitytės dainų rečitalis rengiamas gegužės 4, sekmadienį, Chicagoj, Jaunimo Centro didžiojo salėj. Rengia L.S.T. Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba.

— Kanados Lietuvių Katalikų Moterų dr-ja kovo 16 Delhi, Ont., surengė M.K. Čiurlionio minėjimą. Apie dailininko kūrybą, palitruodama skaidrėmis kalbėjo "Moters" redaktorė N. Kulpavičienė.

— Dail. Ant. Petrikonis, Chicago kultūrinio 11 televizijos tinklo prašomas, sutiko paaukoti meno darbų, kurie bus įtraukti į per televiziją perduodamas viešas varžytynes. Jų pelnas skiriamas stoties aukšto lygio programoms išlaikyti.

— Tėv. Benediktas Bagdonas, OFM, 17 Toronto, Ont., kovo 22-23 Phoenixo lietuvių pravedė priešvėlyvinį susikaupimą.

— Versaly (Prancūzijoje) išėinąs laikraštis Les Catacombes vasario 15 išspausdino ilgą ištrauką iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 9 ir 10. (E)

— Dr. J. V. alantiejius Lietuvių gydytojų suvažiavimo metu gegužės 23-25 skaitys paskaitą "Mediciniškos problemos trečiojo pasaulio kraštuose".

Ieškomas leidėjas. Prieš dvidešimt metų mano išleistas knygos "Buriavimas ir jūrininkystė" jau nebegalima gauti. Naujai paruoštai knygai "Būrės ir varikliai", skiriamai buriavimo mėgėjam, motorvalčių ir kreiserių savininkam bei sportininkam žvejui, ieškomas leidėjas. Rašyti adresu: B. Stundžia, 53 Yorkleigh Ave., Weston, Ont., Canada M9P-1Y3. Telef. (416) 247-5634.

BREŠTA NAUJI TALENTAI

Pas Australijos lietuvių (9)

Australijos Lietuvių dienų programoj jaunimui buvo skirta vietos gana apšči. Jis talkino dainų šventę su savo chorą, rungtyniavo keletą dienų įvairiose sporto šakose, turėjo savo atskirus pasitarimus, o taip pat ir vakarinius šokius. Įvairaus amžiaus jaunimas gražiai pasirodė ir tautinių šokių šventėje.

Jaunųjų literatūros ir muzikos vakaras įvyko gruodžio 29 Scott teatro patalpose, universiteto rajone. Čia Australijos lietuvių jaunimas deklamavo eilėraščius, dainavo, šoko tautinius šokius, grojo įvairiais instrumentais.

Pradžioj pasirodė Vidas Sadauskas iš Melbourne ir padeklamavo ielėrašči Lietuva. Gr. Zigaitytė iš Sydney padainavo solo Lakštingalėlę ir Raliavimą.

Melbourne sekstetas — A. ir S. Balnioniai, D. Balnionytė, M. ir R. Baltučiai, L. Muceniekaitė — padainavo dainų pygn Piemenukai. Ketvertas dainelių

labai darniai nuskambėjo.

Seserys R. ir V. Maksvytytės iš Sydney pagrojo smuiku ir pianinu Wieniawskio Romance sans parole.

Iš tolimo Pertho atvykusi tautinių šokių grupė Šatrija pasirodė su vaizdeliu Šatrijos kalnas. Montažo metu buvo padainuotos kelios dainos, pašoktas Jonkelis, padeklamuoti Maiornio eilėraščiai Neužmirštuolė ir Šatrijos kalnas.

Ilgą Pr. Pusedesio sukurtą simbolinį monologą laisvų ir žaismingai padeklamavo Sietynas Kubilius iš Adelaidės.

Su duetu pasirodė Melbourne sesutės B. ir Z. Prašmutaitės. Po pertraukos V. Žilinskas iš Canberros paskambino, gitara trejetą kūrinių ispaniškais motyvais.

Melbourne jaunimas vėl pasirodė su didžia grupe. Trejetą dainelių padainavo merginų sekstetas — L. Araitė, L. ir B. Baltutytės, A. Mackevičiūtė, G. Muceniekaitė, L. Rubaitė — ir V. Sadauskas. Tarp dainų deklamavo Rūta Statkutė. Jiems visiem pritarė savas orkestrėlis: T. Baltutis — būgnai, R. Baltutis — gitara, P. Kružas — klametas, D. Muceniekaitė — piano.

Adelaidės balerina Vida Braškauskaitė pašoko išraiškos šoki.

Audronė Stašionytė iš Sydney su giliu įsijautimu, labai patraukliai padeklamavo Maiornio poemą Jūrą ir Kastytį. Turėjo rankoj ir knygą, bet jos ne kartą neteko atversti. Atmintis veikia puikiai.

B. Viknytė, B. Vaičiulevičiūtė, B. Paškevičiūtė, E. Banelytė, E. ir O. Taškūnaitės, A. Kaitinytė iš Hobarto padainavo trejetą partizanų dainų.

Programos pabaigai buvo rezervuotas pats stipriausias momentas — Pr. Pusedesio montažas "Trys apelsinai". Ant paaukštintų palypėjo, ilgą laiką pasipuošę Aidas Kubilius, Irena ir Regina Rupinskaitės.

Regina Pranskūnaitė pakaitom išdeklamavo Baltijos kraštų idilią. Trys mergaitės žaidė Baltijos pajūry su trim jom padovanotais laisvės apelsiniais. Baisi meška mergaites nuskriaudė ir apelsinus atėmė. Dėdė Samas ir kiti didieji užtarė nuskriaustas mergaites, bet

populiarumo beieškas karalius Whitlam pripažino meškos pergale. Prieky trys merginos — R. Varnaitė, B. Paul, S. Visockytė, pasipuošusios Baltijos kraštų tautiniais drabužiais, inscenizavo jų žaismą laisvės apelsiniais ir jų praradimą.

Deklamatoriam ir šokėjom tebesant fone pritremdyto scenoje, šone pasirodė Saulius Kubilius ir pakiliai, su nuosirdžiu pergyvenimu padeklamavo B. Brazdžionio De profundis. Su šios ilgos ir sklandžios deklamacijos pabaiga baigtas ir visas jaunimo talentų vakaras.

Nuostabi ta Kubilių šeima. Dukra Rasa dirigavo vaikų chorui, per dainų šventę, o šiame talentų vakare pasirodė net trys jos broliai — Aidas, Sietynas ir Saulius. Ir visų lietuviška kalba grynaiusia, ir vaidyba puiki, ir atmintis nešlubuojanti.

Dekorācijas šiam vakarui parūpino Adelaidės lietuviškas jaunimas. Programos atskiras dailis paruošė D. Baltutienė ir A. Karazijienė iš Melbourne, E. Varnienė iš Adelaidės ir V. Mišauskienė iš Pertho. Visą programą suderino E. Varnienė.

Kornelijus Bučmyns (Bus daugiau)

K. Šipaila

(atkelta iš 6 psl.)

K. Šipaila organizacinėje veikloje visada kovoja už Lietuvos laisvę ir stengiasi raginti lietuvius išlikti šioje šalyje grynais lietuvišiais. Jo nuomone, visas veiklos pagrindinis tikslas turi būti remiamas tautos laisvės siekimais:

1. organizacijos vadovavime turi būti gražus vieningas susiklausymas ir sugyvenimas bei atsidavimas veiklai;

2. turi būti nuolatos keliamas viešumoje savosios tautos vardas, organizacijos tikslas — skiepyti tautinę sąmonę visuomenėje, ypač jaunimo tarpe.

Kiekviena tautinės organizacijos veikla padeda tautinei sąmonei bręsti ir stiprėti. Būtų didžiausia klaida ir nusikaltimas, jei mes iš viso savo tautinio darbo neįvertintume. Šiandien 29-ji vyčių kuopa Newark ke yra grynai lietuviška, veikli, gražiai sugyvenanti ir vieninga, gausiai visuomenės remiama. Tai yra K. Šipailos nuopelnai.

Newarko vyčiai linki tau, Kazimierai, ne tik daug sveikatos

Kultūros Židinio biblioteka. Stovi Antanas Maceika, padaręs bibliotekai didžiausią įnašą. Biblioteka pavadinta jo vardu. Nuotr. A. Norvilos

NAUJA KULTŪROS ŽIDINIO BIBLIOTEKA

Kultūros Židinio žemutiniam aukšte, į vienuolyno pusę, jau baigta įrengti biblioteka. Jos viešas atidarymas ir dedikacija bus gegužės 4, sekmadienį, po jaunimo pamaldų.

Kaip ta biblioteka atsirado?

Kai buvo planuojamas K. Židiny, visur planuose buvo atžymima ir biblioteka. Vos Židiny buvo atidarytas, tuoj į šį kambarį imta telkti bibliotekai reikalingi baldai. Buvo sunėstos laikinės metalinės lentynos. Atsirado ir vienas labai uolus darbininkas, kuris knygas nešiojo ir dėliojo. Tai buvo Antanas Maceika, Woodhaveno lietuvis. Jis knygos mėgėjas, į savo kambarius telkęs knygas, jas katalogavęs. Jis visą savo biblioteką ir padovanojo Kultūros Židiniui. Tuo metu ji ir buvo atvežta ir išdėliota.

Tačiau lentynos buvo per menkos. Tada pasiūkė meistras Kazimieras Visockis, gerą profesionalą stalių iš Bronxo. Jis visas knygas išnešė į kitus kambarius ir į biblioteką susinešė savo įrankius. Ėmė dirbti, kad net sienos drebėjo. Padarė labai

ir niekad nepavergti, bet ir toliau dirbti vyčių organizacijoj Dievui ir Tėvynei. Žinok, kad tu esi reikalingas.

Albinas Žukauskas

gražias bibliotekos spintas. Kiekviena lentyna kilnojama. Jos dugnai gerai pritaikyti, uždaryti, priekyje įdėta plastika, kurią gali stumdyti į šonus. Įdėti ir užraktai. Tos plastikinės durėlės uždarnos. Padaryta istisa spintų siena, per naują pritaikyta ir įvesta elektra, padarytas ir reikalingas to paties stiliaus stalas. Darbas — pirmos rūšies.

Tada Antanas Maceika vėl triūsė. Nešė knygas ir dėjo į lentynas. Dėjo ir tvarkė, karto tekavo.

Kiek yra knygų?

Antano Maceikos padovanotų yra 4193 knygos. Pranciškonų paaugotų naujų knygų yra 309. Antrųjų egzempliorių yra 332. Viso knygų yra 4834. Antano Maceikos dovanotos knygos atsiėjo jam 10,044 dol.

Atidavęs knygas, jis ir toliau jas telkė. Dabar už knygas moka LB New Yorko apygardos valdyba. Ji už knygas sumokėjo 421.68 dol.

LB apygardos valdyba ir Kultūros Židinio administracinis komitetas, pagerbdami didelį donatorių, biblioteką pavadino Antano Maceikos vardu.

Kai buvo telkiamos lėšos, renkamos aukos, Philadelphiaus lietuvių aukėjo pinigų specialiai

bibliotekos kambariui įrengti. Nors jie ir nesurinko tiek pinigų, kiek atsiėjo šios bibliotekos patalpos, tačiau, prisimenant jų iniciatyvą, biblioteka bus dedikuota Philadelphiaus lietuvių pagerbti.

Kaip bus galima pasinaudoti biblioteka, bus paskelbta vėliau. Dabar jauki atmosfera tinka nedideliems susirinkimams, intelektualiniams pokalbiams.

Jūratė Vėblaitytė-Litchfield dainuoja N.Y. tautinių šokių grupės rengiamame tos grupės 25 metų sukakties minėjime. Nuotr. R. Kisieliūsis

Baltimore's lietuvių festivalis bus gegužės 31 ir birželio 1 Hopkins Plaza, miesto centre. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti festivalio atidaryme. Rengimo komitetas šiomis dienomis ruošia įdomią programą, kurioje bus meninė dalis. Bus stalai su lietuviškais valgiais, kurių bus galima nusipirkti. Taip pat bus stalai su lietuviškais rankdarbiais, drožiniais, knygomis, plokštelėmis.

Vyskupo Juozo Gossman, Baltimore's arkivyskupijos auglijaro, atsiveikinimo iškilmingas banketas įvyks Civic Center gegužės 13, antradienio vakarą. Vysk. Juozas buvo paskirtas Raleigh, North Carolina, vyskupijos valdytoju ir pradės eiti savo naujas pareigas gegužės 19. Parapijos kunigai kviečia žmones gausiai dalyvauti atsiveikinimo iškilnėse. Bilietus galima įsigyti klebonijoje.

Jonas Obelinis

Atvelykio popietėje, kurią surengė LMI Federacijos New Yorko klubas, klubo narės iš k. Jadvyga Vytuvienė ir Marija Noreikienė prie baro, pasirengusios patarnauti publikai. Nuotr. Lino Vytavio

New Yorko Moterų Klubo narės-rėngėjos Atvelykio popietėje prie vaišių stalo. Iš k. P. Ivaskauskienė, V. Šileikienė, S. Skobeikienė, M. Žukauskienė, M. Ulenienė, E. Mickelūnienė, G. Treimaniene, S. Kačinskienė, G. Kulpienė, trūksta M. Kliveckienės ir E. Noakienės. Nuotr. Lino Vytavio

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patar navimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7790

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Pirma užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijoms, imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidarytas kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

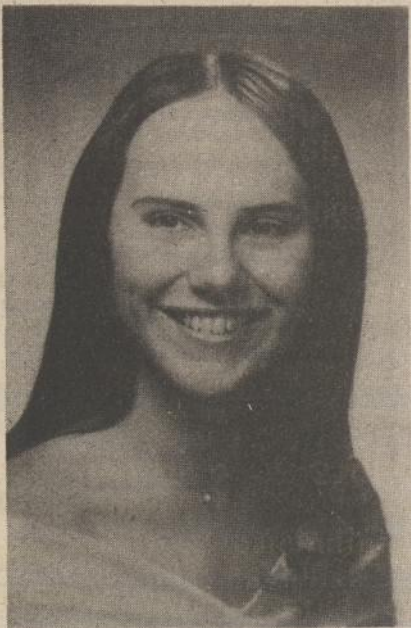
MOSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11216 — 485 McDonald Avenue	467-4465
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	496-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2453
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8900
Silver Springs, Md. 20910 — 961 Bonifant St.	301-587-5777
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	752-7476

NEW YORKO JAUNIMO RINKIMAI

Kultūros Židiny balandžio 26 posėdžiavo New Yorko apygardos jaunimo atstovų rinkimo komisija. Dalyvavo Tėv. P. Baltakis, OFM, Antanas Sabalis, Alfonsas Samušis, Ramona Ašbergaitė, Daiva Jūrytė — sekr., Jonas A. Vainius — pirm. Posėdžio metu apsvaistyti New Yorko apygardos jaunimo kandidatai į trečią jaunimo kongresą ir JAV lietuvių jaunimo sąjungos tarybą.

Komisija trečiam jaunimo kongresui patvirtino šiuos kandidatus:

Marytė Matulaitytė

Marytė Matulaitytė, 22 m. amžiaus, baigusi Šv. Jono universitetą, 1974 atsekusi bakalauro

laipsnį biologijoje. Vadovavo mergaičių ir skautų stovyklose, uoli veikėja skautų organizacijoj, šiuo metu New Yorko skautų akademikų pirmininkė, šoka New Yorko tautinių šokių grupė, mokytoja antram skyriui Maironio šeštadieninėje mokykloje.

Birutė Radzivanienė

Birutė Garmytė-Radzivanienė, 25 m. amžiaus, atvažiavusi iš Australijos į New Yorką prieš penkerius metus. Pertho mieste dirbo jaunimo organizacijose lietuvių ir australų tarpe. Čia atvykusi, įsijungė į Lietuvos vyčių organizaciją. Kartu su vyru Vytautu redaguoja vyčių puslapį Darbininke, vaikų darželio asistentė, N.Y. tautinių šokių grupės Šatija vadovė, Apreiškimo parapijos choro sekretorė.

Vytautas Radzivanas

Vytautas Radzivanas — 29 m. amžiaus, baigęs Politechnikos institutą su magistro laipsniu inžinerijoje. Ten pat siekia daktarato. Dirba kaip statybos inžinierius, JAV LB tarybos narys, tarybų priklauso švietimo reikalų komisijai, Vliko valdybos protokolų sekretorius, N.Y. LB pirmosios apylinkės pirmininkas, Lietuvos vyčių narys, su žmona redaguoja vyčių puslapį Darbininke, Apreiškimo choro vicepirmininkas, dalyvavęs ir vadovavęs moksleivių ir studentų ateitininkų organizacijai.

Į komisijos posėdį buvo pakviesti visi kandidatai. Viena kandidatė dėl lietuviškos veiklos įsipareigojimo pokalbį negalėjo dalyvauti.

Kandidatų pareiškimai: Marytės Matulaitytės referatas lietuvių švietimą išeivijoje, ypač lietuviškojo šeštadieninio mokykloje. Kodėl kandidatuoja į kongresą? — „Jei Pietų Amerikos lietuviai, nors labai išsisklaidę, gali susieti ir suruošti kongresą, norėčiau prisidėti prie jų pastangų. Veiklingiausiai tai galia padaryti kaip atstovė.“

Birutės Garmytės-Radzivanienės referatas „Jaunimas be privilegijų“ apibūdina vyresnio jaunimo (25-30 m.) padėtį visuomenėje. Kodėl kandidatuoja? — „Ryšys tarp lietuviško jaunimo, ypatingai pasauly išsimėčiusio, praturtina mūsų asmeniską gyvenimą ir lietuvišką tautinę veiklą. Tik per mūsų didesnius suvažiavimus, kaip ir per jaunimo kongresą, galima pasidalyti savo krašto ypatingomis problemomis ir išspūdžiais. Būdamas atstovė, tikrai turėčiau atstovauti mūsų gražiam jaunimui, dalyvauti visose sesijose, atsi-gaivinti tą lietuvišką jaunatvę dvasią ir parsivežti naujų ir naujų minčių, su kuriom galėčiau pasidalyti su jaunimu.“

Vytauto Radzivano referato tema „Lietuviškai nekalbančio jaunimo įtraukimas į lietuvišką veiklą“. Kodėl nori vykti į kongresą? — „Nutariau kandidatuoti į jaunimo kongreso atstovus, nes matau reikimą kelti svarbius klausimus, išdėstyti referate apie ankstesniosios išeivijos lietuvių įjungimą į bendrą lietuvišką gyvenimą. Man atrodė, kad mes ne visada juos suprantam ir kad reikia su jais išvystyti glaudesnius ryšius. Noriu, kad kongrese būtų atstovų, kurie už juos kalbėtų.“

Po šių kandidatų patvirtinimo komisija svarstė kandidatus į JAV lietuvių jaunimo sąjungos tarybą. Patvirtinti šie kandidatai: Ramona Ašbergaitė, Marytė Matulaitytė, Rasa Milunkaitė, Algis Norvila ir Jonas A. Vainius.

New Yorko jaunimas rinks atstovus iš savo apygardos į jaunimo kongresą ir sąjungos tarybą (po 3 asmenis). Rinkimų komisija New Yorko jaunimui nuo 16-30 m. amžiaus išsiuntinė du skirtingus kandidatų sąrašus su pritaikytais balsavimo lapeliais. Lapeliai turi būti gražinti paštu ar kitom priemonėm ne vėliau gegužės 10-11 rinkimo komisijos adresu: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Rinkimo dėžė bus laikoma Darbininko administracijoje. Ją prižiūrės Tėv. P. Baltakis, OFM, ir Daiva Jūrytė.

Rinkimo komisijos iniciatyva sudarytas New Yorko jaunimo sąrašas apima apie 225 asmenis 16-30 m. ribose. Jei kas į sąrašą neįtrauktas ir lapelio negavo, gali balsuoti pranešdamas Tėv. Baltakiui, Daivai Jūrytei arba tiesiog užsiregistruodamas Darbininko administracijoje.

Jaunimas prašomas dalyvauti balsavimuose, nes nuo balsavusių skaičiaus greičiausiai bus nustatytas New Yorko apygardos atstovų skaičius į ketvirtą jaunimo kongresą.

Išrinkti atstovai į tarybos nariai turi dalyvauti Š. Amerikos lietuvių jaunimo trečiame suvažiavime gegužės 17-19 Londone, Ont., Kanadoje.

Jonas A. Vainius, N.Y.R.K. pirm.

Vaikų knygėlę vėsk. M. Valančius parašė 1864 metais ir tais pačiais metais išspausdino, greičiausiai Vilniuje Zavadzko spaustuviėje. Knygėlė buvo iliustruota. Kaip pats Valančius rašo savo užrašuose, — knygėlė labai patiko vaikams.

Kokie buvo ano meto vaikai, apie ką jis ten pasakoja ir

50 METŲ MUZIKOS GARSUOSE

(atkelta iš 4 psl.)

sekmės. Vaidybos grupė pradėjo kas mėnesį ruošti kultūrinės pramogos su vaidinimais, dainomis, kupletais ir pan. Chorai rengė koncertus ir su vaidybos grupe statė operetas. Žodžiu, kiekviena sekcija po kelis kartus per metus rodydavosi scenoje atskirai, o svarbiais atvejais programą atlikdavo visas kolektyvas. Iš viso yra buvę apie 150 dainos bei muzikos ir vaidybos pasirodymų lietuvių ir anglų visuomenėje. Muzikos garsų prieglobsty visi rado bendrą kalbą. Daug kam toks sambūris buvo dvasinės gyvybės šaltinis, paguoda, nusiramintinas. O kita- taudžių tarpe tai buvo puiki propaganda, įrodymas, kad lietuvių tauta yra kultūringa, gabi, turinti daug dvasinių turtų tauta.

Amerikoj

Prof. Juozui Žilevičiui palikus Elizabethą, Šv. Petro ir Pavilo lietuvių parapija apie metus laiko negalėjo rasti tinkamo vargonininko. Po ilgesnio ieškojimo klebonui prel. M. Kemežiui pavyko susisiekti su muz. Vincu Mamaičiu, dar tebesančiu Anglijoje, ir sugundyti jį persikelti į JAV.

1962 rugsėjo mėn. V. Mamaitis su šeima atvyko į Elizabethą ir čia užėmė lietuvių parapijos vargonininko vietą. Netrukus įsijuntė į New Jersey — New Yorko lietuviškąją muzikos meno bei dainos srautą. Iš parapijos choro pabūrų pradėjo organizuoti bažnytinį chorą, tvarkyti giedojimą. Uoliai reiškėsi muzikinėje organizacinėje veikloje. Turėdamas greitą bei logišką orientaciją, greit įsigijo pasitikėjimą savo kolegų tarpe, tuoj buvo įrašytas į Vargonininkų Muzikų Sąjungą, išrinktas centro valdybos vicepirmininku, o nuo 1966 keturias kadencijas išbuvo pirmininku. 1974 Muzikų Sąjungos seimo metu už nuopelnus organizacijai buvo pakeltas garbės nariu.

V. Mamaitis išjudino Sąjungą iš mieguistumo, pritraukė naujų darbo jėgų, iškovojo jai tinkamą poziciją lietuvių kultūriname gyvenime.

Jau buvo apmireęs ir Sąjungos organas — Muzikos Žinios.

kaip pasakoja, galite sužinoti dabar knygėlę paskaitydami. Ji buvo daug kartų leista. Brooklyne 1952 išleido Gabijos leidykla. Ribotą egzempliorių skaičių dar turi Darbininko administracija. Kaina — 1 dol.

Tik dėka V. Mamaičio pastangų, daug darbo valandų, jį redaguojant, šis vienintelis pasauly lietuvių muzikos periodinis leidinys atgijo ir klestėjo iki šiol. Toks žurnalas yra mūsų muzikinio judėjimo veidrodis. Jame atsispindi lietuviškųjų kolonijų dainos meno saviveikla. Tokiu būdu keliamas muzikos vienietinis meninis lygis; sužinoma apie mūsų muzikos bendrą progresą; pasitarnaujama lietuviybės palaikymui išeivijos jaunųjų kartoj.

Be Muzikų Sąjungos vadovybės ir Muzikos Žinių redaktoriaus pareigų, V. Mamaičiui dar atsirado ir kitų darbų, kurie turėjo būti atlikti. Pvz.: dainų švenčių meninių programų ruošimas, repertuarių komisijų sudarymas, prof. J. Žilevičiaus 300 puslapių knygos „Lietuvės vargonininkas išeivijoje“ išleidimas, muzikos konkursų suorganizavimas, premijuotos kūrybos išleidimas ir platinimas.

Nepaisant daugybės darbų, V. Mamaitis rado laiko ir energijos dirbti su bažnytinio choru, kuris paskutiniu laiku auga skaičiumi ir stiprėja meniškai, turi 30 su viršum dainininkų, jų tarpe ir jaunimo su gražia viltim. Jo choras yra pajėgus atlikti sudėtingesnius polifoninius kūrinius bei motetus. Gana didelis jo repertuaras: ketverių mišios, mišparai, eilė lietuviškų giesmių ir nemaža dainų. Šis choras yra dalyvavęs visose bendrose Amerikos lietuvių

dainų šventėse ir talkinys V. Mamaičio pastangomis surengtuose rytų pakraščio dainų festivaliuose.

Kaip visada svarbesnėmis progomis choras suruošdavo parengimus, taip ir šiemet, 80 metų lietuvių parapijos šventės proga, gegužės 10 Elizabetho Lietuvių Laisvės salėje bus viešas jo koncertas-minėjimas. Šį kartą meninė programa sudaryta vien tik iš kompozitoriaus Juozo Stankūno kūrinių.

-o-

Vincas ir jo žmona Olga Mamaičiai išaugino ir išmokslo dvi gražias dukreles — Ditą ir Aušrą. Vyresnioji gyvena Californijoje, dirba vienoji firmoje kaip sekretorė; antroji dar lanko universitetą. Jaunesnioji turi palinkimą į muziką; porą metų mokėsi pas Ireną Stankūnaitę skambinti pianinu. Olga Mamaitienė, be namų ruošos darbų, dar dirba vienoji įstaigoj New Yorke. Pats V. Mamaitis, be tiesioginių pareigų, veda parapijos raštinę. Turi nuosavus, gražiai sutvarkytus namus Elizabethėje, arti lietuvių bažnyčios. Bendrai, jis darbštus, apskurs, pareigingas. Priklauso prie vietos lietuviškų organizacijų ir jas remia.

Šį kuklų sukaktuvinį nors šiuo rašiniu pagerbsim už jo nuopelnus. Palinkėsim jam iš-tvermės ateities darbuose. Tegū jis būna ir toliau toks uolus lietuviškos dainos bei giesmės puoselėtojas lietuvių kultūriname gyvenime.

Per dainą į šviesesnį rytą! J. Šlapokas

PLANUODAMI ATOSTOGAS, ATSIMINKITE PRANCIŠKONŲ VASARVIETĘ KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarvietė — prie pat Atlanto, Labai gražus parkas, Maudymosi baseinas, Teniso aikštė.

Maistas geras, kambariai patogūs, Kainos prieinamos.

Lietuviška nuotaika, Kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, šokiai, vėžių vaisės...

Vasarvietė yra garsioje Amerikos kurorte.

Svečių nuotaiką kelia lietuviškos šventovės ir meno kūrinių.

INFORMACIJAI ADRESAS:
Rev. Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

JAUNIMO KONGRESO FINANSŲ VAJUS!

Su didžiu entuziazmu, besirūpindamas lietuviška ateitimi, mūsų jaunimas ruošiasi trečiajam Jaunimo kongresui, prasidedančiam gruodžio 20 Pietų Amerikoje. Jaunieji lietuviai patys rašo į laikraščius apie kongreso organizavimą bei jo vykdymą, patys atlieka daug parengiamųjų darbų, kad kongresas pasisektų ir lietuviškos išlaikymas ateityje nežūtų. Tačiau be visų lietuvių rūpestio ir finansinės paramos JK-sas vargiai galėtų įvykti. PLB Valdyba, remdama jaunimo kilnias pastangas, yra įsipareigojusi parūpinti kongresui lėšas, tad šiam tikslui gegužės mėnesį skelbia III PLJK finansų vajuos mėnesiu. Finansų vajuos vykdomas JAV ir Kanados kraštų valdybų per savo apylinkes.

Mielas lietuvi, Tavo rankose yra mūsų jaunimas ir lietuvių išeivijos ateitis. PAREMK III PLJ KONGRESĄ!

PLB Valdyba

PILGRIMAGE TOURS

SAINT ANTHONY'S SHRINE OF BOSTON offers (for details call (617) 542-6440)

JULY 13-27, Ireland, London & Rome \$1247.00

SEPT. 7-21, Fatima, Rome (Canonization of Mother Seton), Lourdes & Paris \$1135.00

SEPT. 28-OCT. 12, Rome and North Italy \$1072.00

JUNE 30-JULY 7, Rome, Dubrovnik, Budapest & Prague, leader Fr. John Flynn (617) 235-1060 \$1298.00

MAY 28-JUNE 14, ECUMENICAL MILITARY VETERANS, Rome, Lourdes & Ireland \$1050.00

JULY 3-18, MARIST FATHERS, France & Italy \$1250.00

OCT. 9-24, (same as above) \$1145.00

SEPT. 11-25, THREE TOURS FOR CANONIZATION OF MOTHER SETON, the first American born Saint. Tour I, Rome and one week on your own; Tour II, Rome and Classic Italy; and Tour III, Rome, Paris and Dublin, from \$674.50

OCT. 9-17, FOR CANONIZATION OF BLESSED OLIVER PLUNKETT, Rome \$760.00

OCT. 9-23, FOR CANONIZATION OF BLESSED OLIVER PLUNKETT, Rome and Ireland \$1120.00

NOTE: All tour prices include air transportation from Boston and are subject to change.

UTRAV

For Reservation & information call or write

HOLY YEAR 1975

ARCHDIOCESAN BOSTON PILGRIMAGES offer (for details call (617) 864-7800)

JUNE 26-JULY 10, Rome, Turin, Lucerne & Dublin, leader Most Rev. John J. McElenny, S.J. \$1225.00

AUG. 10-24, CARDINAL MEDEIROS PILGRIMAGE, Warsaw, Czestochowa, Krakow and Rome to be led by the Cardinal and accompanied by Monsignor Sypek \$1260.00

AUG. 24-SEPT. 1, Paris, Rome, Lourdes and Dublin joining Cardinal Medeiros in Rome, leader Most Rev. Lawrence J. Riley \$1265.00

AUG. 18-SEPT. 1, Rome and on your own joining Cardinal Medeiros in Rome \$864.00

AUG. 18-SEPT. 1, Rome, Lourdes and Dublin joining Cardinal Medeiros in Rome \$1249.00

AUG. 18-SEPT. 1, Rome and North Italy joining Cardinal Medeiros in Rome \$1239.00

OCT. 1-15, Rome, Barcelona and Fatima, leader Right Rev. Edward C. Campbell, O.S.B. \$885.00

DEC. 21-JAN. 4, Rome, Florence and Ireland, leader Rev. Georges Bissonnette \$1125.00

INDEPENDENT PILGRIMAGES can be made at low group prices with frequent departures throughout the Holy Year, 1975.

UNIVERSITY TRAVEL CO. INC.

44 Brattle St. Cambridge Mass. 02138 Tel. (617) 864-7800

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŲS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminei gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota, greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminei maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2.60 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo

Užsakykite dabar

UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd St. Fifth Floor

New York, N. Y. 10010 Tel. 982-1530

LABAI SVARBU AUTOMOBILIAI

ZEMOS KAINOS

Pilnai garantuota Greitas pristatymas

Pasirinkite iš šių naujų modelių

ZHIGULI VAZ 2101 \$3706.00

Naujausias, patobulintas eksporto modelis

ZHIGULI VAZ 2103 \$4246.00

ZHIGULI VAZ 2102 Station wagon \$4082.00

Eksporto modelis

MOSKVITCH 412 IE \$3756.00

MOSKVITCH 408 IE \$3454.00

MOSKVITCH 426 IE Station wagon \$3919.00

MOSKVITCH 427 IE Station wagon \$4205.00

ZAPOROZHETS ZAZ. 968 \$2 368.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais.

Apartamentai

Naudoti drabužiai

Svečiam iš SSSR

Prašykite mūsų specialaus biuletenio. Šioj prekyboj mes turim 26 metų patirtį ir daug tūkstančių patenkintų klientų!

Spauda

gra patys svarbiausias
ginklas, kovojant
dėl mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!

Skaityk ir platink
Darbininką!

THE FAMILY: CAUGHT IN CROSS FIRE

A Seminar
Sponsored by the alumni of
Amherst, Hampshire Mount
Holyoke, Smith, and the University
of Massachusetts. July
13-19. Ages 16 to adult. \$215
per person. Register until
May 15.

Inquiries:
Mount Holyoke College
Alumni Office
South Hadley, Mass. 01075
Tel: 413-538-2300

POMFRET TENNIS CLINIC

WEEKENDS OF INTENSE
INDIVIDUALIZED INSTRUCTION
VIDEO TAPE BALL MACHINES
BEAUTIFUL LOCATION
IN POMFRET, CONN.
FREE BROCHURE
Joe Bakanauskas
65 Norwegian Wood
Tolland, Ct. 06084

BOOK AND RECORD SHOP FOR SALE

In Barrington, R.I. Sales \$43,000 1st yr. with exc.
growth pot. Beaut store to confining for young
owner. Need additional merchandise investment
to double sales and income. Perfect owner-man-
ager opportunity. Cash required \$28,000. Write
Tom Geary 7 Norms Cir. Barrington, R.I. 02806
401 245-2318

INSIDE — OUTSIDE PAINTING

BONDED, FULLY INSURED MOST HOMES UNDER
\$100 WITHOUT TRIM FREE ESTIMATES
CALL FRANK NOW FOR SPECIAL MAY RATES
(201) 838-1669

NOVIA SCOTIA BIKE TOUR

Also Penn Dutch — Washington, D.C. 2 & 3
weeks at ages, adult leader. Try something
different this year! Bay State Wheelmen, Inc.,
brochure from leader:
JOHN MERZ, 79 GARNET RD.,
BOSTON, MA 02132, (617) 327-5886

CEMENT PAVING

Brick, Block & Stone Work
Call Mr. Thompson
(212) 493-4310

NBS CONSERVATION CAMP SCHOOL:

A three week work-study camp with emphasis
on conservation, nature and ecology study
Coad Ages 13-15 Write Norman Bird Sanctuary,
3rd Beach Rd. Middletown, R.I. 02840 for
information

ROOFING

We do our own work. No subcontracting. Resi-
dent's & industrial. New roofs, re-roofing shingles
& hot tar roofs. Seamless gutters, leaders, ad-
ditions, alterations, gen'l contracting. Alum.
siding & painting. Fully insured. Free estimates.
Call Mr. Johnson, (201) 372-5427.

TONY PORZIO

153 WEST LINDSEY ROAD CEDAR GROVE
NORTH JERSEY NEW JERSEY 07009 STATE
LICENSED WILL DO PLUMBING OR HEATING
JOBS NO JOBS TOO SMALL OR TOO LARGE
WILL WORK ANY TOWN CALL 201 256-2214

GREENE COUNTY

7 ACRES, ROUND TOP AREA 1 ROOM CABIN,
BEAUTIFUL STREAM \$29,500 FAIR SHAKE
REALTY CORP. GREEN LAKE RD. CATSKILL, N.Y.
CALL (518) 943-6855 JOHN OR IDA CIPPITELLI

CATSKILL AREA SNACK BAR

Fully Equipped, 12 Acres Land, Greek
\$40,000
FAIR SHAKE REALTY CORP.
GREEN LAKE RD. CATSKILL, N.Y.
(518) 943-6855
John or Ida Cippitelli

Rexcroft Resort Motel

STAR ROUTE 1, BOX 129, CAIRO 1, N.Y. 12413 (518) 622-9722

COME TO REXCROFT & SAVE!

DECORATION

DAY

SPECIAL

\$40 and
up

FRIDAY BUFFET

TO

MONDAY DINNER!

Make your Reservations
Early—

25% OFF DURING JUNE!

Dry Bar • Home Cooking and Baking • Meals Served Family

Style • M.A.P. • Trout Fishing on Premises

YOUR HOSTS: BEA & BILL ZIEB Formerly of Bill's Diner, Secaucus, N.J.

LOW SPRING PRICES

INSIDE/OUT PAINTING

VI 7-8006

NORMAN R. KEYES

NEURELL MOVING INC.

TELE. 675-5004 OR 328-8126

RATES VERY REASONABLE

24 HOUR SERVICE

CHARMGLOW BARBECUE

SALES PARTS AND ACCESSORIES IN STOCK

ALM PLUMBING SUPPLY

8728 18th Avenue

Visit Our Showroom

Phone: 256-8775

JOSEPH'S PAINTING

INTERIOR & EXTERIOR. BRUSH, ROLLER AND

SPRY. ALSO FIRE RETARDANT PAINT FOR

BASEMENT CEILINGS ALL WORK INSURED

CALL FOR FREE ESTIMATE

(201) 451-2609

VIN'S HYDRAULIC JACK REPAIR

7401 17th Avenue Brooklyn, N.Y. 11204

449-7340

All Repairs Reasonably Prices 90 Day

Guarantee on Parts Installed Free Pick Up

and Delivery in Brooklyn

SCENIC

FOODERGO LIDGE

Modified American Plan

Color TV Pool Fine Dining Entertainment

Amish Tours Antiques Factory Outlets

Located 6 miles south of Exit 21 Penna. Turnpike

For colorful brochure write Foodergo Lidge,

U.S. Route 272 Ephrata, Lancaster Co., Pa.

17522 Tel. 717 859-1131

POTOMAC VALLEY

Equestrian Center

COED (9-18) Boarding, Mont. Co., Md. 30 minutes

from Wash., D.C. Each student assigned his own

horse, 3 hours riding daily, equine theory,

farm management, horse care. Sessions one to

six weeks. Recreational facilities include swim-

ming, tennis, trampolines etc. For Brochure write

P.O. Box 651, Rockville, Md. 20851.

RANDOM BACKPACKING

A coeducational outdoor program and
group living experience for young men
and women ages 16-17. Operating
from a base camp in N.H. stressing
the development of non-competitive
attitudes in challenging group activities
with experienced leaders. June 28
July 30 — July 30 — Aug. 26. For infor-
mation contact: Cori Richardson, 47
Forest St. Newton Highlands, Massa-
chusetts 02461. Call (617) 965-0609.

LEISURE PLACES

Stay at scenic OCEAN GROVE, N.J.
1/2 mile to beach, bowling, restaurants,
Amusement, convention
facilities & N.Y. bus. All beaut redec
rooms. Per week single occup \$35.
double \$55, monthly \$110 & \$180.
Season \$350 & \$450. Call (201) 775-
4319.

RED PINE CAMP

Minocqua, Wis., Estab. 1938

Personal attention to individual development of

girls 6-16. Positive influence of capable staff.

Balanced program. Sailing, waterskiing, all water-

front activities on private lake. Land Sports.

The Arts. Brochure

SARAH WITTENKAMP ROLLEY

RED PINE CAMP, MINOCQUA, WI 54848

(715) 356-8231

Englewood

HOTEL MOTOR INN

Apartments Available

• HEATED INDOOR & OUTDOOR POOLS

• COUNTRY LOUNGE • PRIVATE BEACH

Weekend Special now thru June 21 except

Holiday Weekends \$60 per couple 3 Days

2 Nites tax & tips not included. Includes Meals

Shrimp — Steak — Lobsters Breakfast of Your

Choice All Meals HOME COOKED and Served on

Premises

Friday — Complimentary Buffet and Salad Bar

Your Hosts: Rico & Sis Pollsano

Your Complete Family Resort

60 Broadway (617) 775-3900 (617)

587-9418 West Yarmouth Mass.

R.H. DRUKKER CONTRACTING

ASPHALT PAVEMENT SPECIALISTS COMMERCIAL

RESIDENTIAL COMPLETE CONSTRUCTION

RESURFACING, COLOR COATING LARGE AND

SMALL JOBS. FREE ESTIMATES. (201) 529-5511

CEMENT WORK

BRICK WORK—BLOCK WORK—PATIOS

STUCCO, ETC.

REASONABLE — FREE ESTIMATES

CALL (516) 226-4057

SIGMA TAF PAINT

CONTRACTORS INC.

Exterior & Interior. Private homes, Apts. hallways,

offices. Scaffold work. Windows, Fire escapes,

railings. Reliable work. Quality material. For Free

Estimates Call 932-8727 22-14 Dittmars Blvd. Fully

Insured.

MASON WORK

PAINTING ROOFING LEADERS & GUTTERS

GENERAL REPAIRS FULLY INSURED. FREE

ESTIMATES MR. LADIKU (201) 676-4745

NEW HAMPSHIRE

GIRLS GYMNASIIC CAMP

Held at Pembroke Conference

Center, Pembroke, N.H.

Instruction by top college

gymnasts & coaches

Session I — June 29 — July 5

Session II — July 6 — July 12

Session III — July 13 — July 19

Session IV — July 20 — July 26

Session V — July 27 — Aug. 2

\$85 per week

For further information contact:

Carroll Gallett

Concord YMCA

15 North State St.

Concord, N.H. 03301

(603) 224-5351

COMPLETE RUBBISH REMOVAL

Demolition & Minor Repairs

(212) 389-3569

Serving You Is My Business

JOHNNY'S TRUCKING

AND CLEAN UP 7 DAYS ALL BOROS LIGHT

MOVING AND DELIVERIES ANYTHING WITH

LARGE STATION WAGON CALL 276-7267 OR

276-7255

P & A HOME IMPROVEMENTS

PRIVATE HOUSES INDUSTRIES BUSINESS,

REPAIRING, PAINTING MASONRY, ROOFINGS,

ADDITIONS SERVING NORTHERN N.J. & N.Y.C.

CALL FOR ESTIMATE (201) 947-8668

LEE & LEE WRECKERS

DEMOLITION WORK

DONE BY CONTRACT

(201) 461-5393

English-Western Riding

Camp for Girls, 6-16. Beginning

and advanced horsewomen. June

25-Aug. 20. Qualified Instructors.

For Brochure — Meta Kelley, Box

97A, Ivy, Va., 22945.

804-293-5549

ALPENTREK

Magnificently located at Tin Cup, Colorado. Rock

Climbing Backpacking, Survival Skills, Wilderness

Camping. For Young and Women 15-21

Yrs. Old. Basic and Advanced Courses in all

phases of mountaineering. All equipment furnish-

ed. Expert professional leadership. Write for

brochure and schedule: Bob Balch, 4117 Rothling-

ton Rd., Ft. Worth, Tex. 76116

DEXTER PARK

PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.

77-01 JAMAICA AVENUE

(Cor. 77th Street)

Woodhaven, N.Y. 11421

WE DELIVER

Michigan 2-4130

APLANKYKITE

SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą.

Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS

GERIAUSIOS KOKYBĖS

ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufe-

tai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiamieji foteliai, taip

pat kilmiai, lempos, matracai vieniški baldai.

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)

New York City Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antrad. ir šeštad. iki 6 val.

(Mokėjimo sąlygos pagal pirkejo pagedavimą)

Kviečiame apsisotiti Miramar motely ant Meksikos

įlankos kranto, privatus paplūdimys, modernūs vieno ir

dviejų kambarių butai, gražiai apstatyti, su virtuvėm,

vonia, dušu, vėsintuvais, spalvota TV. Atidara visus me-

tus. Kreiptis:

MIRAMAR MOTEL APARTMENTS

4200 Gulf Blvd.

St. Petersburg Beach, Fla. 33706

Tel. (813) 363-9964

A. ir E. Bacevičiai, Sav.

ANT AND ROACH PROBLEMS

INSECTS OR RODENTS

Call (201) 365-3385 For Appt.

Free Estimates

Serving Northern N.J.

PAINTING — GENERAL

CONTRACTING

ALSO CARPENTRY. MASON WORK — FREE

ESTIMATES — CALL NOW FOR SEASON

LOW RATES.

(201) 374-1100 PAT SALERNO

Rough It Western-Style at

STECKMAN'S KIDS' RANCH

on the edge of Milford Lake the biggest lake

in Kansas, with 163 mile shoreline. Horseback

riding, riding lessons, swimming, archery, pack

trips, hay rides and fishing. Eat from a real

N.Y. METINĖ ŠVENTĖ

New Yorko moksleivių ateitininkų Marijos Pečkauskaitės kuopa rengia metinę šventę gegužės 16-18. Programa bus tokia:

Pentadienis:
7:30 — Moksleivių ir studentų susipažinimo "burtų vakaras" pas p.p. Jurkus; praves p. Šlapelienė.

Šeštadienis:
10 val. — Registracija Kultūros Židinyje.

11 val. — Sportas, užsiėmimai.

12:30 val. — Pietūs.

1:30 val. — inž. Antano Sabalio paskaita: "Prof. A. Maceinos laiškas". Diskusijos ir išvadų pranešimai.

5:30 val. — vakarienė ir programa.

7:30 val. — Bendri šokiai su New Yorko jaunimu Kultūros Židinio apatinėje salėje.

Moksleiviai raginami iš anksto registruotis pas: Danutę Norvilaitę, 19 Chestnut Street, Brooklyn, New York 11208. Tel. num. 212 TA 7-2629. Kaina už visą savaitgalį: \$5.50.

Sekmadienis:
11 val. — Mišios Viešpaties

Didžiam visuomenininkui

A.A. LEONARDUI ŠIMUČIUI

mirus, jo mylimą žmoną Angelę Šimutienę, sūnus ir dukterį ir jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Kazys J. Krušinskas ir
dukterys Teresė ir Antanina

A. A.

ANTANAS VAIŠNYS,

gyvenęs 95 Elmwood Ave., Waterbury, Conn., mirė po trumpo ligos balandžio 28 d. 11 v. naktį, sulaukęs 72 metų amžiaus. Amerikoj išgyveno 25 metus. Gimė Lietuvoj, Pilviškių valsčiuje. Diplomotas teisininkas, dirbo Lietuvos teismuose tardytoju, buvo Šiaulių apygardos prokuroras, Marijampolės apygardos prokuroras ir teismo pirmininkas.

Nuliūdime paliko sūnų inžinierių Arvydą su šeima Los Angeles, seserį Mariją Gureckienę Waterbury, brolių Motiejų su šeima Ocean City, N.J., brolių Juozą, buvusį apskrities viršininką, seserį Oną Žilinskię ir kitus gimines Lietuvoj.

Pašarvotas Stokes koplyčioj Waterbury gegužės 2. Laidotuvės — gegužės 3, šeštadienį. Gedulingos pamaldos Šv. Juozapo parapijos bažnyčioj 9:30 v. Po pamaldų bus nulydėtas į lietuvių kapines.

NULIUDĖ SŪNUS, SESUO, BROLIS
IR GIMINĖS

P A D Ė K A

Mūsų mylimam sūniui, vyrui, tėvui ir broliui

A.A. VITUI ULEVČIUI

tragiška mirus, mes nuoširdžiausiai dėkojame Šv. Petro parapijos kleb. kun. Antanui Baltrušui, kun. Albinui Janiūnui ir kunigam pranciškonam tėvui Steponui Ropolui ir tėvui Leonardui Andriekui už maldas, už rožančių laidojimo koplyčioje, už koncelebruotus mišias, kleb. kun. Baltrušui už palydėjimą į kapines ir paskutines maldas.

Dėkojame So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijai už laidotuvių dalyviam pietus, laidojimo direktoriui Juozui Lubinui už jo labai nuoširdų patarnavimą mūsų skausmo valandose, Keleivio redaktoriui Jackui Sondai už gražų prisiminimą laikraštyje.

Ypatingai dėkojame visiem už mišias, aukas, gėles ir taip gausų atsilankymą į laidotuvių koplyčią, į bažnyčią ir palydėjimą į kapines.

Tegu Dievas Jus visus globoja ir Jum atlygina.

Ona Ulevičienė ir šeima

TINKAMIAUSIOS DOVANOS VASAROS IR RUDENS SEZONUI

Gelėta nepermatoma nallono medžiaga suknėlėm, 1 jarda \$ 5.00 (Suknelė reikią 2 1/2 jardo)
Crimplene medžiaga: lygi su ornamentais arba gelėta
Tinka moteriškiems palatam, eilutėm, suknėlėm. 1 jarda \$ 6.50
Labai gera vilnonė angliska vyriškai eilutė medžiaga \$45.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės. Viena kainuoja \$2.50
Geriausios rūšies nailoninės moteriškos kojinės. 1 pora \$ 2.50
Komplektas moteriški nailoninių apatinių rūbų \$10.00
Vyriški išelginiai nallono marškiniai \$10.00
Kojinės-keinaltės. (Tights) 1 pora \$ 3.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais, 1 jarda \$ 7.50
Dirbtinio minko rudas kailis, 1 jarda \$17.50

Šios kainos yra su įskaičiuotu sovietiniu muitu, reikia pridėti tik persiuntimo išlaidas. \$17.00

SPECIALUS SIUNTINYS (1 — 1975)

8 jarda crimplene medžiagos, 5 jarda nepermatomo nallono medžiagos, 1 bliuskutė, 1 vyr. išelginiai marškiniai, 2 nailoninės skarelės, 3 p. nailoninių moteriškų arba vyriškų kojinių, viskas su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis kainuoja \$125.00

Prilimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurių iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naujoji "Olympia" rašomasias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.
(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
TEL. 01-739 8734 arba 01-460 2592

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageldavimus.

Atsimainymo bažnyčioj Maspeth.

12:30 val. — Iškilmingas posėdis Kultūros Židinyje.

N.Y. sendraugių atkų su nuostos vaisės.

Šeštadienį A. Sabalis kalbės apie prof. Antano Maceinos laišką, rašytą Ateitininkų Federacijos vadui dr. Petriui Kisieliui. Pageidaujama, kad visi, dalyvaujantys paskaitoje ir diskusijose, būtų perskaitę ir susipažinę su to laiško turiniu. Laišką santrauka yra s.m. "Ateities" žurnalo pirmajame ir antrajame numerioje. Santraukos kopijas galima įsigyti, rašant arba skambinant: Rasai Razgaitienei, 2932 B. Channel Dr., Apt. 2L, Far Rockaway, N.Y. 11691, 212 327-2019.

Laukiama kad studentai gausiai dalyvautų šioj paskaitoje bei įsijungtų į diskusijas.

I sekmadienio dienos iškilmes iš Chicago's atskrenda dr. Petras Kisielius. Jis tars pagrindinį žodį. Metinė šventė dalyvams ir Ramutė Birgelytė, SAS CV-bos atstovė, kuri atvyksta iš Toronto.

Tad kviečiame visus New Yorko ir kitų vietovių moksleivius, studentus ir sendraugių atsilankyti į šią svarbią metinę šventę, paremti jaunimą ir susipažinti su naujuoju Atkų Federacijos vadu.

Laukime Jūsų gausaus atsilankymo!

Marijos Pečkauskaitės kuopa

M.K. ČIURLIONIO MINĖJIMAS

M.K. Čiurlionio gimimo 100 metų sukakties minėjimą rengia LB Queens apylinkės valdyba gegužės 11, sekmadienį, 3 v. popiet dr. ir p. Legeckų namuose. 85-19 164 St. Jamaica, N.Y. Apie Čiurlionį kalbės dail. V.K. Jonynas, jo kūrinių paskambins pianistė Aldona Kepalaitė. Drauge bus ir LB Queens apylinkės narių metinis susirinkimas. Bus valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, dalies valdybos rinkimai, klausimai bei sumanymai. Po visos programos — kavutė ir pabendraavimas. Pradedama punktualiai. Visi kviečiami. Valdyba.

MASPETHO ŽINIOS

Stebuklingo Medalio iškilminga novena Marijos garbei Maspetho lietuvių V. Atsimainymo bažnyčioj pradėdama gegužės 4, sekmadienį, 7 val. vak. Novenai vadovaus garsus pamokslininkas Tėvas dr. J. Vaškakas, MIC, marijonas, Laivo žurnalo redaktorius. Novenos pamaldos vyks kiekvieną vakarą 7 val. Novena baigiama gegužės 12.

New Yorko ateitininkai gegužės 18 savo metinės šventės progą dalyvaus V. Atsimainymo bažnyčioj 11 val. mišiose.

Prelatas Jonas Balkūnas, P.A., grįžo iš Floridos ir apsigyveno Maspetho klebonijoje. Prelatui išvykus, kun. Juozas Aleksišinas padėdavo vietos kunigam parapijos darbuose.

Parapijos metinis bazaras vyks tris savaitgalius: gegužės 30, 31 ir birželio 1; birželio 6, 7 ir 8; birželio 13, 14 ir 15. Bazaras vyks parapijos salėje.

ALTOS IR LB ŽODIS ŠIAM MOMENTUI

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda šiuo pareiškia:

Lietuvos laisvinimo bylos reikalas yra didžiausiam pavojui. Todėl visų lietuvių vieninga, solidari ir labai skubi veikla yra būtina.

Jūsų laiškų rašymo išdavo Valstybės departamentas parašė kongresininkui T. Morgan laišką, kuriame teigiama, kad: iš vienos pusės JAV nepripažįstančios Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, o iš kitos pusės Europos Saugumo konferencijoj žada pripažinti dabartinių Europos sienų neliečiamumą. Jei tokia JAV pažiūra Saugumo konferencijoj būtų priimta, tada nebūtų joks laimėjimas Lietuvos byloj.

New Yorko Alta ir LB New Yorko apygarda todėl kviečia visus lietuivius:

1. dar labiau sustiprinti laiškų rašymą, ypač JAV senate senatoriaus Carl T. Curtis rezoliucijos (Senate Concurrent Resolution No. 29) pravedimo reikalu,

2. tęsti toliau laiškų ir telegramų rašymą kitiem Atstovų rūmų nariam, kaip tai buvo anksčiau pradėta,

3. naujai laiškų rašymo bangai medžiaga ruošiamai ir bus gaunama New Yorko Altoj artimiausioj ateity.

Dr. E. Noakas,
New Yorko Altos pirm.

A. Vakselis,
LB New Yorko apygardos pirm.

PAGERBDAMI A.A. JUOZĄ VALIUŠAITĮ AUKOJO

L.A.S. laikraščiai
Laisvoji Lietuva

LAS New Yorko skyrius — 25 dol., Marija ir Leonas Virbickai — 20, Jurgis ir Monika Juodžiai — 20, Liudas Tamošaitis — 15, Adolfas ir Kazimiera Čampės — 10, Juozas Zaruskas — 5 dol.

Kultūros Židiniui

Juozas ir Jadvyga Lukošiai — 30 dol., Vladas ir Albina Balsiai — 20, Antanas ir Rasa Razgaitė — 20, Petras ir Genė Šlapeliai — 15 dol.

Tautos Fondui

Stasys ir Sofija Kuzminskai — 20 dol., Ona ir Kazys Bačauskai — 15, Aldona Liūtienė — 10, Mary Spokas — 5 dol.

Algis Žiūraitis dirigavo Bolšoj baleto premjeros spektaklį balandžio 22 Metropolitan Operos patalpose. Premjerai parinktas "Spartakus".

FREE DELIVERY IN
NEIGHBORHOOD
849-8930

J. & J. FISH MARKET,
INC.
CLAM BAR

85-03 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN, N.Y. 11421

Šventųjų metų maldininkų kelionė į Šv. Kryžiaus katedrą Bostone bus gegužės 18, sekmadienį, 4 v. popiet. Rengėjai yra Lietuvos vyčių apskritis. Pamaldos įvyks Švč. Sakramento koplyčioj, kuri lengvai pasiekiamas iš Union Park St., kampas Washington St. Vyčiai kviečia visuomenę gausiai dalyvauti šventoj valandoj.

Norberto Lingertaičio konservatorijos baigimo rečitalis įvyko balandžio 17 Naujosios Anglijos konservatorijos salėje. Dainavo šešiomis kalbomis. Buvo ir dvi lietuviškos dainos: "Kur bakūžė samanota" ir "Dul dul dūdele". Buvo gausu ir lietuviškos publikos. Lingertaitis savo dainavimu įrodė, kad yra jau subrendęs solistas tenoras.

Balandžio mėnesio kultūriniam subatvakary buvo parodyti du filmai. Pirmas, suktas inž. Jono Mikalausko prieš keturiolika metų, vaizdavo klubo sezono pradžios veiklą. Kitas filmas buvo susuktas Aleksandro Griauzdės iš jo su žmona kelionės automobiliu po Ameriką. Abu filmus rodė ir aiškino A. Griauzdė. Subatvakarį pravedė inž. E. Cibas. Paskutinis sezono subatvakaris bus gegužės trečią šeštadienį.

Motinos Dienos minėjimas rengiamas gegužės 4, sekmadienį, 3 val. po pietų Tautiniuose Namuose L.M.F. Bostono klubo. Kalbės režisorė Aleksandra Gustaitienė. Pianinu skambins klubo pirm. Aleksandra Moriarty. Vyks parodėlė ir vaišės.

Antano Bričkaus šermenų metu jo gimines, draugai ir pažįstami Lietuvių Fondui sudėjo 265 dol.

Trio koncertas: Izidorius Vasyliūnas — smuikas, Joyce Irons — čelo ir Vytenis Vasyliūnas — pianinas įvyks gegužės 4, sekmadienį, 4 val. po pietų. Naujosios Anglijos konservatorijos Recital salėje (Jordan Hall mažojo salėje). Šalia komp. Juliaus Gaidelio naujo veikalo bus atlikta Mozarto C dur ir Mendelssohno trio D moll.

Tarptautinio Instituto baliuj lietuviai gražiai pasirodė. Geriausioj vietoj turėjo patį didžiausią stalą su lietuviškais valgiais. Stalas visą laiką buvo apgultas publikos. Buvo tautiniais drabužiais pasipuošusių

paradas. Lietuvių grupė buvo didelė. Už gražiausią pasipuošimą buvo trys premijos. Pirmąją premiją laimėjo lietuvaite Vilija Lesčinskaitė. Gretimoj salėje buvo dainų ir šokių programa. Lietuvių vyrų sekstetas, vadovaujamas komp. J. Gaidelio, padainavo keletą dainų. Publikos baliuj buvo apie 4000. Visa lietuviška programa ir lietuvių reprezentavimu rūpinosi LMK Federacijos Bostono klubas, kuriam pirmininkauja Aleksandra Daukantienė-Moriarty.

Virginija Kropaitė iš So. Bostono laimėjo pirmą premiją Bostono miesto meno festivalyje. Bostono miesto majoras Kevin White jai įteikė dovaną sidabrinę lėkštę. Kropaitės bronzinis darbas surinko daugiausia žiūrovų balsų. Jos darbą dabar galima matyti So. Bostono knygyne, 646 East Broadway, kur ji dirba nepilną laiką. Ji yra baigusi Šv. Petro lietuvių parapijos mokyklą So. Bostone ir So. Bostono aukštesniąją mokyklą. Dabar tęsia savo mokslą Mass. meno kolegijoje ir nori įsigyti magistrės laipsnį.

BROCKTON, MASS.

Religinės muzikos koncertas buvo Verbų sekmadienį Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj. Programoje dalyvavo solistai: Benediktas Povilavičius, Stasys Liepas, Daiva Mongirdaitė-Richardson, parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus J. Gaidelio.

Programoje buvo: Largo — G. F. Handel, Ave Marija — Ch. Gounod, Atgailos malda — R. Wagner, Panis Angelicus — C. Franck, Sanctus — Beethoven, Malda — Moniuszko, Crucifix ir Palmės — G. Faure, Priskelimo kantata — V. Jakubėno, Malda už tėvynę — J. Gaidelio.

Visos giesmės buvo atliktos lietuviškai.

Prieš koncertą Tėvas A. Jurgelaitis, OP, supažindino su muzikos ir spalvų tradicijomis.

Programa buvo neperkrauta ir puikiai atlikta. Bažnyčia turi gerą akustiką, tai koncertas skambėjo gražiai. Po koncerto buvo palaiminimas Švč. Sakramentu ir paskui salėje vaišės. Visi koncerto dalyviai buvo pavaišinti kava, pyragaičiais ir kitais skanėstais. Vaišės surengė choro narės ir jų artimieji.

Šios parapijos klebonu yra kun. Šakalis. Jis ir globojo šį gražų koncertą. Pasiklausyti religinės muzikos iš Bostono buvo nuvykęs nemažas būrelis. — P.Ž.

TROPICAL
SHORES
APARTMENTS
MOTEL

635 Corey Ave.
St. Petersburg Beach, Fla. 33706.
Tel. (813) 360-9513

Savininkai Edvardas ir Regina Verbai kviečia pasisvečiuoti prie Gulf of Mexico puikioje kurortvietėje, žavingoje saloje. Butai pilnai aprūpinti. Zemos kainos.

Nuomojama savaitėmis, mėnesiais arba sezonui užsakant iš anksto.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Kaina nuo \$739.—

IŠVYKSTA:

birželio 11	liepos 16 (Dainų šventė)
birželio 25	liepos 18
birželio 30	rugpjūčio 20
rugsėjo 3	rugsėjo 19
lapkričio 21	gruodžio 19

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų papildomu mokesčiu: pav., vykstantiems iš Chicago's 119 — Clevelando 84 — Detroito 74 — daugiau

PATARTINA REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTASI!

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės į:
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P.O. Box 116
So. Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniene

Air fares subject to Government approval

Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus iškvieltimo dokumentus.

Clove Lakes Nursing Home and Health Related Facility

Accreditation by the Joint Commission on Accreditation of Hospitals

COUNCIL OF LONG TERM FACILITY
A New Modern Concept of Health Care
RANGING FROM INTENSIVE NURSING CARE
TO RESIDENTIAL ACCOMMODATIONS

- Registered Nurses 24 Hours
- Full Therapeutic & Restorative Program
- Color TV & Luxury Facilities at Moderate Rates
- Central Air Conditioning
- Magnificent Views
- Beautiful Gardens
- Recreation & Entertainment Program
- 24 Hour Supervision
- Toilet Facilities in Every Room
- Beauty & Barber Shop on Premises
- Accommodations for Couples
- Gift Shop
- Full Time Social Worker
- Special Diets

BROCHURE ON REQUEST
761-2100

25 FANNING ST., STATEN ISLAND 10314
off Staten Island Expressway, 3 miles from Verrazano Bridge

ALL AMERICAN ADJUSTMENT CO.

COMMERCIAL COLLECTION SERVICE

2036 INGALLS AVENUE

LINDEN, N.J. 07036

925-1062

R.P. MOGENIS
PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos bus gegužės 4, šį sekmadienį, 11 val. Kultūros Židinio didžiojo salėje. Pamaldomis ir programa rūpinasi KŽ jaunimo sekcija, vaišėmis skautai. Tuoj po pamaldų bus vysk. Valančiaus minėjimas, ir pertrauka užkandžiam.

Numatytas gegužės 11 masinis visų žmonių mitingas, pasiūlytas sąlygom, atidedamas vėlesniais laikais. Žmonės prašomi laisvą rašyti ir toliau.

Motery Vieniybės pavasario balius vyks šį šeštadienį, gegužės 3, Kultūros Židinyje. Pradžia 7:30 v.v. Šokių groja Gutauskų orkestras.

Antano Maceikos vardo bibliotekos dedikacija bus gegužės 4, sekmadienį, 1 val.

Posėdžių menė Kultūros Židinyje yra pertvarkyta. Dail. J. Bagdonas nutapė didelį, per visą galinę sieną paveikslą, K. Visockis padarė spintas, kuriomis galės pasinaudoti organizacijos. Jis taip pat išlygino sieną, kur yra langai. Išlyginęs sieną nudažė baltais tekstūriniais dažais. Šių patalpų dedikacija dr. Juozui Leimonui atminti bus gegužės 4, sekmadienį, 1 val.

Sportininkų kambaryje Kultūros Židinyje bus pakabinti jaunuolių Rimanto Biručio ir Tomo Dičpinigaičio portretai. Kambarys dedikuojamas jiems prisiminti. Dedikacijos iškilmės bus šį sekmadienį, gegužės 4, 1 val.

Dr. J. Leimonas Bostono ateitininkų iniciatyva bus pagerbtas šį sekmadienį, 1 val. bus dedikuojamas vienas Kultūros Židinio kambarys (žūr. skelbimą). Dr. J. Leimonas buvo žymus ateitininkas, ilgus metus buvo didžiausios jaunimo organizacijos pavasarininkų vadas. K. Židinio administracija ir New Yorko ateitininkų valdyba kviečia dalyvauti šiame dr. Leimono pagerbime. Šeimai prašant, 11 val. K. Židinyje bus aukojamos mišios už jo sielą.

Kultūros Židinio didysis pavasario koncertas įvyks gegužės 31. Apie jo atlikėjus primadoną Maralin Niską ir jos vyrą smuikininką William Mullen žinių duodama 4 puslapy, muzikos puslapy.

Už a.a. Petrą Oleką, balandžio 17 Lietuvoje mirusį ilgametį Lietuvos operos solistą ir režisierių, bei kitus Olekų šeimos mirusius mišios buvo aukojamos balandžio 26 pranciškonų koplyčioje. Žmonių prisirinko apypilnė koplyčia. Mišias už savo dėdės vėl užprašė ir po to visiem pamaldų dalyviams savo namuose suruošė šermenų pusryčius Algis ir Rožė Daukšai.

Vysk. M. Valančiaus 100 metų mirties sukaktis minima gegužės 4, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojo salėje. Apie šį didįjį 19 amžiaus lietuvių, jo reikšmę Lietuvai kalbės Paulius Jurkus. Valančiaus raštų ištraukas skaitys aktorius Henrikas Kačinskas. Jis pasirinko ištraukas iš Žemaičių vyskupystės ir jo humoristinius gabalėlius iš Šventųjų gyvenimų. Iš garsiausių bus perduota Palangos Juzės ištrauka, įkalbėta žemaitiškai. Po minėjimo kavutė. Minėjimą rengia ir visus maloniai atsilankyti kviečia Vaidžanto Kultūros Klubas.

Mišios už a.a. dr. Juozo Leimono sielą bus laikomos šį sekmadienį 11 val. Kultūros Židinio auditorijoje. Mišias užprašė vėlionio žmona Stasė Leimonienė-Gimbutienė.

Bilietus į N.Y. tautinių šokių grupės suaktyvinį koncertą balių galima užsisakyti pas Danutę Birutienę, 28 Ashford St. Brooklyn, N.Y. 11207, tel. TA 7-8231, ir pas Giedrę Stankūnienę, 75-18 199 Street, Fresh Meadows, N.Y., 11366, tel. 479-2913. Status prašom užsisakyti iš anksto ir jų adresu prašom siųsti pinigų.

Gen. Mikas Rėklaitis, atvykęs iš Chicago skaityti paskaitos, iš New Yorko buvo nukeliavęs į Scranton, Pa., kur aplankė savo gimines Giedraičius, ir sekmadienį po paskaitos išvyko į Waterbury, Conn., pas savo gimines J. Brazauskus.

Dr. Petras Kisieličius iš Chicago skaitys paskaitą ateitininkų moksleivių šventėje gegužės 18.

LSS Tarybos Pirmija posėdžiavo balandžio 26 ir 27 Kultūros Židinyje. Dalyvavo: v.s. A. Saulaitis, Oakville, Conn., v.s. P. Molis, Worcester, Mass., v.s. Č. Senkevičius (svečias) ir v.s. M. Vasiliauskiene, Toronto, Ont., v.s. Fl. Kurgonienė ir v.s. Vl. Vijeikis, Chicago, Ill., ps. Tėv. P. Baltakis, v.s. L. Milukienė ir v.s. Alf. Samušis, New York, N.Y. Jie svarstė LSS nuostatų, skautiškojo ugdymo ir administracinius klausimus.

Sol. M. Razgaitis vėl dainuoja operoje Regina ir todėl savo koncertą, kuris turėjo įvykti gegužės 11, nukelia į rudenį.

Didžiųjų trėmimų į Sibirą minėjimą rengia Simo Kudirkos šaulių kuopa. Minėjimas bus birželio 15 Kultūros Židinyje. Paskaitą apie Sibirą skaitys šaulė Emilija Putvytė, kuri profesoriauja netoli Providence, R.I.

ŠĮ SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 4 D., KULTŪROS ŽIDINYS:

11 val. — Jaunimo pamaldos;
12 val. — Vysk. M. Valančiaus minėjimas jaunimui;
1 val. — Atskirų K.Ž. patalpų dedikacija:
Antano Maceikos vardo bibliotekos A. Maceikai ir Philadelphiaus lietuviams pagerbti;

Posėdžių menės — organizacijų kambario — Dr. Juozui Leimonui atminti;

Sportininkų kambario — Rimantui Biručui ir Tomui Dičpinigaičiui atminti.

Pamaldomis ir programa rūpinasi K.Ž.A.K. jaunimo reikalų sekcija, talkinant rašytojui Pauliui Jurkui; vaišėmis — skautai.

Katalikių Moterų Sąjungos 24 kuopa gegužės 4 rengia Motinos dienos minėjimą. 11 val. mišios ir bendra komunija Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje. Po mišių parapijos salėje narių ir svečių vaišės bei minėjimas. Prieš mišias narės susirenka bažnyčios prieangy ir, prisėgusios ženklukus, su vėliava organizuotai eina į bažnyčią.

Pulcherija Turulienė aukoja 30 dol. Kultūros Židinio kryžiaus paminklo fondui a.a. Juozui Valiušaičiui, dr. Leonardui Plechavičiui ir generolui Povilui Plechavičiui atminti. Nuoširdus ačiū.

Dail. Jurgis Juodis iš New Yorko iškiselia į Floridą. Nuo gegužės 1 jo naujas adresas: 275 So. Tesser Dr., St. Petersburg Beach, Florida 33706.

Už Jurgį Košį, pedagogą, kuris ilgai gyveno New Yorke, jo 3 metų mirties sukakties dieną balandžio 27 atlaikytos mišios pranciškonų koplyčioje.

KAS YRA MANO MOTINA?

... Jos vardą pirmą kartą ištarčiau MAMA.

... buvo mano slaugė, auklė, būdotoja, maitintoja, mokytoja, gydytoja, mano laimės puoselėtoja, lietuviybės išlaikytoja, Lietuvai laisvės kovoti ragintoja.

Kas yra tavo ir mūsų Motina?

... Jūsų atsakymas toks pats. Kas yra Motina tu, kurie buvo kankinami kalėjimuose, žudomi ir šaudomi žiaurios okupanto?

Kas yra Motina tu, kurie ją išduoda Lietuvos priešui komunistui už vaikų krikštijimą, už lietuvišką katekizmo mokymą, už bažnyčios lankymą, už Lietuvos meilę?

Pagerbkime jas visas gegužės 4, sekmadienį, 12:30 Angelių Karalienės parapijos salėje, po dalyvavimo mišiose 11 val. toj pat bažnyčioje.

NY LB Pirmoji Apylinkė

HARTFORDO LIETUVIŲ KLUBAS

RENGIA

PAVASARIO BALIŲ

PROGRAMĄ ATLIEKA

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS SU SOLISTE IRENA GRIGALIŪNAITE

GGEGUŽĖS 10 D. 7:30 V.V.

227 LAWRENCE ST. HARTFORD, CONN.

VEIKS BUFETAS ŠOKIAI

AUKA \$5.00 — STUDENTAMS \$3.00

STALUS GALIMA UŽSISAKYTI KLUBE

TEL. 247-3501

Lietuvių tarpapygardinės pirmenybės plaukymo, šachmatų ir stalo teniso šakose įvyksta šį savaitgalį, gegužės 3-4 Rochester, N.Y. Plaukymo pirmenybės prasideda šeštadienį 12 val. Benjamin Franklin High School patalpose, kampos Norton St. ir Hudson Ave. Norj dalyvauti gali užsiregistruoti vietoj. Stalo teniso pirmenybės prasideda 10 val. Carter Recreation Center, Kampas Norton St. ir Carter St. Šachmatų pirmenybės vyks Šv. Jurgio parapijos salėje, 545 Hudson Ave. nuo 10 val. ryto.

Patiksliname. Praeitame Darbininko numerje buvo paskelbta, kas aukojė a.a. Juozui Valiušaičiui atminti. Sąraše įsibrovė klaida: 25 dol. paaukojo Vytautas ir Stefa Vaikučiai, o ne Vaitužiai.

JAV LB krašto valdyba pati pirmoji atsiliepė į BATUNO atsisaukimą ir prisuntė BATUNO vasaros stipendijų prie Jungtinių tautų fondui 300 dol. paramą.

A.L.R.K. Federacijos New Yorko apskrities seimelio suvažiavimas įvyko balandžio 27 Maspetho lietuvių V. Atsimainymo parapijos salėje. Dalyvavo daug atstovų ir svečių. Seimelis praėjo dvasiniame pakilime. Plačiau vėliau.

Moteris ieško buto iš 2-3 kambarių. Pageidaujama Woodhaven ar Richmond Hill. Skambinti vakarais tel. VI 9-5936.

MOTINŲ PAGERBIMAS

gegužės 4, sekmadienį, 12:30 Angelių Karalienės parapijos

virš. salėje, 213 So. 4th St. Brooklyn, N.Y.

Programoje: Alfonso Samušio paskaita. Šatrijos šokėjai, literatūrinė dalis, vaikų darželio "Gintarėliai" darbų parodėlė.

Pabaigoje — kavutė, pabendraavimas. Įėjimas visiems laisvas

Rengėjai — N.Y. LB Pirmoji Apylinkė (Brooklynas)

Mūsų specialybė aptarnauti automobilistus gazolinu greit ir gerai. Tai pati artimiausia ir patogiausia vieta nuo Lietuvių Kultūros Židinio

TEXACO

Gas station, 594 Jamaica Ave.-Highland Blvd. sankryža. Brooklyn, N.Y. 11208. Tel. 385-9547. Galima pirkti kredito kortelėmis: Texaco, Bankamericard, Mastercharge. Kainos ne aukštesnės palyginus kitose vietose: Regular — 53.9 Hitest — 58.9

GAZOLINO PARDAVIMO LAIKAS:

Pirmadieniais — Penktadieniais 7-7

Šeštadieniais 8-6

SEKMADIENIAIS 8-3

Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 29-tos kuopos

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

įvyksta gegužės 4 d., sekmadienį, 11 val. ryto. Šv. mišios, po mišių pusryčiai Apreiškimo parapijos salėje.

Visos narės ir norinčios įstoti kviečiamos dalyvauti.

NEW YORKO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS, VADOVAUJAMOS JADVYGOS MATULAITIENĖS, 25 METŲ SUKAKTUVINIS

KONCERTAS-BALIUS

įvyks gegužės 10 d. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Pradžia 7 v.v.

Programoje:

N.Y. Tautinių Šokių Grupė, vad. J. Matulaitienės (akomponuoja Gutauskų orkestras)
Solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield (akomponuoja Albinas Prižgintas)

Po programos: Banketas ir šokiai grojant Gutauskų orkestrui

Įėjimo auka — \$12.50

Status užsakyti pas:

Danutę Birutienę — TA 7-8231

Giedrę Stankūnienę — 479-2913

Visus kviečia atsilankyti

Rengimo Komitetas

METROPOLITAN OPEROS IR NEW YORK CITY OPEROS PRIMADONOS MARALIN NISKA IR JOS VYRO SMUIKININKO WILLIAM MULLEN DIDYSIS PAVASARIO KONCERTAS

įvyks š.m. gegužės 31, šeštadienį, 8 v.v. Kultūros Židinyje. Po koncerto bus vaišės ir pasisvečiavimas su ponais Mullen. Visos vietos rezervuotos.
Auka: 10 dol. Moksleiviams ir studentams — 3 dol.
Vietas prašom rezervuoti pas:

Dr. A. Radzivanienę, telef. 441-9720
Eleną Andriušienę, telef. VI 7-4477
Ireną Alksniniene, telef. TU 6-5695
Dr. J. Vytuvienę, telef. VI 6-2980
Ireną Veblaitienę, telef. 201 687-4943

Šiuo pavasario koncertu yra pradedama serija koncertų, kurių visas pilnas skiriamas koncertiniam Steinway pianinui įsigyti. Koncertus nemokamai jau yra pasižadėję atlikti: ponai Mullen, sol. K. Jakutis, muzikas A. Prižgintas, pianistė J. Rajauskaitė-Petrauskienė, pianistė A. Kepalaitė.

Paaukoję šiam tikslui 100 dol. ar daugiau, tampa pianino mecenatais ir gauna nemokamai bilietus sau ir savo šeimai į visus šiam tikslui rengiamus koncertus.

Visos aukos atskaitomos nuo valdžios mokesčių. Aukos prašom siųsti: Franciscan Fathers Building Fund, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VYSK.

M. VALANČIAUS

100 metų mirties sukaktis minima gegužės 4, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Apie jo darbus ir jo reikšmę Lietuvai kalbės PAULIUS JURKUS

Ištraukas iš jo raštų skaitys HENRIKAS KAČINSKAS

Iš plokštelės bus ištraukos žemaičių tarme iš Palangos Juzės

Po akademijos — kavutė.

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

VAIŽGANTO KULTŪROS KLUBAS